

Lagrådsremiss

Nya regler för elektroniska pengar

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 3 mars 2011

Peter Norman

Mats Walberg
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Lagrådsremissen innehåller förslag som syftar till att genomföra EU-direktivet (2009/110/EG) om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet, om ändring av direktiven 2005/60/EG och 2006/48/EG och om upphävande av direktiv 2000/46/EG.

I lagrådsremissen lämnas förslag till en ny lag om elektroniska pengar som avses ersätta lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar. Den nya lagen föreslås innehålla regler om tillståndsplikt och förutsättningar för tillstånd, utgivning och inlösen av elektroniska pengar samt skyddskrav m.m. Genom dessa ändringar anpassas reglerna om elektroniska pengar till den reglering av betaltjänster och de nya typer av institut som införts genom lagen (2010:751) om betaltjänster.

I lagrådsremissen lämnas också förslag till följdändringar i flera lagar. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2011.

Innehållsförteckning

1	Beslut.....	5
2	Lagtext.....	6
2.1	Förslag till lag om elektroniska pengar.....	6
2.2	Förslag till lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173).....	26
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.....	27
2.4	Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672).....	29
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.	30
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag	32
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag.....	37
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål.....	38
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster.....	39
2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse	41
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag.....	44
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.....	45
2.13	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ.....	48
2.14	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar.....	50
2.15	Förslag till lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.....	53
2.16	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	56
2.17	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster	57
3	Ärendet och dess beredning.....	62
4	Det nya e-penningdirektivet	64
4.1	Tillämpningsområde	64
4.2	Definitioner	65
4.3	Institut för elektroniska pengar	66
4.3.1	Verksamhet	66
4.3.2	Tillstånd och tillsyn.....	67
4.3.3	Kapitalkrav.....	67
4.3.4	Skydds krav.....	67

4.3.5	Undantag	68
4.4	Utgivning och inlösen av elektroniska pengar.....	68
4.5	Förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol	68
4.6	Införande	69
5	Betaltjänstdirektivet	70
6	Genomförande av det nya e-penningdirektivet	71
6.1	Utgångspunkter för genomförandet.....	71
6.2	En ny lag om elektroniska pengar	72
6.3	Tillämpningsområde.....	73
6.4	Olika typer av elektroniska pengar	75
6.5	Definitioner	77
6.6	Förhållandet mellan institut för elektroniska pengar och några andra verksamhetsformer	78
6.7	Förutsättningar för tillstånd och undantag.....	79
6.8	Tillåten verksamhet	84
6.9	Regler för verksamheten m.m.	88
6.10	Utgivning och inlösen av elektroniska pengar m.m.	92
6.11	Tillsyn, m.m.	97
6.12	Åtgärder mot penningtvätt och terrorism, m.m.	100
6.13	Ombud, filialer och uppdragsavtal	101
6.14	Marknadstillträde inom EES och förhållande till tredjeland.....	103
6.15	Förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol	105
6.16	Överklagande.....	106
6.17	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	107
7	Definition av elektroniska pengar, m.m.	109
7.1	Utgångspunkter	109
7.2	Det tidigare e-penningdirektivet och 2002 års e- penninglag	109
7.3	Det nya e-penningdirektivet, m.m.	110
7.4	En definition för redan uppfyllda rekvisit	112
7.5	Konto och kontotillgodohavande.....	112
7.6	Definitionen av elektroniska pengar.....	114
8	Betaltjänster och obehöriga förfaranden	121
8.1	Undantag från krav på information	121
8.2	Undantag rörande rättigheter och skyldigheter.....	121
8.3	Särskild reglering av obehöriga transaktioner	123
9	Övriga frågor.....	126
9.1	Bemyndiganden.....	126
9.2	Persondataskydd.....	126
9.3	Avgifter till Finansinspektionen	127
9.4	Sekretess vid ägarprövning i institut för elektroniska pengar och betalningsinstitut	128
9.5	Följdändringar i annan lagstiftning.....	130
9.6	Konsekvensanalys	132
10	Författningskommentar	134

10.1	Förslaget till lag om elektroniska pengar	134
10.2	Förslaget till lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173).....	156
10.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.....	156
10.4	Förslaget till lag om ändring i konkurslagen (1987:672).....	156
10.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.	156
10.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag	157
10.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag	157
10.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål.....	157
10.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster.....	157
10.10	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse	157
10.11	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag.....	157
10.12	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:531) om särskild tillsyn i finansiella konglomerat	157
10.13	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ.....	157
10.14	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar.....	158
10.15	Förslaget till lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.....	158
10.16	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	158
10.17	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster	158
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets direktiv.....	159
Bilaga 2	Promemorians lagförslag.....	160
Bilaga 3	Remissinstanser	196

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om elektroniska pengar,
2. lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173),
3. lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
4. lag om ändring i konkurslagen (1987:672),
5. lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.,
6. lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag,
7. lag om ändring i lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag,
8. lag om ändring i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål,
9. lag om ändring i lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster,
10. lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
11. lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag,
12. lag om ändring i lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat,
13. lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ,
14. lag om ändring i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar,
15. lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism,
16. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
17. lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om elektroniska pengar

Härigenom föreskrivs¹ följande.

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

Lagens tillämpningsområde

1 § I denna lag finns bestämmelser om utgivning av elektroniska pengar samt om institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare.

Lagen gäller inte elektroniskt förvarat penningvärde som

1. lagras på instrument som kan användas endast inom ett begränsat nätverk av leverantörer, hos en leverantör i dennes affärsställe eller i fråga om ett begränsat varu- eller tjänsteutbud, eller

2. används för betalningstransaktioner som genomförs med hjälp av utrustning för telekommunikation, digital teknik eller informationsteknik, när de köpta varorna eller tjänsterna levereras till och är avsedda att användas med hjälp av sådan utrustning, förutsatt att operatören för utrustningen inte agerar enbart som en mellanhand mellan betal-tjänstanvändaren och leverantören av varorna eller tjänsterna.

Definitioner

2 § I denna lag betyder

1. *betalningsinstrument*: ett kontokort eller något annat personligt instrument eller en personlig rutin som används för att initiera en betalningsorder,

2. *elektroniska pengar*: ett elektroniskt förvarat penningvärde som

a) representerar en fordran på utgivaren,

b) ges ut i utbyte mot medel i syfte att genomföra betalningstransaktioner enligt lagen (2010:751) om betaltjänster, och

c) godtas som betalningsmedel av andra än utgivaren,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt institut för elektroniska pengars etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

5. *grupp*: detsamma som i 1 kap. 7 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat,

6. *hemland*: det land där ett företag har fått tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i denna lag,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG av den 16 september 2009 om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet, om ändring av direktiven 2005/60/EG och 2006/48/EG och om upphävande av direktiv 2000/46/EG (EUT L 267, 10.10.2009, s. 7–17, Celex 32009L0110).

7. *institut för elektroniska pengar*: ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar enligt denna lag,

8. *konsument*: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,

9. *kvalificerat innehav*: detsamma som i 1 kap. 5 § 14 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

10. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § 17 lagen om bank- och finansieringsrörelse,

11. *utgivare av elektroniska pengar*: institut för elektroniska pengar, registrerade utgivare, den som ger ut elektroniska pengar och är undantagen från tillståndsplikt enligt 2 kap. 2 § och företag som enligt 3 kap. 27 § fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar.

3 § Ett institut för elektroniska pengar och ett annat företag ska anses ha nära förbindelser, om

1. det ena företaget direkt eller indirekt genom dotterföretag äger minst 20 procent av kapitalet eller disponerar över minst 20 procent av samtliga röster i det andra företaget,

2. det ena företaget direkt eller indirekt utgör moderföretag till det andra eller det finns en annan likartad förbindelse mellan företagen, eller

3. båda företagen är dotterföretag till eller har en likartad förbindelse med en och samma juridiska person eller står i ett motsvarande förhållande till en och samma fysiska person.

Nära förbindelser ska även ett institut för elektroniska pengar och en fysisk person anses ha, om

1. den fysiska personen

a) äger minst 20 procent av kapitalet i institutet för elektroniska pengar,

b) disponerar över minst 20 procent av samtliga röster i institutet för elektroniska pengar,

c) på annat sätt har sådant inflytande över institutet för elektroniska pengar att personens ställning motsvarar den som ett moderföretag har i förhållande till ett dotterföretag, eller

2. det finns en annan likartad förbindelse mellan denna person och institutet för elektroniska pengar.

2 kap. Tillståndsplikt, förutsättningar för tillstånd och undantag från tillståndsplikt

Tillståndsplikt

1 § Elektroniska pengar får ges ut endast efter tillstånd av Finansinspektionen, om inte annat följer av 2 eller 3 §.

Tillstånd får ges till ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening.

Undantag från tillståndsplikt

2 § Tillstånd att ge ut elektroniska pengar behövs inte för

1. banker och kreditmarknadsföretag enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

2. statliga och kommunala myndigheter, när de ägnar sig åt myndighetsutövning,

3. utländska fysiska och juridiska personer samt myndigheter inom EES, motsvarande dem i 1 och 2,

4. Europeiska centralbanken och nationella centralbanker i andra EES-länder, när de inte agerar i egenskap av monetär eller offentlig myndighet,

5. postgiroinstitut inom EES som enligt nationell lagstiftning har rätt att ge ut elektroniska pengar, och

6. filialer till kreditinstitut från länder utanför EES.

Särskilda bestämmelser om utländska företag finns i 3 kap. 25–27 §§.

3 § En svensk juridisk person får ansöka hos Finansinspektionen om att undantas från tillståndsplikt enligt 1 §. Inspektionen ska besluta om ett sådant undantag om

1. den som ska ingå i ett bolags eller en förenings styrelse, vara verkställande direktör eller ansvarig för verksamheten med utgivning av elektroniska pengar inte har dömts för brott som rör penningtvätt, finansiering av terrorism eller annan ekonomisk brottslighet,

2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

3. det för juridiska personer finns skäl att anta att den som har ett kvalificerat innehav i företaget är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

4. den som ska ingå i ett företags styrelse, vara verkställande direktör, ansvarig för verksamheten med utgivning av elektroniska pengar eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av företaget eller ansvara för verksamheten med utgivning av elektroniska pengar och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift, och

5. den planerade verksamheten har sådan begränsad omfattning att genomsnittligt utestående skulder hänförliga till elektroniska pengar aldrig överstiger fem miljoner euro.

Registrering

4 § Finansinspektionen ska registrera dem som har beviljats undantag enligt 3 § (registrerade utgivare). En registrerad utgivare ska underrätta Finansinspektionen om sådana förändringar som påverkar utgivarens möjlighet att uppfylla villkoren för undantag enligt 3 §.

5 § En registrerad utgivare som inte längre uppfyller villkoren i 3 § ska ansöka om tillstånd enligt 1 §. Ansökan ska göras inom 30 dagar från den dag då villkoren inte längre uppfylldes.

En registrerad utgivare ska avföras ur registret, om utgivaren anmäler att den inte längre ger ut elektroniska pengar eller om det på annat sätt framgår att utgivarens verksamhet har upphört.

Förutsättningar för tillstånd

6 § Tillstånd att ge ut elektroniska pengar ska ges, om

1. bolagsordningen eller stadgarna inte strider mot denna lag eller någon annan författning,

2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas

a) med tillräckliga styr- och kontrollformer för verksamheten med utgivning av elektroniska pengar, och

b) i enlighet med denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet,

3. det finns skäl att anta att den som har ett kvalificerat innehav i företaget är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

4. den som ska ingå i företagets styrelse, vara verkställande direktör eller vara ersättare för någon av dem, är lämplig för en sådan uppgift, och

5. den som är ansvarig för verksamheten med utgivning av elektroniska pengar eller ersättare för denna person är lämplig för en sådan uppgift och har tillräcklig insikt och erfarenhet.

I fråga om europabolag och europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag² eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar)³ ska bestämmelserna som avser styrelsen i första stycket 4 om lämplighetsprövning tillämpas på tillsynsorganet.

7 § Vid bedömningen enligt 3 § 3 och 6 § första stycket 3 av om en innehavare är lämplig ska dennes anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas om det finns skäl att anta att

1. innehavaren kommer att motverka att verksamheten med utgivning av elektroniska pengar drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet,

2. innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt lagen (2003:148) om terroristbrott.

Om företaget har eller kan förväntas komma att få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd enligt 1 § ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av företaget.

² EGT L 294, 10.11.2001, s. 1 (Celex 32001R2157).

³ EGT L 207, 18.8.2003, s. 1 (Celex 32003R1435).

8 § Finansinspektionen ska meddela beslut i fråga om tillstånd att ge ut elektroniska pengar eller om undantag från tillståndsplikt inom tre månader från den dag då en fullständig ansökan inkom och ansökningsavgiften betalats.

Om beslut inte meddelas i rätt tid, ska tillstånd anses ha meddelats eller undantag anses ha beviljats av Finansinspektionen.

3 kap. Verksamheten i institut för elektroniska pengar och hos registrerade utgivare

Startkapital

1 § Ett institut för elektroniska pengar ska när det påbörjar sin verksamhet ha ett startkapital som vid tiden för beslut om tillstånd motsvarar minst 350 000 euro.

Kapitalkrav

2 § Ett institut för elektroniska pengar ska vid varje tidpunkt ha en kapitalbas som lägst motsvarar startkapitalet enligt 1 § eller ett kapitalkrav beräknat enligt 3 §. Institutets kapitalbas får inte underskrida det högsta av dessa belopp.

Vid beräkningen av kapitalbasen och dess sammansättning ska 3 kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar och de föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 6 den lagen tillämpas. Därutöver gäller följande vid beräkningen:

1. Ett institut för elektroniska pengar som tillhör samma grupp som ett annat institut för elektroniska pengar, eller ett betalningsinstitut, kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller försäkringsföretag får vid beräkning av kapitalbasen inte ta med sådana poster som ingår i beräkningen av något av dessa företags kapitalbas.

2. Ett institut för elektroniska pengar som bedriver annan verksamhet i enlighet med 5 § får vid beräkningen av kapitalbasen inte ta med sådana poster som ingår i beräkningen av kapitalbasen i den andra verksamheten.

3. För ett institut för elektroniska pengar som har bytt redovisningsvaluta får kapitalbasen inte understiga det högsta av de belopp som följer av 6 och 7 §§ lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag.

3 § Kapitalkravet uppgår till två procent av genomsnittligt utestående skulder hänförliga till elektroniska pengar.

Om ett institut för elektroniska pengar tillhandahåller betaltjänster som inte är knutna till utgivning av elektroniska pengar, ska institutet dessutom beräkna ett kapitalkrav för den verksamheten med tillämpning av 3 kap. 3 § lagen (2010:751) om betaltjänster.

På grundval av en utvärdering av riskhanteringsprocesser och interna kontrollmekanismer i ett institut för elektroniska pengar får Finans-

inspektionen besluta att kapitalkravet enligt 2 § ska höjas eller sänkas. Höjningen eller sänkningen får inte överstiga 20 procent av detta belopp.

Prövning av ägares lämplighet

4 § Bestämmelserna om prövning av ägares lämplighet i kreditinstitut i 14 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska tillämpas även för institut för elektroniska pengar.

Närliggande tjänster och annan verksamhet

5 § Ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare får även tillhandahålla betaltjänster och närliggande tjänster samt driva annan verksamhet.

En registrerad utgivare får dock tillhandahålla betaltjänster som inte är knutna till utgivning av elektroniska pengar bara om genomsnittet av de totala betalningstransaktionerna under de senaste 12 månaderna inte överstiger ett belopp motsvarande 3 miljoner euro per månad.

Finansinspektionen får förbjuda ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare att driva annan verksamhet. Ett sådant beslut får meddelas om verksamheten försämrar eller kan komma att försämma den finansiella sundheten i institutet eller utgivaren eller Finansinspektionens möjligheter att utöva tillsyn över institutet eller utgivaren.

Inlåning och kreditgivning

6 § Ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare får i sin verksamhet med utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster inte

1. ta emot insättningar eller andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten, eller
2. erbjuda andra konton än betalkonton som uteslutande används för betalningstransaktioner.

Ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare får i sin verksamhet med betaltjänster bevilja kredit för sådana betaltjänster som avses i 1 kap. 2 § 2–4 och 6 lagen (2010:751) om betaltjänster om

1. krediten endast utnyttjas i samband med genomförande av en betalningstransaktion,
2. krediten inte beviljas ur medel som innehas för att genomföra en betalningstransaktion eller ur medel som tagits emot i utbyte mot elektroniska pengar, och
3. kredit som utnyttjas vid betalning med betalningsinstrument, som lämnats inom ramen för gränsöverskridande verksamhet inom EES, återbetalas inom 12 månader.

Institut för elektroniska pengar får bevilja kredit enligt andra stycket bara om institutets kapitalbas är tillfredsställande med hänsyn till det totala kreditbeloppet.

Skyddskrav m.m.

7 § Ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare ska vidta åtgärder för att skydda de medel som har tagits emot i utbyte mot utgivna elektroniska pengar. Sådana medel ska

1. hållas avskilda från institutets eller utgivarens egna tillgångar och medel som innehas för någon annans räkning än innehavaren av de elektroniska pengarna, eller

2. omfattas av en försäkring eller garanti som ger samma skydd för innehavaren av de elektroniska pengarna som om medlen hållits avskilda enligt 1.

Medel enligt första stycket 1, som fortfarande innehas av institutet för elektroniska pengar eller den registrerade utgivaren vid slutet av bankdagen efter den dag då medlen mottogs, ska avskiljas på ett särskilt konto hos en svensk bank, ett svenskt kreditmarknadsföretag eller ett utländskt bank- eller kreditföretag eller investeras i likvida tillgångar med låg risk.

Medel som tas emot i form av en betalning via ett betalningsinstrument behöver inte skyddas förrän de har krediterats ett betalkonto hos institutet eller utgivaren eller på annat sätt gjorts tillgängliga för ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare. Medlen ska dock skyddas senast fem bankdagar efter det att de elektroniska pengarna som betalningen avsåg gavs ut.

Institut för elektroniska pengar eller registrerade utgivare som tillhandahåller betaltjänster som inte är knutna till utgivning av elektroniska pengar ska för den verksamheten tillämpa bestämmelserna om skyddskrav i 3 kap. 7 § lagen (2010:751) om betaltjänster.

8 § Institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare ska informera Finansinspektionen i förväg om alla väsentliga förändringar i åtgärder för att skydda medel som tagits emot i utbyte mot utgivna elektroniska pengar.

Bevarande av uppgifter

9 § Ett institut för elektroniska pengar ska bevara samtliga relevanta uppgifter som rör sådana förhållanden som regleras i 2 kap. 1, 6 och 7 §§ samt 1–8, 10–24 och 28 §§ i detta kapitel i minst fem år.

Revision, redovisning m.m.

10 § Ett institut för elektroniska pengar ska ha minst en revisor som utses av stämman. Bara den som är auktoriserad eller godkänd revisor får vara revisor. Minst en revisor som stämman utsett ska vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor som har avlagt revisorsexamen.

Ett institut för elektroniska pengar som även driver annan verksamhet än utgivning av elektroniska pengar enligt 1 kap. 2 § 2 ska lämna separata redovisningsuppgifter över den verksamhet som omfattar utgivning av elektroniska pengar.

Huvudkontor

11 § Ett institut för elektroniska pengar och en registrerad utgivare ska ha sitt huvudkontor i Sverige.

Tystnadsplikt

12 § Den som är eller har varit knuten till ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare som anställd eller uppdragstagare får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon i anställningen eller under uppdraget i verksamheten med utgivning av elektroniska pengar eller betaltjänster har fått veta om enskildas förhållanden till institutet eller utgivaren.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken ska inte följa för den som bryter mot förbudet.

I det allmänna verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

I 6 kap. 9 § lagen (2010:751) om betaltjänster finns särskilda bestämmelser om tystnadsplikt vid behandling av personuppgifter i register som förs av en betaltjänstleverantör eller av den som ansvarar för ett betalningssystem enligt 6 kap. 1 § lagen (2010:751) om betaltjänster.

I 5 a § kreditupplysningslagen (1973:1173) finns bestämmelser om att det som gäller om tystnadsplikt enligt första stycket inte hindrar att uppgifter i vissa fall utväxlas för kreditupplysningsändamål.

Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

13 § Bestämmelser om skyldighet för den som ger ut elektroniska pengar att medverka till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism finns i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Upplýsningskyldighet

14 § Institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare är skyldiga att lämna ut sådana uppgifter som avses i 12 § första stycket, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av en annan stat eller en mellanfolklig domstol begärs av åklagare.

Meddelandeförbud

15 § Den undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 14 § får besluta att institutet för elektroniska pengar eller den registrerade utgivaren samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående att uppgifter har lämnats enligt 14 § eller att det pågår en förundersökning eller ett ärende om rättslig hjälp i brottmål.

Ett sådant förbud får meddelas om det krävs för att en utredning om brott inte ska äventyras eller för att uppfylla en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige.

Förbudet ska vara tidsbegränsat, med möjlighet till förlängning, och får inte avse längre tid än vad som är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet. I ett ärende om rättslig hjälp i brottmål får dock förbudet tidsbegränsas bara om den stat eller mellanfolkliga domstol som ansökt om rättslig hjälp samtycker till detta.

Om ett förbud inte längre är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet, ska undersökningsledaren eller åklagaren besluta att förbudet ska upphöra.

I fråga om europabolag och europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 ska det som anges om styrelseledamöter i första stycket tillämpas på ledamöter i tillsynsorganet.

Ansvarsbestämmelse

16 § Till böter döms den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot ett meddelandeförbud enligt 15 §.

Ombud

17 § Institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare får inte ge ut elektroniska pengar via ombud.

Om ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud, ska institutet eller utgivaren anmäla ombudet för registrering hos Finansinspektionen.

Anmälan ska innehålla

1. ombudets namn och adress,
2. om ombudet är en juridisk person, namn, personnummer eller motsvarande samt adress för dem som ingår i ombudets styrelse eller är verkställande direktör,
3. uppgifter som visar att de personer som avses i 2 är lämpliga för en sådan uppgift, och
4. ombudets interna regler för hur ombudet ska leva upp till de krav som anges i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Om anmälan uppfyller kraven i tredje stycket ska Finansinspektionen registrera ombudet i det register som inspektionen för med stöd av 5 kap. 5 §. Institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare ska försäkra sig om att ombud som agerar för deras räkning informerar betaltjänst-användarna om detta förhållande.

18 § Om ett institut för elektroniska pengar vill distribuera elektroniska pengar, lösa in elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster genom ombud i ett annat land inom EES, ska institutet underrätta Finansinspektionen om detta.

Underrättelsen ska innehålla

1. en plan för den avsedda verksamheten med uppgift om ombudets organisation och de tjänster som ombudet avser att tillhandahålla, och

2. uppgifter om ombudets namn och adress samt dess ansvariga ledning.

Innan Finansinspektionen beslutar att registrera ombudet enligt 5 kap. 5 §, ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet. Underrättelsen ska innehålla uppgifterna enligt andra stycket. Finansinspektionen får vägra att registrera ombud eller återkalla en utförd registrering, om den behöriga myndigheten i det andra landet har skäligen anledning att anta att penningtvätt eller finansiering av terrorism äger rum eller har ägt rum eller har försökt genomföras i anknytning till ombudet, eller om anlitaandet av ombudet kan öka risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Filialverksamhet inom EES i institut för elektroniska pengar

19 § Ett institut för elektroniska pengar som avser att ge ut elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster genom en filial i ett annat land inom EES ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Underrättelsen ska innehålla

1. en plan för den avsedda verksamheten med uppgift om filialens organisation och de tjänster som den avser att tillhandahålla, och

2. uppgifter om i vilket land filialen ska inrättas samt om filialens adress och ansvariga ledning.

Innan Finansinspektionen beslutar att registrera filialen enligt 5 kap. 5 §, ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet. Underrättelsen ska innehålla uppgifterna enligt första stycket. Finansinspektionen får vägra att registrera en filial eller återkalla en utförd registrering, om den behöriga myndigheten i det andra landet har skäligen anledning att anta att penningtvätt eller finansiering av terrorism äger rum eller har ägt rum eller har försökt genomföras i anknytning till filialen, eller om anlitaandet av filialen kan öka risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

20 § Finansinspektionen ska lämna över en underrättelse enligt 19 § till den behöriga myndigheten i det land där filialen ska inrättas inom en månad från det att underrättelsen från institutet för elektroniska pengar togs emot.

Gränsöverskridande verksamhet inom EES i institut för elektroniska pengar

21 § Ett institut för elektroniska pengar som avser att från Sverige ge ut elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster i ett annat land inom EES ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Underrättelsen ska innehålla

1. en plan för den avsedda verksamheten med uppgift om de tjänster som institutet för elektroniska pengar avser att tillhandahålla, och

2. uppgifter om i vilket land verksamheten ska bedrivas.

22 § Finansinspektionen ska lämna över en underrättelse enligt 21 § till den behöriga myndigheten i det land där filialen ska inrättas inom en månad från det att underrättelsen från institutet för elektroniska pengar togs emot.

Filialverksamhet utanför EES i institut för elektroniska pengar

23 § Ett institut för elektroniska pengar får efter tillstånd av Finansinspektionen inrätta en filial i ett land utanför EES. Ansökan om tillstånd ska innehålla

1. en plan för den avsedda verksamheten med uppgifter om filialens organisation och de tjänster som det avser att tillhandahålla, och
2. uppgifter om i vilket land filialen ska inrättas, om filialens adress och ansvariga ledning.

Skyldighet att underrätta Finansinspektionen om ändringar i verksamheten

24 § Om ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare avser att ändra den verksamhet som avses i 17, 18, 19, 21 eller 23 § ska institutet eller utgivaren underrätta Finansinspektionen innan ändringen genomförs.

Om ändringen avser verksamhet som ett institut för elektroniska pengar bedriver i ett annat land, ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet om ändringen.

Särskilda bestämmelser om utländska företag hemmahörande inom EES

25 § Ett utländskt företag som hör hemma inom EES och som i hemlandet har tillstånd att ge ut elektroniska pengar behöver inte tillstånd enligt 2 kap. 1 § för att ge ut elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster i Sverige.

Ett sådant utländskt företag får ge ut elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster genom filial i Sverige, samt tillhandahålla betaltjänster, distribuera elektroniska pengar eller lösa in elektroniska pengar genom ombud i Sverige, efter det att Finansinspektionen har tagit emot en underrättelse från den behöriga myndigheten i företagets hemland som innehåller

1. en plan för den avsedda verksamheten med uppgift om filialens eller ombudets organisation och de tjänster som filialen eller ombudet avser att tillhandahålla, och
2. uppgifter om filialens eller ombudets adress och ansvariga ledning.

26 § Ett utländskt företag som avses i 25 § första stycket får ge ut elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster i Sverige från sitt hemland så snart Finansinspektionen har tagit emot en underrättelse från behörig myndighet i företagets hemland som anger vilka tjänster institutet för elektroniska pengar avser att tillhandahålla i Sverige.

Särskilda bestämmelser om utländska företag hemmahörande utanför EES

27 § Ett annat utländskt företag än ett sådant som avses i 25 § första stycket får efter ansökan ges tillstånd att ge ut elektroniska pengar från filial i Sverige. Tillstånd får ges bara om

1. företaget ger ut elektroniska pengar i det land där det har sitt säte och i det landet står under betryggande tillsyn av en behörig myndighet som har medgett att företaget etablerar sig i Sverige, och

2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 2 kap. 6 och 7 §§ och 1–4 §§ detta kapitel.

Uppdragsavtal

28 § Ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare får uppdra åt någon annan att utföra ett visst arbete eller vissa operativa funktioner som ingår i dess verksamhet med utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster. Institutet eller utgivaren ska anmäla sådana uppdragsavtal till Finansinspektionen.

Uppdrag åt någon annan att utföra sådana funktioner som är av väsentlig betydelse för verksamheten med utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster får bara ges om institutet eller utgivaren ansvarar för att

1. verksamheten drivs av uppdragstagaren under kontrollerade och säkerhetsmässigt betryggande former, och

2. uppdraget inte väsentligt försämrar kvaliteten på institutet för elektroniska pengars eller den registrerade utgivarens internkontroll och Finansinspektionens möjligheter att övervaka att institutet eller utgivaren följer de regler som gäller för verksamheten.

4 kap. Bestämmelser om elektroniska pengar

Utgivning av elektroniska pengar

1 § Elektroniska pengar ska utan dröjsmål ges ut till samma belopp som de medel som tagits emot.

Inlösen

2 § En utgivare av elektroniska pengar ska på begäran av en innehavare till det nominella beloppet lösa in penningvärde som motsvarar del av eller hela innehavet av utestående elektroniska pengar.

Om inlösen begärs inom ett år från och med den dag då avtalet med utgivaren upphör, ska hela penningvärdet lösas in. Hela penningvärdet ska också lösas in om ett institut för elektroniska pengar bedriver sådan verksamhet som avses i 3 kap. 5 § första stycket och det inte är känt till vilken del medlen ska användas som elektroniska pengar.

3 § I avtalet mellan utgivaren av elektroniska pengar och innehavaren av elektroniska pengar ska villkoren för inlösen och eventuella avgifter i samband med detta tydligt anges. Innehavaren av de elektroniska pengarna blir bunden av avtalet först när han eller hon har underrättats om dessa villkor.

4 § Vid inlösen får en utgivare ta ut en avgift bara om detta anges i avtalet i enlighet med 3 § och avgiften motsvarar skäligen kostnader för utgivaren för att genomföra transaktionen.

Om inlösen sker efter det att ett avtal mellan utgivaren av elektroniska pengar och innehavaren av elektroniska pengar har upphört att gälla, får utgivaren ta ut en avgift bara om det gått mer än ett år från det att avtalet upphörde.

En utgivare av elektroniska pengar får inte avtala med den som är konsument om villkor som avviker från första eller andra stycket.

Ränta

5 § En utgivare av elektroniska pengar får inte betala ränta eller ge andra förmåner som beror på hur länge innehavaren behåller de elektroniska pengarna.

5 kap. Tillsyn, ingripanden och bemyndigande

Tillsynens omfattning

1 § Finansinspektionen utövar tillsyn över att denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen följs. För institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare omfattar tillsynen även att deras verksamhet med utgivning av elektroniska pengar drivs i enlighet med andra författningar som reglerar dess verksamhet, bolagsordning, stadgar samt interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar dess verksamhet. I fråga om tillsynen över övriga utgivare av elektroniska pengar som avses i 2 kap. 2 § ska i stället bestämmelserna om tillsyn i de lagar som reglerar deras verksamhet tillämpas, om inte annat följer av denna lag.

Om ett företag som fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar från en filial i Sverige enligt 3 kap. 27 § inte följer bestämmelserna i denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, företagets bolagsordning, stadgar, reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet, får Finansinspektionen återkalla tillståndet eller, om det är tillräckligt, meddela varning. Detsamma gäller om företaget på annat sätt visat sig olämpligt att ge ut elektroniska pengar.

Om ett filialtillstånd återkallas med stöd av andra stycket ska 12 § tillämpas. Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i det land där företaget har sitt säte om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna paragraf.

2 § Ett institut för elektroniska pengar och en registrerad utgivare ska lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet som inspektionen begär.

Platsundersökning

3 § Finansinspektionen får när det är nödvändigt genomföra en undersökning hos

1. ett institut för elektroniska pengar,
2. en registrerad utgivare, och
3. utländska företag som ger ut elektroniska pengar i Sverige enligt 3 kap. 25–27 §§.

Om det behövs för tillsynen av ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare, får Finansinspektionen genomföra en undersökning hos

1. en filial till institutet,
2. ett ombud till institutet eller utgivaren, och
3. ett företag som har fått i uppdrag att utföra visst arbete eller vissa funktioner åt institutet eller utgivaren.

En undersökning hos en registrerad utgivare får endast omfatta den verksamhet som avser utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster.

Samarbete mellan behöriga myndigheter

4 § Finansinspektionen ska i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med behöriga myndigheter inom EES. Inspektionen ska dessutom samarbeta och utbyta information med Europeiska centralbanken, nationella centralbanker och andra behöriga myndigheter som utsetts i enlighet med unionsrätt som är tillämplig på utgivare av elektroniska pengar.

En behörig myndighet inom EES får närvara vid en kontroll som utförs av Finansinspektionen.

Finansinspektionen får till en behörig myndighet i ett annat land inom EES överlåta uppgiften att genomföra en kontroll på plats av en filial eller ombud till ett institut för elektroniska pengar som står under dess tillsyn.

Register över institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare

5 § Finansinspektionen ska föra ett register över institut för elektroniska pengar, registrerade utgivare, deras ombud och filialer. Registret ska hållas tillgängligt hos Finansinspektionen.

Revision

6 § En revisor eller en särskild granskare ska omedelbart rapportera till Finansinspektionen om han eller hon vid fullgörandet av sitt uppdrag i ett institut för elektroniska pengar får kännedom om förhållanden som

1. kan utgöra en väsentlig överträdelse av någon författning som reglerar institutets verksamhet,

2. kan påverka institutets fortsatta drift negativt, eller

3. kan leda till att revisorn avstyrker att balansräkningen eller resultaträkningen fastställs eller till anmärkning enligt 9 kap. 33 eller 34 § aktiebolagslagen (2005:551) eller 8 kap. 13 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Revisorn och granskaren har en motsvarande rapporteringsskyldighet om han eller hon får kännedom om förhållanden som avses i första stycket vid fullgörande av uppdrag i institutets moderföretag eller dotterföretag eller i ett företag som har en likartad förbindelse med institutet.

Avgifter till Finansinspektionen

7 § Institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare ska med avgifter bidra till att täcka kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet.

Ingripande mot institut för elektroniska pengar

8 § Om ett institut för elektroniska pengar har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar institutets verksamhet, institutets bolagsordning, stadgar, reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar institutets verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska institutets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

9 § Finansinspektionen får avstå från ingripande enligt 8 § om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om institutet för elektroniska pengar gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet som bedöms vara tillräckliga.

10 § Finansinspektionen ska återkalla tillståndet för ett institut för elektroniska pengar om en person som ingår i institutets styrelse eller är verkställande direktör inte längre uppfyller de krav som anges i 2 kap. 6 § första stycket 4 eller om en person som är ansvarig för verksamheten med utgivning av elektroniska pengar inte längre uppfyller de krav som anges i 2 kap. 6 § första stycket 5. Detta får dock bara ske om inspektionen först har beslutat att anmärka för institutet att personen inte

uppfyller kraven och om han eller hon ändå finns kvar i styrelsen, som verkställande direktör eller som ansvarig för verksamheten med utgivning av elektroniska pengar efter det att en av inspektionen bestämd tid på högst tre månader har gått ut.

I stället för att återkalla tillståndet får Finansinspektionen besluta att en styrelseledamot, verkställande direktör eller ansvarig för verksamheten med utgivning av elektroniska pengar inte längre får vara det. Inspektionen får då förordna en ersättare. Ersättarens uppdrag gäller till dess företaget har utsett en ny styrelseledamot, verkställande direktör eller ansvarig för verksamheten med utgivning av elektroniska pengar.

Det som föreskrivs om verkställande direktör i första och andra styckena gäller också en ställföreträdare för verkställande direktör.

I fråga om europabolag och europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 ska bestämmelserna som avser styrelsen i första stycket om återkallelse av tillstånd tillämpas på tillsynsorganet.

11 § Finansinspektionen ska återkalla tillståndet för ett institut för elektroniska pengar om

1. institutet har fått tillståndet genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,

2. institutet inte inom ett år från det att tillståndet beviljades har börjat driva sådan verksamhet som tillståndet avser,

3. institutet under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit sådan verksamhet som tillståndet avser,

4. det skulle utgöra ett hot mot betalningssystemets stabilitet om institutet fortsatte att bedriva sin verksamhet med utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster,

5. institutet har förklarat sig avstå från tillståndet,

6. institutet har överlåtit hela sin verksamhet som avser utgivning av elektroniska pengar, eller

7. institutet har försatts i konkurs eller beslut fattats om att institutet ska gå i tvångslikvidation.

Om det är tillräckligt får varning meddelas i stället för återkallelse i de fall som avses i första stycket 1–4.

12 § Om tillståndet återkallas får Finansinspektionen besluta om hur avvecklingen av rörelsen ska ske.

Ett beslut om återkallelse får förenas med förbud att fortsätta rörelsen.

13 § Om en behörig myndighet i ett annat land har underrättat Finansinspektionen om att ett institut för elektroniska pengar har överträtt föreskrifter i det landet, ska inspektionen vidta de åtgärder som anges i 8–11 §§ mot institutet, om det föreligger någon omständighet som anges där. Inspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten om vilka åtgärder som vidtas.

Straffavgift

14 § Om ett institut för elektroniska pengar har fått anmärkning eller varning enligt 8 § eller varning enligt 11 §, får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en straffavgift.

Avgiften tillfaller staten.

15 § Straffavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst 50 miljoner kronor.

Avgiften får inte överstiga tio procent av omsättningen i institutet för elektroniska pengar närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas.

För ett institut för elektroniska pengar som även bedriver annan verksamhet än utgivning av elektroniska pengar ska omsättningen enligt andra stycket avse endast verksamheten med utgivning av elektroniska pengar.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 3 kap. 2 §.

16 § När straffavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.

Förseningsavgift

17 § Om ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare inte i tid lämnar de upplysningar som avses i 2 § första stycket, får Finansinspektionen besluta att institutet eller utgivaren ska betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

Verkställighet av beslut om straffavgift och förseningsavgift

18 § En straffavgift eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar från det att beslutet om den har vunnit laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.

19 § Finansinspektionens beslut om straffavgift eller förseningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 18 §.

Om straffavgiften eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 18 §, ska inspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

20 § En straffavgift eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft.

Ingripande mot utländska företag

21 § Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster i enlighet med 3 kap. 25–27 §§ att göra rättelse om utgivningen av elektroniska pengar eller tillhandahållandet av betaltjänster i Sverige inte bedrivs enligt gällande bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 av den 15 november 2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel⁴ och sådan lag som kompletterar den förordningen.

Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag att göra rättelse, om

1. det är fråga om ett företag som enligt 3 kap. 25 §
  - a) ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster genom filial i Sverige, eller
  - b) tillhandahåller betaltjänster, distribuerar elektroniska pengar eller löser in elektroniska pengar genom ombud i Sverige, och
2. utgivningen av elektroniska pengar eller tillhandahållandet av betaltjänster i Sverige inte bedrivs i enlighet med bestämmelserna i 4 kap. denna lag eller 4 och 5 kap. lagen (2010:751) om betaltjänster.

Om ett företag inte följer ett föreläggande enligt första eller andra stycket, ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda företaget att ge ut elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster här i landet. Innan förbud meddelas ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. I brådskande fall får inspektionen meddela förbud utan föregående underrättelse till myndigheten i företagets hemland. Denna ska dock underrättas så snart det kan ske.

22 § Om ett utländskt företag som driver verksamhet enligt 3 kap. 25–27 §§ har fått sitt verksamhetstillstånd indraget i hemlandet, ska Finansinspektionen genast förbjuda företaget att ge ut elektroniska pengar eller påbörja nya betalningstransaktioner här i landet.

Ingripande mot registrerade utgivare

23 § Om en registrerad utgivare har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar dess verksamhet, ska Finansinspektionen förelägga den registrerade utgivaren att inom viss tid vidta åtgärder för att komma till rätta med situationen eller att upphöra med verksamheten.

Om en registrerad utgivare som avses i 2 kap. 5 § inte ansöker om tillstånd, ska Finansinspektionen förelägga utgivaren att göra detta. Om den registrerade utgivaren inte följer föreläggandet, ska inspektionen förelägga utgivaren att upphöra med verksamheten.

⁴ EUT L 345, 8.12.2006, s. 1 (Celex 32006R1781).

Om det är osäkert om tillståndsplikt föreligger beträffande viss verksamhet, får Finansinspektionen förelägga den som driver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om så är fallet.

Ingripande mot den som saknar tillstånd eller registrering

24 § Om någon driver sådan verksamhet som omfattas av denna lag utan att vara berättigad till det, ska Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten.

Om det är osäkert om en viss verksamhet omfattas av lagen, får inspektionen förelägga den som driver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet.

Ett föreläggande enligt första eller andra stycket som avser ett utländskt företag får riktas mot såväl företaget som den som i Sverige är verksam för företagets räkning.

Vite

25 § Ett föreläggande eller förbud som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag, får förenas med vite.

Överklagande

26 § Finansinspektionens beslut att förelägga den som bedriver en viss verksamhet att lämna de uppgifter som behövs för att inspektionen ska kunna bedöma om verksamheten är tillståndspliktig enligt denna lag får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Bemyndigande

27 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. beräkningen av genomsnittligt utestående skulder enligt 2 kap. 3 § 5,
2. vad som utgör tillräckliga styr- och kontrollformer vid prövning av en ansökan enligt 2 kap. 6 § första stycket 2 a,
3. beräkningen av kapitalkrav enligt 3 kap. 2 § första stycket,
4. hur institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare ska hantera medel enligt 3 kap. 6 §,
5. hur institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare ska hantera medel enligt 3 kap. 7 § andra stycket som tagits emot i utbyte mot utgivna elektroniska pengar och andra medel som tagits emot för

genomförandet av betalningstransaktioner och hur stor andel av medlen hos instituten eller utgivarna som omfattas av skyddskraven enligt 3 kap. 7 § tredje och fjärde styckena,

6. vilka uppgifter som ska ges till Finansinspektionen enligt 3 kap. 8 §,

7. vilka uppgifter som ska anses relevanta enligt 3 kap. 9 §,

8. vad institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare ska iaktta och vilka krav som institutet eller utgivaren ska uppfylla vid uppdragsavtal enligt 3 kap. 28 §,

9. vilka upplysningar ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet enligt 2 §, och

10. sådana avgifter som avses i 7 §.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

2. Genom lagen upphävs lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar.

3. Institut för elektroniska pengar som har inlett verksamhet med utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar före den 30 april 2011 får fortsätta med verksamheten fram till den 30 oktober 2011 utan krav på tillstånd enligt denna lag. Ett sådant institut ska lämna Finansinspektionen de upplysningar som inspektionen begär för att senast den 30 oktober 2011 kunna pröva huruvida institutet uppfyller kraven för tillstånd enligt denna lag.

4. De institut som lämnat information enligt 3 ska ges tillstånd att bedriva verksamhet med utgivning av elektroniska pengar som institut för elektroniska pengar, om de uppfyller kraven för tillstånd enligt denna lag.

5. Om Finansinspektionen bedömer att ett institut för elektroniska pengar som inlett verksamhet med utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar före den 30 april 2011 uppfyller förutsättningarna för tillstånd enligt denna lag utan att ytterligare information behöver lämnas enligt 3 ska inspektionen meddela tillstånd oavsett om institutet har ansökt om tillstånd eller inte. Finansinspektionen ska informera det berörda institutet innan tillstånd meddelas.

6. Den som inlett verksamhet med utgivning av elektroniska pengar före den 30 april 2011 i enlighet med bestämmelserna om undantag från krav på tillståndsplikt i 2 kap. 6 § lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar får fortsätta med verksamheten fram till den 30 april 2012 utan att ha beviljats undantag från tillståndsplikt enligt denna lag.

2.2 Förslag till lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173)

Härigenom föreskrivs att 5 a § kreditupplysningslagen (1973:1173) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 a §⁵

Vad som gäller om tystnadsplikt i svenska kreditinstitut, betalningsinstitut och värdepappersbolags verksamhet hindrar inte att uppgifter om lämnade krediter, betalningsförsummelse och kreditmissbruk utväxlas för kreditupplysningsändamål inom en krets som utgörs av dessa företag samt sådana företag som har tillstånd av Datainspektionen enligt 3 § första stycket.

I den krets som anges i första stycket ingår även utländska kreditinstitut som avses i 4 kap. 1, 2, 4 och 6 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, utländska företag som avses i 3 kap. 26 och 27 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster samt utländska företag som avses i 4 kap. 1 och 4 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Bestämmelser om användningen av uppgifter om betalningsförsummelse och kreditmissbruk finns även i 7 §.

Vad som gäller om tystnadsplikt i svenska kreditinstitut, *institut för elektroniska pengars* och värdepappersbolags verksamhet hindrar inte att uppgifter om lämnade krediter, betalningsförsummelse och kreditmissbruk utväxlas för kreditupplysningsändamål inom en krets som utgörs av dessa företag samt sådana företag som har tillstånd av Datainspektionen enligt 3 § första stycket.

I den krets som anges i första stycket ingår även utländska kreditinstitut som avses i 4 kap. 1, 2, 4 och 6 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, utländska företag som avses i 3 kap. 26 och 27 § lagen (2010:751) om betaltjänster, *utländska företag som avses i 3 kap. 25–27 §§ lagen (2011:000) om elektroniska pengar* samt utländska företag som avses i 4 kap. 1 och 4 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

⁵ Senaste lydelse 2010:754.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §⁶

En medlem som har avgått har rätt att sex månader efter avgången få ut sina inbetalda eller genom insatsemission tillgodoförda medlemsinsatser. Beloppet får dock inte överstiga vad som belöper på honom eller henne i förhållande till övriga medlemmar av föreningens egna kapital enligt den balansräkning som hänför sig till tiden för avgången. Vid beräkningen av föreningens egna kapital ska bortses från reservfonden, uppskrivningsfonden och förlagsinsatserna. I en kreditmarknadsförening får utbetalningar av insatsbelopp dock ske tidigast sex månader efter medlemmens avgång och verkställas bara en gång per kvartal och efter Finansinspektionens tillstånd. Ett insatsbelopp i ett institut för elektroniska pengar får betalas ut bara när det kan ske med hänsyn till bestämmelserna i lagen (2002:149) om *utgivning av* elektroniska pengar.

En medlem som har avgått har rätt att sex månader efter avgången få ut sina inbetalda eller genom insatsemission tillgodoförda medlemsinsatser. Beloppet får dock inte överstiga vad som belöper på honom eller henne i förhållande till övriga medlemmar av föreningens egna kapital enligt den balansräkning som hänför sig till tiden för avgången. Vid beräkningen av föreningens egna kapital ska bortses från reservfonden, uppskrivningsfonden och förlagsinsatserna. I en kreditmarknadsförening får utbetalningar av insatsbelopp dock ske tidigast sex månader efter medlemmens avgång och verkställas bara en gång per kvartal och efter Finansinspektionens tillstånd. Ett insatsbelopp i ett institut för elektroniska pengar får betalas ut bara när det kan ske med hänsyn till bestämmelserna i lagen (2011:000) om elektroniska pengar.

Den avgångne har vidare rätt att i samma ordning som övriga medlemmar få ut vad som belöper på honom eller henne av beslutad vinstutdelning.

Går föreningen i likvidation inom sex månader från avgången eller meddelas inom samma tid beslut om att försätta föreningen i konkurs, ska den avgångnes rätt att få ut medlemsinsatser bedömas enligt grunderna för reglerna om skifte av föreningens tillgångar.

En medlems rätt enligt första–tredje styckena får begränsas i stadgarna. Detta gäller dock inte i sådana fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket eller 12 kap. 20 §.

⁶ Senaste lydelse 2008:3.

I fall som avses i första stycket fjärde meningen ska Finansinspektionen ge tillstånd till utbetalning, om inte kreditmarknadsföreningens förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

2.4 Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

2§¹

Förvaltare utses av rätten.

Rätten bestämmer också antalet förvaltare. Flera än en förvaltare får utses om det med hänsyn till boets omfattning och beskaffenhet är behövt att förvaltningen delas eller att den handhas odelad av flera. Om en förvaltare är jävig men det med hänsyn till förhållandena i konkursen är olämpligt att entlediga honom, får rätten utse någon annan att sköta förvaltningen i den del förvaltaren är jävig.

Om boets förvaltning *skall* vara delad, *skall* en förvaltare utses för varje del av förvaltningen. Rätten bestämmer efter vilka grunder delningen *skall* ske.

Särskilda bestämmelser om att ett allmänt ombud *skall* delta i konkursförvaltningen finns i försäkringsrörelselagen (2010:2043), *lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar* och *lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse*.

Om boets förvaltning *ska* vara delad, *ska* en förvaltare utses för varje del av förvaltningen. Rätten bestämmer efter vilka grunder delningen *ska* ske.

Särskilda bestämmelser om att ett allmänt ombud *ska* delta i konkursförvaltningen finns i försäkringsrörelselagen (2010:2043) och *lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

¹ Senaste lydelse 2010:2052.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Härigenom föreskrivs att 3 och 12 §§ lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Om rätt för vissa utländska företag att driva verksamhet i Sverige finns särskilda bestämmelser, nämligen

1. för kreditinstitut 4 kap. 1, 2 och 4–6 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
2. för värdepappersföretag 4 kap. 1 och 4 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
3. för finansiella institut 4 kap. 3 § lagen om bank- och finansieringsrörelse,
4. för utländska försäkringsgivare lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige,
5. för börser och clearingorganisationer 12 kap. 9 § och 19 kap. 12 § lagen om värdepappersmarknaden,
6. för centrala värdepappersförvarare 2 kap. 6 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument,
7. för förvaltningsbolag och fondföretag 1 kap. 6–11 §§ lagen (2004:46) om investeringsfonder,
8. för utgivare av elektroniska pengar 2 kap. 8 § samt 5 kap. 6 och 7 §§ lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar,
8. för utgivare av elektroniska pengar 3 kap. 25–27 §§ lagen (2011:000) om elektroniska pengar,
9. för företag som driver inlåningsverksamhet 2 § lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
10. för utländska försäkringsförmedlare 3 kap. lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, och
11. för företag som tillhandahåller betaltjänster 3 kap. 26 och 27 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster.

12 §²

Den verkställande direktörens förvaltning och filialens räkenskaper ska granskas av minst en auktoriserad revisor eller godkänd revisor, om verksamheten i Sverige uppfyller mer än ett av de villkor som anges i 2 § andra stycket revisionslagen (1999:1079).

Förvaltningen och räkenskaperna ska, även om villkoren i första stycket inte är uppfyllda, granskas av minst en revisor, om verksamheten omfattas av

¹ Senaste lydelse 2010:755.

² Senaste lydelse 2010:1864.

- lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige,
- *lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar,*
- lagen (2004:46) om investeringsfonder,
- lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
- lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
- lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, *eller* värdepappersmarknaden,
- lagen (2010:751) om betaltjänster, *eller* betaltjänster, *eller* – *lagen (2011:000) om elektroniska pengar.*

I fall som avses i andra stycket ska revisorn ha den kompetens som enligt lag gäller för revisorn i ett svenskt företag av motsvarande slag som driver angiven verksamhet.

Till revisor får även utses ett registrerat revisionsbolag. Dessutom får en eller flera revisorssuppleanter utses.

Verkställande direktören ska se till att en revisor utses och att denne inom tre månader efter räkenskapsårets slut för granskning får redovisningshandlingarna i original eller bestyrkt kopia.

Denna lag träder i kraft 1 juli 2011.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 och 2 §§, 5 kap. 4 §, 7 kap. 1 § och 8 kap. 1 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2010/11:71   *Föreslagen lydelse*

1 kap.

1 §

Denna lag är tillämplig på kreditinstitut, värdepappersbolag och betalningsinstitut. Med kreditinstitut avses bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker, kreditmarknadsföretag (kreditmarknadsbolag respektive kreditmarknadsföreningar), institut för elektroniska pengar och Svenska skeppshypotekskassan. Med värdepappersbolag avses det som sägs i 1 kap. 5 § 26 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Med betalningsinstitut avses det som sägs i 1 kap. 4 § 5 lagen (2010:751) om betaltjänster. Denna lag är dock inte tillämplig på betalningsinstitut som huvudsakligen ägnar sig åt annan verksamhet än att tillhandahålla betaltjänster.

Bestämmelserna om koncernredovisning i 7 kap. ska tillämpas på finansiella holdingföretag som uteslutande eller huvudsakligen förvaltar andelar i dotterföretag som är kreditinstitut eller värdepappersbolag eller utländska företag av motsvarande slag. Med finansiellt holdingföretag avses ett aktiebolag, ett handelsbolag eller en ekonomisk förening vars verksamhet uteslutande eller så gott som uteslutande består i att i vinstsyfte förvärva och förvalta andelar i dotterföretag.

2 §¹

När det i denna lag hänvisas till en bestämmelse i årsredovisningslagen (1995:1554) skall bestämmelsen tillämpas utan hinder av att den anges gälla för

Denna lag är tillämplig på kreditinstitut och värdepappersbolag. Med kreditinstitut avses bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker, kreditmarknadsföretag (kreditmarknadsbolag respektive kreditmarknadsföreningar) och Svenska skeppshypotekskassan. Med värdepappersbolag avses det som sägs i 1 kap. 5 § 26 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

När det i denna lag hänvisas till en bestämmelse i årsredovisningslagen (1995:1554) ska bestämmelsen tillämpas även om den anges gälla för aktiebolag, om

¹ Senaste lydelse 2006:872.

aktiebolag, om inte annat särskilt föreskrivs.

Bestämmelser i årsredovisningslagen som *skall* tillämpas på större företag och större koncerner *skall* tillämpas på kreditinstitut och värdepappersbolag som omfattas av denna lag, om inte annat särskilt föreskrivs.

Bestämmelser i årsredovisningslagen som gäller ekonomiska föreningar *skall* tillämpas på medlemsbanker, kreditmarknadsföreningar och institut för elektroniska pengar som är ekonomiska föreningar, om inte annat särskilt föreskrivs.

Om bestämmelsen i årsredovisningslagen hänvisar till en annan bestämmelse i årsredovisningslagen eller till årsredovisningslagen i dess helhet, *skall* även hänvisningen tillämpas, om inte annat följer av bestämmelserna i denna lag eller i föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag.

inte annat särskilt föreskrivs.

Bestämmelser i årsredovisningslagen som *ska* tillämpas på större företag och större koncerner *ska* tillämpas på kreditinstitut och värdepappersbolag som omfattas av denna lag, om inte annat särskilt föreskrivs.

Bestämmelser i årsredovisningslagen som gäller ekonomiska föreningar *ska* tillämpas på medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar som är ekonomiska föreningar, om inte annat särskilt föreskrivs.

Om bestämmelsen i årsredovisningslagen hänvisar till en annan bestämmelse i årsredovisningslagen eller till årsredovisningslagen i dess helhet, *ska* även hänvisningen tillämpas, om inte annat följer av bestämmelserna i denna lag eller i föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag.

5 kap.

4 §²

Utöver vad som följer av 1 § *skall* följande uppgifter lämnas om skulder och eget kapital:

1. För varje efterställd skuld som uppgår till mer än tio procent av samtliga efterställda skulder, *skall* uppgift lämnas om lånebelopp, lånevaluta, räntesats, förfallodag, omständigheter som kan medföra förtida återbetalning, efterställningsvillkoren samt förutsättningar och villkor för betalning på förfallodagen eller för konvertering. Vidare *skall* sammanfattande upplysningar lämnas om vilka regler som gäller för övriga efterställda skulder.

2. Större belopp i posten Övriga

Utöver vad som följer av 1 § *ska* följande uppgifter lämnas om skulder och eget kapital:

1. För varje efterställd skuld som uppgår till mer än tio procent av samtliga efterställda skulder, *ska* uppgift lämnas om lånebelopp, lånevaluta, räntesats, förfallodag, omständigheter som kan medföra förtida återbetalning, efterställningsvillkoren samt förutsättningar och villkor för betalning på förfallodagen eller för konvertering. Vidare *ska* sammanfattande upplysningar lämnas om vilka regler som gäller för övriga efterställda skulder.

2. Större belopp i posten Övriga

² Senaste lydelse 2005:557.

skulder (post 4) *skall* specificeras till sin storlek och art.

3. I bankaktiebolag och andra aktiebolag som omfattas av denna lag *skall* eget kapital delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital eller ansamlad förlust. Under bundet eget kapital *skall* tas upp Aktiekapital, Uppskrivningsfond, Reservfond och Kapitalandelsfond. Under fritt eget kapital *skall* tas upp fria fonder, var för sig, balanserad vinst eller förlust samt vinst eller förlust för räkenskapsåret. Balanserad förlust och förlust för räkenskapsåret tas därvid upp som avdragsposter.

4. I sparbank *skall* eget kapital delas upp i fonder och vinst eller förlust för räkenskapsåret. Med fonder avses Grundfond, Uppskrivningsfond, Reservfond, Kapitalandelsfond, Fond för verkligt värde samt Garantifond. Benämningen fond får inte användas för annat belopp i balansräkningen. Förlust för räkenskapsåret tas upp som avdragspost.

5. I medlemsbank, kreditmarknadsförening och i institut för elektroniska pengar som är en ekonomisk förening *skall* eget kapital delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital eller ansamlad förlust. Under bundet eget kapital *skall* tas upp Insatskapital, Uppskrivningsfond, Reservfond och Kapitalandelsfond. Medlemsinsatser och förlagsinsatser *skall* redovisas var för sig. Under fritt eget kapital *skall* tas upp fria fonder, var för sig, balanserad vinst eller förlust samt vinst eller förlust för räkenskapsåret. Balanserad förlust och förlust för räkenskapsåret tas därvid upp som avdragsposter.

6. Aktiebolag, medlemsbanker och ekonomiska föreningar som

skulder (post 4) *ska* specificeras till sin storlek och art.

3. I bankaktiebolag och andra aktiebolag som omfattas av denna lag *ska* eget kapital delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital eller ansamlad förlust. Under bundet eget kapital *ska* tas upp Aktiekapital, Uppskrivningsfond, Reservfond och Kapitalandelsfond. Under fritt eget kapital *ska* tas upp fria fonder, var för sig, balanserad vinst eller förlust samt vinst eller förlust för räkenskapsåret. Balanserad förlust och förlust för räkenskapsåret tas därvid upp som avdragsposter.

4. I sparbank *ska* eget kapital delas upp i fonder och vinst eller förlust för räkenskapsåret. Med fonder avses Grundfond, Uppskrivningsfond, Reservfond, Kapitalandelsfond, Fond för verkligt värde samt Garantifond. Benämningen fond får inte användas för annat belopp i balansräkningen. Förlust för räkenskapsåret tas upp som avdragspost.

5. I medlemsbank och kreditmarknadsförening *ska* eget kapital delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital eller ansamlad förlust. Under bundet eget kapital *ska* tas upp Insatskapital, Uppskrivningsfond, Reservfond och Kapitalandelsfond. Medlemsinsatser och förlagsinsatser *ska* redovisas var för sig. Under fritt eget kapital *ska* tas upp fria fonder, var för sig, balanserad vinst eller förlust samt vinst eller förlust för räkenskapsåret. Balanserad förlust och förlust för räkenskapsåret tas därvid upp som avdragsposter.

6. Aktiebolag, medlemsbanker och ekonomiska föreningar som

omfattas av denna lag *skall* lämna närmare upplysningar om det belopp av fritt eget kapital som inte kan anses utdelningsbart med hänsyn till tillämpliga bestämmelser om kapitalskydd enligt rörelselagarna för kreditinstitut och värdepappersbolag, samt om de förhållanden som motiverar bedömningen.

7. Om en sparbank har bidrag till garantifonden i annan valuta än i redovisningsvalutan, *skall* dessa räknas om enligt växelkursen på balansdagen. Skillnaden mellan det omräknade beloppet och motsvarande belopp vid räkenskapsårets ingång, *skall* föras mot Andra fonder.

omfattas av denna lag *ska* lämna närmare upplysningar om det belopp av fritt eget kapital som inte kan anses utdelningsbart med hänsyn till tillämpliga bestämmelser om kapitalskydd enligt rörelselagarna för kreditinstitut och värdepappersbolag, samt om de förhållanden som motiverar bedömningen.

7. Om en sparbank har bidrag till garantifonden i annan valuta än i redovisningsvalutan, *ska* dessa räknas om enligt växelkursen på balansdagen. Skillnaden mellan det omräknade beloppet och motsvarande belopp vid räkenskapsårets ingång, *ska* föras mot Andra fonder.

7 kap.

1 §³

Kreditinstitut, *betalningsinstitut* och värdepappersbolag som är moderföretag och sådana finansiella holdingföretag som avses i 1 kap. 1 § andra stycket ska för varje räkenskapsår upprätta koncernredovisning enligt denna lag, om inte annat följer av 5 eller 6 a §.

Kreditinstitut och värdepappersbolag som är moderföretag och sådana finansiella holdingföretag som avses i 1 kap. 1 § andra stycket ska för varje räkenskapsår upprätta koncernredovisning enligt denna lag, om inte annat följer av 5 eller 6 a §.

För finansiella holdingföretag som omfattas av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar ska en kapitaltäckningsanalys enligt 6 kap. 3 § ingå i koncernredovisningen.

8 kap.

1 §⁴

Bolagsverket är registreringsmyndighet för företag som omfattas av denna lag.

För andra företag som avses i denna lag än banker och hypoteksinstitut *skall* 8 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) tillämpas, i stället för 2–8 §§ nedan, med följande avvikelser:

1. Vid tillämpningen av 8 kap.

För andra företag som avses i denna lag än banker och hypoteksinstitut *ska* 8 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) tillämpas, i stället för 2–8 §§ nedan, med följande avvikelser:

1. Vid tillämpningen av 8 kap.

³ Senaste lydelse 2010:847.

⁴ Senaste lydelse 2006:488.

3 § och 4 § första och tredje styckena årsredovisningslagen om offentliggörande *skall* kreditmarknadsföreningar *och institut för elektroniska pengar* omfattas av bestämmelserna för aktiebolag.

2. Vid tillämpningen av 8 kap. 6 § årsredovisningslagen om förseningsavgifter *skall* kreditmarknadsföretag, värdepappersbolag *och institut för elektroniska pengar* alltid anses som publika företag.

3 § och 4 § första och tredje styckena årsredovisningslagen om offentliggörande *ska* kreditmarknadsföreningar omfattas av bestämmelserna för aktiebolag.

2. Vid tillämpningen av 8 kap. 6 § årsredovisningslagen om förseningsavgifter *ska* kreditmarknadsföretag *och* värdepappersbolag alltid anses som publika företag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

I denna lag avses med

1. *försäkringsföretag*: försäkringsaktiebolag, ömsesidigt försäkringsbolag och försäkringsförening som omfattas av försäkringsrörelselagen (2010:2043),

2. *kreditinstitut*: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank samt kreditmarknadsföretag enligt 1 kap. 5 § 11 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och institut för elektroniska pengar enligt 1 kap. 2 § lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar,

2. *kreditinstitut*: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank samt kreditmarknadsföretag enligt 1 kap. 5 § 11 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

3. *finansiellt företag*: de företag som anges i 1 och 2 samt

a) värdepappersbolag enligt 1 kap. 5 § 26 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

b) fondbolag enligt 1 kap. 1 § första stycket 7 lagen (2004:46) om investeringsfonder,

c) börs enligt 1 kap. 5 § 3 lagen om värdepappersmarknaden,

d) svensk clearingorganisation enligt 1 kap. 5 § 5 lagen om värdepappersmarknaden, och

e) central värdepappersförvarare enligt 1 kap. 3 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument,

4. *finansiell företagsgrupp*: grupp av företag som avses i 9 kap. 1 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar eller annan grupp av företag på vilka, enligt föreskrift meddelad med stöd av 13 kap. 1 § 33 samma lag, bestämmelserna om finansiell företagsgrupp ska tillämpas och

5. *koncern*: detsamma som i 1 kap. 11 och 12 §§ aktiebolagslagen (2005:551), varvid vad som sägs om moderbolag tillämpas även på andra juridiska personer än aktiebolag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

¹ Senaste lydelse 2010:2065.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål

Häri genom föreskrivs att 5 kap. 10 § lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

10 §¹

Bestämmelser om uppgiftsskyldighet finns i 9 kap. 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), 8 kap. 2 a § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, 4 kap. 5 § lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar, 2 kap. 20 § lagen (2004:46) om investeringsfonder, 1 kap. 11 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, 6 kap. 8 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, 10 kap. 18 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar och 1 kap. 12 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Bestämmelser om uppgiftsskyldighet finns i 9 kap. 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), 8 kap. 2 a § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, 2 kap. 20 § lagen (2004:46) om investeringsfonder, 1 kap. 11 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, 6 kap. 8 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, 10 kap. 18 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar, 1 kap. 12 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, 3 kap. 14 § lagen (2010:751) om betaltjänster och 3 kap. 14 § lagen (2011:000) om elektroniska pengar.

I de lagar som anges i första stycket finns även bestämmelser om meddelandeförbud och ansvarsbestämmelser för den som bryter mot ett sådant förbud.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

¹ Senaste lydelse 2010:2066.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster

Härigenom föreskrivs¹ att 6 § lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §²

Bestämmelserna i 3–5 §§ är inte tillämpliga på

1. tillåtligheten av marknadsföring genom icke begärd e-post,
2. utgivning av elektroniska pengar av sådana aktiebolag eller ekonomiska föreningar som enligt 2 kap. 6 § lagen (2002:149) om *utgivning av elektroniska pengar* undantagits från den lagens bestämmelser,
2. utgivning av elektroniska pengar av sådana aktiebolag eller ekonomiska föreningar som enligt 2 kap. 3 § lagen (2011:000) om elektroniska pengar undantagits från den lagens bestämmelser,
3. reklam för fondandelar enligt artikel 44.2 i rådets direktiv 85/611/EEG av den 20 december 1985 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag)³, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/18/EG,⁴
4. sådana krav för försäkringsverksamhet genom sekundäretablering eller gränsoverskridande verksamhet som avses i avdelning IV i rådets direktiv 92/49/EEG av den 18 juni 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring samt om ändring av direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG⁵, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/36/EG⁶, och avdelning IV i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/83/EG av den 5 november 2002 om livförsäkring⁷, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/19/EG⁸,
5. sådana krav för obligatoriska skadeförsäkringar som avses i artikel 30.2 i rådets direktiv 92/49/EEG,
6. avtalsförpliktelser vid konsumentavtal,
7. upphovsrätt och närstående rättigheter, skydd för kretsmönster för halvledarprodukter och industriellt rättsskydd, eller

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden ("Direktiv om elektronisk handel") (EGT L 178, 17.7.2000, s. 1, Celex 32000L0031).

² Senaste lydelse 2009:359.

³ EGT L 375, 31.12.1985, s. 3 (Celex 31985L0611).

⁴ EUT L 76, 19.3.2008, s. 42 (Celex 32008L0018).

⁵ EGT L 228, 11.8.1992, s. 1 (Celex 31992L0049).

⁶ EUT L 81, 20.3.2008, s. 69 (Celex 32008L0036).

⁷ EGT L 345, 19.12.2002, s. 1 (Celex 32002L0083).

⁸ EUT L 76, 19.3.2008, s. 44 (Celex 32008L0019).

8. formkrav för avtal som skapar eller överför rättigheter i fast egendom.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

2.10 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Häri genom föreskrivs att 1 kap. 5 §, 2 kap. 2 § och 7 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

5 §¹

I denna lag betyder

1. anknutet företag: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet är att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag,

2. bank: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank,

3. bankaktiebolag: ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva bankrörelse,

4. behörig myndighet: en utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över utländska kreditinstitut,

5. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

6. filial: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt kreditinstituts etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

7. finansiellt institut: ett företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

a) förvärva eller inneha aktier eller andelar,

b) driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller

c) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–10 och 12 utan att vara tillståndspliktigt enligt 2

1. anknutet företag: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet är att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländska företag,

7. finansiellt institut: ett företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

c) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–10, 12 och 15 utan att vara tillståndspliktigt

¹ Senaste lydelse 2009:361.

kap. 1 §,

enligt 2 kap. 1 §,

8. *hemland*: det land där ett företag har fått tillstånd till rörelse som avses i denna lag,

9. *kapitalbas*: detsamma som i 3 kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar,

10. *kreditinstitut*: bank och kreditmarknadsföretag,

11. *kreditmarknadsbolag*: ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

12. *kreditmarknadsförening*: en ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

13. *kreditmarknadsföretag*: kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsförening,

14. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 5 a § representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

15. *medlemsbank*: en ekonomisk förening som avses i lagen (1995:1570) om medlemsbanker,

16. *sparbank*: ett företag som avses i sparbankslagen (1987:619),

17. *startkapital*: det kapital som definieras i artikel 57 a och b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/44/EG,

17. *startkapital*: det kapital som definieras i artikel 57 a och b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU,

18. *utländskt bankföretag*: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva bankrörelse,

19. *utländskt kreditföretag*: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva finansieringsrörelse, och

20. *utländskt kreditinstitut*: ett utländskt bankföretag och ett utländskt kreditföretag.

2 kap.

2 §²

Tillstånd att driva bankrörelse behövs inte för

1. utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar, eller

1. utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2011:000) om elektroniska pengar, eller

2. tillhandahållande av betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster.

² Senaste lydelse 2010:760.

7 kap.

1 §³

Ett kreditinstitut får driva bara finansiell verksamhet och verksamhet som har ett naturligt samband med den.

Ett kreditinstitut får i sin verksamhet, bland annat

1. låna upp medel, till exempel genom att ta emot inlåning från allmänheten eller ge ut obligationer eller andra jämförbara fordringsrätter,

2. lämna och förmedla kredit, till exempel i form av konsumentkredit och kredit mot panträtt i fast egendom eller fordringar,

3. medverka vid finansiering, till exempel genom att förvärva fordringar och upplåta lös egendom till nyttjande (leasing),

4. tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,

5. tillhandahålla betalningsmedel,

6. ikläda sig garantiförbindelser och göra liknande åtaganden,

7. medverka vid värdepappersmissioner,

8. lämna ekonomisk rådgivning,

9. förvara värdepapper,

10. driva rembursverksamhet,

11. tillhandahålla värdefackstjänster,

12. driva valutahandel,

13. driva värdepappersrörelse under de förutsättningar som föreskrivs i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, *samt*

14. lämna kreditupplysning under de förutsättningar som föreskrivs i kreditupplysningslagen (1973:1173).

13. driva värdepappersrörelse under de förutsättningar som föreskrivs i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

14. lämna kreditupplysning under de förutsättningar som föreskrivs i kreditupplysningslagen (1973:1173), *samt*

15. ge ut elektroniska pengar enligt lagen (2011:000) om elektroniska pengar.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

³ Senaste lydelse 2010:760.

2.11 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag

Härigenom föreskrivs att 23 § lagen (2004:575) om europabolag ska ha följande lydelse.

23 §¹

Ledningsorganet i ett dualistiskt organiserat europabolag *skall* ha minst tre ledamöter och tillsynsorganet minst fem ledamöter.

Förvaltningsorganet i ett monistiskt organiserat europabolag *skall* ha minst tre ledamöter.

När det gäller europabolag som ger ut elektroniska pengar tillämpas 2 kap. 9 § femte stycket lagen (2002:149) om elektroniska pengar i stället för första och andra styckena.

Ledningsorganet i ett dualistiskt organiserat europabolag *ska* ha minst tre ledamöter och tillsynsorganet minst fem ledamöter.

Förvaltningsorganet i ett monistiskt organiserat europabolag *ska* ha minst tre ledamöter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

¹ Senaste lydelse 2006:598.

2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat

Häri genom föreskrivs att 1 kap. 3 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §¹

I denna lag betyder

1. *anknutet företag*: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet är att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländska företag,

2. *behörig myndighet*: Finansinspektionen eller någon annan myndighet inom EES som utövar tillsyn, individuellt eller på gruppnivå, över ett reglerat företag med huvudkontor inom EES,

3. *blandat finansiellt holdingföretag*: ett moderföretag som inte är ett reglerat företag och som tillsammans med sina dotterföretag, varav minst ett är ett reglerat företag med huvudkontor inom EES, och andra företag utgör ett finansiellt konglomerat,

4. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

5. *finansiellt institut*: ett företag som inte är ett kreditinstitut, värdepappersbolag eller fondbolag eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

a) förvärva aktier eller andelar,

b) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–10 och 12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § samma lag, eller

c) driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

6. *finansiell sektor*: ett eller flera av följande företag

a) kreditinstitut, värdepappersbolag, fondbolag eller motsvarande utländska företag samt finansiella institut och anknutna företag (bank- och värdepapperssektorn),

b) försäkringsföretag, utländska direktförsäkringsföretag, utländska återförsäkringsföretag och försäkringsholdingföretag (försäkringssektorn), och

c) blandade finansiella holdingföretag,

¹ Senaste lydelse 2010:2073.

7. *fondbolag*: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder,

8. *försäkringsföretag*: ett försäkringsaktiebolag, ömsesidigt försäkringsbolag eller en försäkringsförening enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043),

9. *försäkringsholdingföretag*: ett moderföretag som inte är ett försäkringsföretag, ett utländskt direktförsäkringsföretag, ett utländskt återförsäkringsföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag och vars huvudsakliga verksamhet är att förvärva och förvalta andelar i dotterföretag som uteslutande eller huvudsakligen är försäkringsbolag, utländska direktförsäkringsföretag eller utländska återförsäkringsföretag,

10. *institut*: kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag,

11. *konglomeratdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG av den 16 december 2002 om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat och om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG, 79/267/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG, 93/6/EEG och 93/22/EEG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/78/EG och 2000/12/EG, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/1/EG,

12. *kreditinstitut*:

12. *kreditinstitut*: en bank eller

a) en bank eller ett kreditmarknadsföretag enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse, eller

b) ett institut för elektroniska pengar enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar,

13. *reglerat företag*:

a) ett institut eller ett motsvarande utländskt företag, eller

b) ett försäkringsföretag eller ett utländskt direktförsäkringsföretag,

14. *relevant behörig myndighet*:

a) en behörig myndighet som ansvarar för tillsynen över en finansiell företagsgrupp, försäkringsgrupp eller en motsvarande utländsk grupp som ingår i ett finansiellt konglomerat,

b) någon annan behörig myndighet än som avses i a som utsetts till samordnare för ett finansiellt konglomerat, eller

c) någon annan behörig myndighet som de myndigheter som avses i a och b kommer överens om är relevant,

15. *samordnare*: den behöriga myndighet som enligt 4 kap. ansvarar för tillsynen över ett finansiellt konglomerat,

16. *sektorsbestämmelser*: de bestämmelser i lag och andra författningar som gäller för den rörelse som drivs av institut och försäkringsföretag,

17. *utländskt återförsäkringsföretag*: ett företag som inte är ett försäkringsföretag eller ett utländskt direktförsäkringsföretag och vars huvudsakliga verksamhet är att försäkra risker som överläts av försäkringsföretag, utländska direktförsäkringsföretag eller utländska återförsäkringsföretag, och

18. *värdepappersbolag*: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

2.13 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ

Härigenom föreskrivs att 27 och 31 §§ lagen (2006:595) om europakooperativ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §

Ledningsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ *skall* ha minst tre ledamöter och tillsynsorganet minst fem ledamöter.

Förvaltningsorganet i ett monistiskt organiserat europakooperativ *skall* ha minst tre ledamöter.

När det gäller europakooperativ som ger ut elektroniska pengar tillämpas 2 kap. 9 § femte stycket lagen (2002:149) om elektroniska pengar i stället för första och andra styckena.

Ledningsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ *ska* ha minst tre ledamöter och tillsynsorganet minst fem ledamöter.

Förvaltningsorganet i ett monistiskt organiserat europakooperativ *ska* ha minst tre ledamöter.

31 §¹

Ett europakooperativ ska upprätta årsredovisning och, i förekommande fall, koncernredovisning i enlighet med de bestämmelser i årsredovisningslagen (1995:1554) som är tillämpliga på ekonomiska föreningar. När det gäller europakooperativ som driver försäkringsrörelse tillämpas i stället de bestämmelser i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag som är tillämpliga på försäkringsföreningar.

När det gäller europakooperativ som ger ut elektroniska pengar, driver finansieringsrörelse eller tillhandahåller betaltjänster tillämpas 2 kap. 9 § *sjätte stycket* lagen (2002:149) om elektroniska pengar, 12 kap. 28 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse respektive 3 kap. 9 § andra stycket lagen (2010:751) om betaltjänster i stället för första stycket.

När det gäller europakooperativ som ger ut elektroniska pengar, driver finansieringsrörelse eller tillhandahåller betaltjänster tillämpas 3 kap. 10 § lagen (2011:000) om elektroniska pengar, 12 kap. 28 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse respektive 3 kap. 9 § andra stycket lagen (2010:751) om betaltjänster i stället för första stycket.

¹ Senaste lydelse 2010:2074.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

2.14 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar

Häri genom föreskrivs att 1 kap. 3 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §¹

I denna lag betyder

1. anknutet företag: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag,

2. behörig myndighet: Finansinspektionen eller en annan myndighet inom EES som utövar tillsyn över institut, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag,

3. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. exponeringar: poster som redovisas som tillgång i balansräkningen, derivatavtal som redovisas som skulder eller åtaganden utanför balansräkningen,

5. finansiellt holdingföretag: ett finansiellt institut som inte är ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 1 kap. 3 § 3 lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat och

a) som har minst ett dotterföretag som är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag, och

b) vars dotterföretag uteslutande eller huvudsakligen utgörs av sådana företag som avses i a eller finansiella institut,

6. finansiellt institut: ett svenskt eller utländskt företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga

1. anknutet företag: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländska företag,

a) som har minst ett dotterföretag som är kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländskt företag, och

6. finansiellt institut: ett svenskt eller utländskt företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

¹ Senaste lydelse 2009:364.

verksamhet är att

- a) förvärva eller inneha aktier eller andelar,
b) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–10 och 12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § samma lag, eller
c) driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

7. *finansiellt instrument*: ett avtal som ger upphov till en finansiell tillgång för en part samtidigt som en annan part får en finansiell skuld eller utfärdar ett eget kapitalinstrument,,

8. *finansiellt moderholdingföretag inom EES*: ett inom EES etablerat finansiellt holdingföretag, som inte är dotterföretag till ett institut eller ett motsvarande utländskt företag som auktoriserats inom EES eller till ett annat finansiellt holdingföretag som är etablerat inom EES,

9. holdingföretag med blandad verksamhet: ett svenskt eller utländskt moderföretag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländskt företag, finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 1 kap. 3 § 3 lagen om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, men som har minst ett dotterföretag som är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag,

9. holdingföretag med blandad verksamhet: ett svenskt eller utländskt moderföretag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, motsvarande utländskt företag, finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 1 kap. 3 § 3 lagen om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, men som har minst ett dotterföretag som är kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländskt företag,

10. *institut*: kreditinstitut och värdepappersbolag,

11. kapitalkravsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (omarbetning), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/23/EG,

11. kapitalkravsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (omarbetning), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU,

12. *kreditinstitut*: bank, kreditmarknadsföretag och Svenska skeppshypotekskassan,

13. kreditinstitutsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut

13. kreditinstitutsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut

(omarbetning), senast ändrat (omarbetning), senast ändrat genom Europaparlamentets och genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/44/EG, rådets direktiv 2010/78/EU,

14. *moderinstitut inom EES*: ett institut eller motsvarande utländskt företag som auktoriserats inom EES och som

a) har ett institut, ett finansiellt institut eller ett motsvarande utländskt företag som dotterföretag eller som har ett ägarintresse i ett sådant företag, och

b) inte är dotterföretag till ett annat institut eller ett motsvarande utländskt företag som auktoriserats inom EES eller till ett finansiellt holdingföretag som är etablerat inom EES,

15. *operativa risker*: risker för förluster till följd av inte ändamålsenliga eller inte fungerande interna förfaranden eller system eller på grund av mänskliga fel eller yttre händelser, samt rättsliga risker,

16. *riskvikt*: en procentsats som beskriver en risknivå hos en exponering,

17. *värdepapperisering*: en transaktion eller ett program varigenom den kreditrisk som är förenad med en exponering eller en grupp exponeringar delas upp i delar, och som har följande egenskaper:

a) betalningarna inom ramen för transaktionen eller programmet är beroende av utvecklingen av exponeringen eller gruppen av exponeringar, och

b) prioriteringen av delarna avgör hur förluster fördelas under den tid transaktionen eller programmet pågår, och

18. *värdepappersbolag*: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

2.15 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § och 2 kap. 5 § lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap

2§¹

Denna lag gäller för fysiska och juridiska personer som driver

1. bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
2. livförsäkringsrörelse,
3. verksamhet av det slag som beskrivs i 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
4. verksamhet som kräver anmälan till eller ansökan hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet eller lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
5. försäkringsförmedling enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, ifråga om sådan verksamhet rörande livförsäkring, bedriven av andra än anknutna försäkringsförmedlare,
6. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar, 6. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2011:000) om elektroniska pengar,
7. fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder,
8. verksamhet som fastighetsmäklare med fullständig registrering enligt fastighetsmäklarlagen (1995:400),
9. verksamhet för kasinospel enligt kasinolagen (1999:355),
10. verksamhet som godkänd eller auktoriserad revisor eller registrerat revisionsbolag,
11. yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionstjänster men som inte omfattas av 10,
12. yrkesmässig verksamhet som består i att lämna råd i avsikt att påverka storleken på en skatt eller avgift (skatterådgivare),
13. yrkesmässig verksamhet som advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 3 § första stycket,
14. yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist än som avses i 13, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 3 § första stycket,

¹ Senaste lydelse 2010:1868.

15. yrkesmässig verksamhet till den del verksamheten avser tjänster som anges i 3 § andra stycket och verksamhetsutövaren inte är en sådan person som avses i 10–14,

16. yrkesmässig handel med varor, till den del verksamheten avser försäljning mot kontant betalning som uppgår minst till ett belopp som motsvarar 15 000 euro,

17. verksamhet med att som betalningsinstitut tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster, eller

18. verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen om betaltjänster utan att vara betalningsinstitut.

2 kap.

5 §²

Bestämmelserna om grundläggande kundkänedom och om fortlöpande uppföljning av affärsförbindelser i 3, 4 och 10 §§ gäller inte för

1. svenska myndigheter,

2. verksamhetsutövare som anges i 1 kap. 2 § 1–7, 17 och 18, och som har hemvist

a) inom EES,

b) i en stat utanför EES om staten har bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt som motsvarar dem som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism och om det finns tillsyn över att dessa bestämmelser följs,

3. företag inom EES vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EG och 93/6/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG, eller

3. företag inom EES vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG, eller

4. företag utanför EES vars överlåtbara värdepapper är upptagna till motsvarande handel och omfattas av motsvarande informationskyldighet som företag under 3,

5. livförsäkringar, om den årliga premien uppgår till ett belopp motsvarande högst 1 000 euro eller engångspremien uppgår till ett belopp motsvarande högst 2 500 euro,

6. pensionsförsäkringar enligt 58 kap. 4–16 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) som inte får återköpas,

² Senaste lydelse 2010:764.

7. pensionsavtal och pensionsrätter för anställda eller i den försäkrades förvärvsverksamhet, om inbetalning sker i form av avdrag på lön och överlåtelse av rättigheter inte är tillåten,

8. elektroniska pengar enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar

a) om det penningvärde som kan lagras på ett elektroniskt medium som inte kan laddas uppgår till högst 150 euro, eller

b) när det gäller elektroniska medier som kan laddas, det penningvärde som omsätts under ett kalenderår inte överstiger 2 500 euro och högst 1 000 euro kan lösas in under samma period, eller

9. när det gäller verkliga huvudmän bakom gemensamma konton som förvaltas av advokater eller andra oberoende jurister som har hemvist

a) inom EES, om uppgifter om de verkliga huvudmännens identitet kan göras tillgängliga på verksamhetsutövarens begäran, eller

b) i en stat utanför EES, om uppgifter om de verkliga huvudmännens identitet kan göras tillgängliga på verksamhetsutövarens begäran och advokaten eller den oberoende juristen omfattas av skyldigheter som motsvarar dem som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism och om det finns tillsyn över att dessa skyldigheter uppfylls.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

2.16 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Häri genom föreskrivs att 30 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 kap.

5 §¹

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ärende hos en statlig myndighet om innehav av

1. aktier i bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, värdepappersbolag, fondbolag eller försäkringsaktiebolag,

2. andelar i medlemsbank eller kreditmarknadsförening, eller

3. aktier eller andelar i börs, 3. aktier eller andelar i börs, clearingorganisation *eller* central clearingorganisation, central värdepappersförvarare.

betalningsinstitut eller institut för elektroniska pengar.

Sekretessen gäller inte beslut av myndigheten och inte heller för uppgift från en annan myndighet om uppgiften inte är sekretessreglerad där.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

¹ Senaste lydelse 2009:1419.

2.17 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 och 4 §§, 2 kap. 2 §, 3 kap. 2 §, 5 kap. 2 § och 6 kap. 5 § samt rubriken närmast före 5 kap. 2 § lagen (2010:751) om betaltjänster ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §

Med *betaltjänstleverantörer* avses i denna lag följande tillhandahållare av betaltjänster:

1. banker och kreditmarknadsföretag enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

2. institut för elektroniska pengar och de företag som har undantagits från tillstånd enligt lagen (2002:149) om *utgivning av elektroniska pengar*,
2. institut för elektroniska pengar och de företag som har undantagits från tillståndsp~~likt~~ enligt lagen (2011:000) om elektroniska pengar,

3. betalningsinstitut och de fysiska eller juridiska personer som har undantagits från tillståndsp~~likt~~ enligt 2 kap. 3 §,

4. statliga och kommunala myndigheter, när de inte ägnar sig åt myndighetsutövning,

5. utländska fysiska och juridiska personer samt myndigheter inom EES, motsvarande dem i 1–4 med undantag av sådana fysiska eller juridiska personer som har undantagits från tillståndsp~~likt~~ enligt nationella bestämmelser som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG,

6. Europeiska centralbanken och nationella centralbanker i andra EES-länder, när de inte agerar i egenskap av monetär eller offentlig myndighet,

7. postgiroinstitut inom EES som enligt nationell lagstiftning har rätt att tillhandahålla betaltjänster, och

8. filialer till kreditinstitut från länder utanför EES.

4 §

I denna lag betyder

1. *autogiro*: en betaltjänst för debitering av en betalares betalkonto, där initiativet till en betalningstransaktion tas av betalningsmottagaren på grundval av betalarens samtycke till mottagaren, mottagarens betaltjänstleverantör eller betalarens egen betaltjänstleverantör,

2. *bankdag*: en dag på vilken en betaltjänstleverantör har öppet för verksamhet i den utsträckning som krävs för genomförande av en betalningstransaktion,

3. *betalare*: en fysisk eller juridisk person som är antingen betalkontoinnehavare och som godkänner en betalningsorder från detta

betalkonto, eller en fysisk eller juridisk person som lämnar en betalningsorder,

4. *betalkonto*: ett konto som innehas i en eller flera betaltjänstanvändares namn och som är avsett för genomförandet av betalningstransaktioner,

5. *betalningsinstitut*: ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som har fått tillstånd att tillhandahålla betaltjänster enligt 2 kap.,

6. *betalningsinstrument*: ett kontokort eller något annat personligt instrument eller en personlig rutin som används för att initiera en betalningsorder,

7. *betalningsmottagare*: en fysisk eller juridisk person som är den avsedda mottagaren av medel vid en betalningstransaktion,

8. *betalningsorder*: varje instruktion som en betalare eller betalningsmottagare ger sin betaltjänstleverantör om att en betalningstransaktion ska genomföras,

9. *betalningssystem*: ett generellt betalsystem enligt 1 kap. 3 § andra stycket lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

10. *betalningstransaktion*: insättning, uttag eller överföring av medel som initieras av betalaren eller betalningsmottagaren, oberoende av eventuella underliggande förpliktelser mellan betalaren och betalningsmottagaren,

11. *betaltjänstanvändare*: en fysisk eller juridisk person som utnyttjar en betaltjänst,

12. *debitera*: att medel dras från ett konto,

13. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt betalningsinstituts etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

14. *grupp*: detsamma som i 1 kap. 7 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat,

15. *hemland*: det land där ett företag har fått tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i denna lag,

16. *konsument*: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,

17. *kreditera*: att medel tillförs ett konto,

18. *kvalificerat innehav*: detsamma som i 1 kap. 5 § 14 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

19. <i>medel</i> : sedlar och mynt, kontotillgodohavanden samt elektroniska pengar enligt lagen (2002:149) om <i>utgivning av</i> elektroniska pengar,	19. <i>medel</i> : sedlar och mynt, kontotillgodohavanden samt elektroniska pengar enligt lagen (2011:000) om elektroniska pengar,
--	--

20. *penningöverföring*: en betaltjänst där medel tas emot från en betalare, utan att något betalkonto öppnas i betalarens eller betalningsmottagarens namn, uteslutande i syfte att överföra motsvarande belopp till en mottagare eller en annan betaltjänstleverantör som agerar på mottagarens vägnar, eller där dessa medel tas emot på mottagarens vägnar och ställs till mottagarens förfogande,

21. *ramavtal*: ett avtal om betaltjänster som reglerar genomförandet av kommande enskilda och successiva betalningstransaktioner och som kan innehålla skyldigheter och villkor för att öppna ett betalkonto,

22. *referensväxelkurs*: den växelkurs som ligger till grund för beräkningen av eventuell valutaväxling och görs tillgänglig av betaltjänstleverantören eller härrör från en offentligt tillgänglig källa,

23. *referensräntesats*: den räntesats som ligger till grund för beräkningen av eventuell tillämplig ränta och som härrör från en offentligt tillgänglig källa som kan kontrolleras av båda parterna i ett avtal om betaltjänster,

24. *registrerad betaltjänstleverantör*: en betaltjänstleverantör som undantagits från krav på tillstånd enligt 2 kap. 3 §,

25. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § 17 lagen om bank- och finansieringsrörelse,

26. *unik identifikationskod*: en kombination av bokstäver, siffror eller symboler som tillhandahållits av en betaltjänstleverantör, och som en betaltjänstanvändare ska uppge för att otvetydigt identifiera en annan betaltjänstanvändare eller dennes betalkonto,

27. *valuteringsdag*: den referenstidpunkt som används av en betaltjänstleverantör för att beräkna räntan på de medel som debiterats eller krediterats ett betalkonto.

2 kap.

2 §

Tillstånd enligt denna lag behövs inte för

1. banker och kreditmarknadsföretag enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

2. institut för elektroniska pengar och de företag som har undantagits från tillstånd enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar,

2. institut för elektroniska pengar och de företag som har undantagits från tillståndsplikt enligt lagen (2011:000) om elektroniska pengar,

3. statliga och kommunala myndigheter, när de inte ägnar sig åt myndighetsutövning,

4. utländska fysiska och juridiska personer samt myndigheter inom EES, motsvarande dem i 1–3 med undantag av sådana fysiska eller juridiska personer som har undantagits från tillståndsplikt enligt nationella bestämmelser som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG,

5. Europeiska centralbanken och nationella centralbanker i andra EES-länder, när de inte agerar i egenskap av monetär eller offentlig myndighet,

6. postgiroinstitut inom EES som enligt nationell lagstiftning har rätt att tillhandahålla betaltjänster, och

7. filialer till kreditinstitut från länder utanför EES.

3 kap.

2 §

Ett betalningsinstitut ska vid varje tidpunkt ha en kapitalbas som motsvarar minst startkapitalet enligt 1 § eller ett kapitalkrav beräknat enligt 3 eller 4 §. Betalningsinstitutets kapitalbas får inte underskrida det högsta av dessa två belopp.

Vid beräkningen av kapitalbasen och dess sammansättning gäller 3 kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar och föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 6 samma lag.

Ett betalningsinstitut som tillhör samma grupp som ett annat betalningsinstitut, eller ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller försäkringsföretag får inte vid beräkning av kapitalbasen ta med sådana poster som ingår i beräkningen av något av dessa företags kapitalbas.

Ett betalningsinstitut som tillhör samma grupp som ett annat betalningsinstitut, eller ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, försäkringsföretag eller institut för elektroniska pengar får inte vid beräkning av kapitalbasen ta med sådana poster som ingår i beräkningen av något av dessa företags kapitalbas.

Ett betalningsinstitut som driver annan verksamhet i enlighet med 5 § får inte vid beräkningen av kapitalbasen ta med sådana poster som ingår i beräkningen av kapitalbasen i sådan annan verksamhet.

För ett betalningsinstitut som har bytt redovisningsvaluta gäller att kapitalbasen inte får understiga det högsta av de belopp som följer av 6 och 7 §§ lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag.

5 kap.

Betalningsinstrument som avser låga belopp

Elektroniska pengar och betalningsinstrument som avser låga belopp

2 §

För sådana betalningsinstrument som avses i 4 kap. 19 § första stycket får betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren i ramavtal komma överens om

För *elektroniska pengar och* sådana betalningsinstrument som avses i 4 kap. 19 § första stycket får betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren i ramavtal komma överens om

1. att leverantören inte behöver underrätta användaren att betalningsordern har avvisats, om det av sammanhanget klart framgår att den inte har utförts,

2. att betalaren inte får återkalla betalningsordern efter att ha godkänt att den genomförs,

3. andra tidsgränser för genomförandet än de som anges i 18–22 §§, eller

4. att det inte ska vara möjligt att spärra betalningsinstrumentet.

6 kap.

5 §

Om misstanke om bedrägeri kvarstår efter närmare analys, får uppgifter om alla omständigheter som kan tyda på bedrägeri i samband

med tillhandahållande eller användning av betaltjänster lämnas till en polismyndighet eller Åklagarmyndigheten.

Uppgifter i ett register som avses i 1 § får lämnas ut till betaltjänstleverantörer och de som har ansvar för ett betalningssystem när uppgifterna har lämnats till en polismyndighet eller Åklagarmyndigheten.

Utlämnande av uppgifter enligt andra stycket får ske trots 3 kap. 12 § denna lag, 1 kap. 10 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 4 kap. 4 § lagen (2002:149) om *utgivning* av elektroniska pengar.

Utlämnande av uppgifter enligt andra stycket får ske trots 3 kap. 12 § denna lag, 1 kap. 10 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 3 kap. 12 § lagen (2011:000) om elektroniska pengar.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

3 Ärendet och dess beredning

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd har antagit direktivet 2009/110/EG av den 16 september 2009 om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet, om ändring av direktiven 2005/60/EG och 2006/48/EG och om upphävande av direktiv 2000/46/EG (det nya e-penningdirektivet, *bilaga 1*). Där ges bestämmelser om villkor för att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt för tillsyn av sådan verksamhet och om utgivning och möjlighet till inlösen av elektroniska pengar. Det nya e-penningdirektivet ersätter direktivet 2000/46/EG om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet (det gamla e-penningdirektivet).

En faktagromemoria om förslaget har överlämnats till riksdagen (2008/09:FPM29). Regeringen har under förhandlingsarbetet informerat och samrått med riksdagen och för EU-nämnden redogjort för förhandlingsarbetet.

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd har tidigare antagit direktivet 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG. De bestämmelser som ges i betaltjänstdirektivet om utförande av betalningstransaktioner gäller också när medlen utgörs av elektroniska pengar. Det nya e-penningdirektivet hänvisar även i andra delar till betaltjänstdirektivet och i såväl nya e-penningdirektivet som betaltjänstdirektivet ges hänvisningar till Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (kreditinstitutsdirektivet).

Det gamla e-penningdirektivet har införts i svensk rätt genom lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar, medan betaltjänstdirektivet huvudsakligen har införts genom lagen (2010:751) om betaltjänster (betaltjänstlagen). Föreskrifter som rör elektroniska pengar finns även i förordningen (2002:157) om utgivning av elektroniska pengar och Finansinspektionens föreskrifter om utgivning av elektroniska pengar (FFFS 2002:14). Direktivets bestämmelser om betaltjänstanvändarens skyldigheter och ansvar för förluster (artiklarna 56 och 61) har emellertid införts genom lagen (2010:738) om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument.

Det nya e-penningdirektivet har behandlats vid möten som Europeiska kommissionen anordnat för sakkunniga inom medlemsstaternas regeringskanslier. Vid dessa möten har erfarenheter utbytt från arbetet med att genomföra direktivet och vissa tolkningsfrågor diskuterats.

Regeringskansliet uppdrog under mars 2010 åt advokaten Per Furberg, Setterwalls Advokatbyrå, att analysera vilka anpassningar som kan behövas på området för elektroniska pengar till följd av det nya e-penningdirektivet och betaltjänstdirektivet och att föreslå de författningsändringar som kan behövas.

Per Furberg lämnade i juli 2010 promemorian Genomförande av det nya e-penningdirektivet. Promemorian har remissbehandlats. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En remissammanställning finns tillgänglig i Finansdepartementet (ärende Fi2010/980).

4 Det nya e-penningdirektivet

I det nya e-penningdirektivet ges föreskrifter om rätten att driva verksamhet för utgivning av elektroniska pengar. Det gamla e-penningdirektivet anses ha hindrat framväxten av en verklig inre marknad för tjänster på området för elektroniska pengar och utvecklingen av användarvänliga sådana tjänster. Det nya direktivet syftar därför till att undanröja hinder mot marknadstillträde, att göra det enklare att starta och driva affärsverksamhet för utgivning av elektroniska pengar och att ge stöd för nya användaranpassade tjänster.

Direktivet har ett nära samband med betaltjänstdirektivet, som avses lägga grunden för harmoniserade regler beträffande betaltjänster. Där ges också regler om tillståndsplikt för en ny typ av finansiellt institut, s.k. betalningsinstitut. Delar av betaltjänstdirektivet är tillämpliga även på affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar. Genom hänvisningar i det nya e-penningdirektivet till bestämmelser i betaltjänstdirektivet harmoniseras regleringen för institut för elektroniska pengar med dem för betalningsinstitut. De betaltjänster som betalningsinstitut får tillhandahålla, får tillhandahållas även av institut för elektroniska pengar. När sådana tjänster tillhandahålls av institut för elektroniska pengar gäller nära nog samma regler som för betalningsinstitut. Ett mål har varit att villkoren för alla betaltjänstleverantörer ska vara lika.

4.1 Tillämpningsområde

Det nya e-penningdirektivet ska tillämpas på utgivare av elektroniska pengar. Enligt artikel 1 ska medlemsstaterna erkänna vissa angivna kategorier av utgivare av elektroniska pengar. Till dessa hör kreditinstitut, dvs. banker och kreditmarknadsföretag, institut för elektroniska pengar och postgiroinstitut. Europeiska centralbanken och nationella centralbanker ska erkännas som utgivare när de inte agerar i egenskap av monetär eller offentlig myndighet. Vidare ska medlemsstaterna och deras regionala eller lokala myndigheter erkännas som utgivare när de agerar i egenskap av offentliga myndigheter. Av skäl 17 till direktivet följer också att medlemsstaterna av försiktighetsskäl bör säkerställa att endast dessa aktörer och den som omfattas av ett undantag enligt e-penningdirektivet tillåts att ge ut elektroniska pengar.

Enligt skäl 5 och artikel 1.4 tillämpas direktivet inte på penningvärden som lagras på särskilda förskottsbetalade betalningsinstrument, som är avsedda för specifika behov och som har ett begränsat användningsområde. Med det sistnämnda avses att innehavaren av de elektroniska pengarna endast kan köpa varor och tjänster i lokaler som tillhör utgivaren eller inom ett begränsat nätverk av tjänsteleverantörer enligt affärsöverenskommelse med en professionell utgivare eller från ett begränsat varu- eller tjänsteutbud. Sådana begränsade nätverk kan vara att betalningsinstrumentet endast kan användas för att köpa varor och tjänster i en specifik butik eller butikskedja eller från ett begränsat varu-

eller tjänsteutbud, oberoende av var försäljningsstället är geografiskt beläget. Vidare framgår att direktivet inte bör tillämpas på penningvärde som används för inköp av digitala varor eller tjänster, då varans eller tjänstens själva karaktär innebär att operatören tillför ett inneboende värde, t.ex. åtkomst, distribution eller sökmöjligheter (skäl 6 och artikel 1.5). Det förutsätter dock att varan eller tjänsten endast kan användas med hjälp av digital utrustning som till exempel mobiltelefoner eller datorer och att operatören för teleutrustningen eller den digitala eller informationstekniska utrustningen inte agerar enbart som mellanhand mellan betaltjänstanvändaren och leverantören av varorna eller tjänsterna. Detta anges vara fallet om en mobiltelefonabonnent eller annan digital nätverksabonnent betalar nätoperatören direkt och det varken finns en direkt betalningsförbindelse eller en direkt gäldenär/borgenärsförbindelse mellan nätverksabonnenten och tredje parten som levererar de varor och tjänster som ingår i transaktionen.

4.2 Definitioner

Elektroniska pengar

I direktivet definieras elektroniska pengar som varje elektroniskt eller magnetiskt lagrat penningvärde i form av en fordran på utgivaren som ges ut mot erhållande av medel i syfte att genomföra betalningstransaktioner och som godtas av en annan fysisk eller juridisk person än utgivaren av elektroniska pengar. Med betalningstransaktioner menas, till följd av en hänvisning till betaltjänstdirektivet, en åtgärd som initieras av betalaren eller betalningsmottagaren vid placering, överföring eller uttag av medel, där medel inkluderar elektroniska pengar.

Definitionen, som i några delar skiljer sig från det gamla e-penningdirektivets definition, avses vara teknikneutral samt omfatta alla situationer där betaltjänstleverantören utfärdar ett forskottsbetalat lagrat värde i utbyte mot medel, och det lagrade värdet accepteras av tredje part som betalning (skäl 7). Definitionen ska vidare omfatta elektroniska pengar som lagras antingen i en betalningsanordning som tillhör innehavaren av elektroniska pengar eller fjärrlagras på en server och hanteras av innehavaren av elektroniska pengar via ett specifikt konto för elektroniska pengar. Avsikten har varit att göra definitionen så vid att den inte bara omfattar de instrument för elektroniska pengar som finns på marknaden i dag utan även sådana som kan komma att utvecklas (skäl 8).

Institut för elektroniska pengar och utgivare

Direktivet skiljer mellan institut för elektroniska pengar (e-penninginstitut) och utgivare av elektroniska pengar. Institut för elektroniska pengar hör naturligtvis till den krets av institut som får ge ut elektroniska pengar.

Med institut för elektroniska pengar avses i direktivet en juridisk person som i enlighet med direktivet har beviljats auktorisation att ge ut elektroniska pengar.

Utgivare av elektroniska pengar kan, utöver institut för elektroniska pengar, vara kreditinstitut, postgiroinstitut samt europeiska och nationella centralbanker liksom medlemsstaterna och dess myndigheter. Till utgivare kan också räknas undantagna institut och juridiska personer enligt artikel 1.3 och artikel 9.

Genomsnittligt utestående elektroniska pengar

Genomsnittligt utestående elektroniska pengar definieras i direktivet som genomsnittet av det sammanlagda belopp av skulder hänförliga till elektroniska pengar som getts ut vid utgången av varje kalenderdag under de sex föregående kalendermånaderna, beräknat den första kalenderdagen i varje kalendermånad och tillämpat för denna kalendermånad.

4.3 Institut för elektroniska pengar

4.3.1 Verksamhet

I artikel 6.1 anges vilka verksamheter som institut för elektroniska pengar ska ha rätt att bedriva. Utöver utgivning av elektroniska pengar får ett institut för elektroniska pengar tillhandahålla bl.a. de betaltjänster som förtecknas i en bilaga till betaltjänstdirektivet. Ett institut för elektroniska pengar får därmed bedriva en mer omfattande verksamhet än ett betalningsinstitut.

Under de villkor som anges i betaltjänstdirektivet får ett institut för elektroniska pengar även bevilja kredit. I korthet innebär det att kredit kan beviljas för vissa betalningstransaktioner, penningöverföringar och utfärdanden eller förvärvanden av betalningsinstrument om kreditgivningen är en sidoverksamhet, krediten beviljas endast i samband med genomförandet av en betalningstransaktion, krediten är kortfristig och krediten inte beviljas ur medel som erhållits eller innehas för att genomföra en betalningstransaktion. Institutets kapitalbas måste dessutom vara tillfredsställande stor beräknad enligt bestämmelser i direktivet. Det anges vidare i artikel 6.1 att kredit inte får beviljas från medel som erhållits i utbyte mot elektroniska pengar som har getts ut.

Ett institut för elektroniska pengar ska vidare ha rätt att tillhandahålla operativa tjänster och därtill nära anknutna sidotjänster som avser utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av nämnda betaltjänster. Ett sådant institut ska vidare ha rätt att tillhandahålla system för överföring av medel med formella och standardiserade rutiner och gemensamma regler för behandling, clearing eller avveckling av betalningstransaktioner.

Institut för elektroniska pengar ska – till skillnad från kreditinstitut – inte få ta emot insättningar eller andra återbetalbara medel från allmänheten (artikel 6.2). De medel som ett institut för elektroniska pengar tar emot vid utgivning ska utan dröjsmål bytas ut mot elektroniska pengar (artikel 6.3). Sådana medel ska inte betraktas som insättningar. Genom en hänvisning i artikel 6.4 e-penningdirektivet till

betaltjänstdirektivet klargörs vidare att ett institut för elektroniska pengar som tillhandahåller betaltjänster som förtecknas i bilagan till betaltjänstdirektivet endast får ha betalkonton som uteslutande används för betalningstransaktioner och att medel som tas emot från betaltjänstanvändare för att tillhandahålla betaltjänster inte ska betraktas som insättningar eller elektroniska pengar.

4.3.2 Tillstånd och tillsyn

Genom en hänvisning i det nya e-penningdirektivet (artikel 3.1) till betaltjänstdirektivet (artikel 10.1) krävs tillstånd för att ge ut elektroniska pengar. Reglerna om tillstånd ska således i tillämpliga delar följa motsvarande regler för betalningsinstitut (se dock nedan om avvikande regler gällande startkapital och kapitalbas). Hänvisningen innebär vidare att ett offentligt register ska föras över auktoriserade institut för elektroniska pengar.

Tillsyn ska utföras av en utsedd behörig myndighet som ska ha rätt att inhämta information från instituten, utföra platsundersökningar samt utfärda rekommendationer och riktlinjer. Tillsynsmyndigheten ska även ha rätt att upphäva auktorisationen under givna förutsättningar.

4.3.3 Kapitalkrav

I direktivets artikel 4 föreskrivs att institut för elektroniska pengar ska ha ett startkapital på minst 350 000 euro. Av en hänvisning till kreditinstitutsdirektivet följer att startkapitalet ska bestå av motsvarande kapital och reserver som ett kreditinstituts icke-gruppbaseerade kapitalbas.

I artikel 5 ges regler om kapitalbas beträffande verksamhet för utgivning av elektroniska pengar. Kapitalbasen får aldrig understiga startkapitalet och inte heller ett belopp motsvarande två procent av genomsnittet av de utestående elektroniska pengarna. De behöriga myndigheterna får under vissa förutsättningar kräva att ett institut för elektroniska pengar har ett kapitalkrav som är upp till 20 procent högre, eller tillåta att institutet har ett kapitalkrav som är högst 20 procent lägre, än vad som följer av dessa bestämmelser.

För betaltjänstverksamhet ska nödvändig kapitalbas beräknas i enlighet med en av de tre metoder som anges i betaltjänstdirektivet. De behöriga myndigheterna ska i enlighet med nationell lagstiftning avgöra vilken metod som är lämpligast.

4.3.4 Skyddskrav

Medlemsstaterna ska kräva att institut för elektroniska pengar, på sätt som anges i betaltjänstdirektivet, skyddar de medel som har tagits emot i utbyte mot elektroniska pengar som har getts ut (artikel 7.1). Detta innebär i korthet att medel som mottas i utbyte mot elektroniska pengar som ges ut antingen ska hållas åtskilda eller täckas av försäkring eller motsvarande garanti från ett försäkringsbolag eller ett kreditinstitut som inte tillhör samma grupp som betalningsinstitutet. Den behöriga

myndigheten får fastställa, i enlighet med nationell lagstiftning, vilken metod som ska användas.

Skyddskraven vid betaltjänstverksamhet ska vara desamma som för betalningsinstitut (artikel 7.3).

4.3.5 Undantag

Av artikel 9 framgår att medlemsstaterna helt eller delvis får avstå från, eller tillåta sina behöriga myndigheter att avstå från, att tillämpa villkor avseende tillstånd, tillsyn, startkapital, kapitalbas och skyddskrav om (i) den sammanlagda affärsverksamheten genererar ett genomsnittligt belopp av utestående elektroniska pengar som inte överstiger den gräns som medlemsstaten fastställt (men under inga omständigheter överstiger 5 000 000 euro) och (ii) ingen av de fysiska personer som är ansvariga för ledningen eller driften av affärsverksamheten har dömts för brott som rör penningtvätt eller finansiering av terrorism eller annan ekonomisk brottslighet. Av en hänvisning till betaltjänstdirektivet följer dock att en behörig myndighet ska utses även för dessa organ samt att tystnadsplikt och rätt till domstolsprövning ska gälla även för dem.

För dessa undantagsfall får medlemsstaterna också föreskriva att undantagen ska vara beroende av ett ytterligare krav på ett högsta belopp som kan lagras i de betalningsinstrument eller på det betalkonto tillhörande kunden där de elektroniska pengarna lagras.

4.4 Utgivning och inlösen av elektroniska pengar

Medlemsstaterna ska förbjuda andra fysiska och juridiska personer än utgivare av elektroniska pengar att ge ut elektroniska pengar (artikel 10). Utgivare ska vidare ge ut elektroniska pengar till det nominella beloppet, mot erhållande av medel (artikel 11.1), medan innehavare av elektroniska pengar ska kunna lösa in de elektroniska pengarna till det nominella beloppet (artikel 11.2). En begäran om inlösen ska kunna avse en del av eller hela penningvärdet av de elektroniska pengarna.

Avgift för inlösen får tas ut endast under vissa förutsättningar (artikel 11.4). Avgiften ska ha angetts i avtalet med innehavaren och får tas ut endast om begäran sker innan avtalet upphört, om innehavaren avslutat ett tidsbestämt avtal eller om begäran sker tidigast ett år efter att avtalet upphörde.

I artikel 12 klargörs att det ska vara förbjudet att ta ut ränta eller andra förmåner som är knutna till den period under vilken innehavaren av elektroniska pengar innehar de elektroniska pengarna.

4.5 Förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol

Enligt direktivets artikel 13 ska betaltjänstdirektivets regler om förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol vara tillämpliga för utgivare av elektroniska pengar med avseende på de

skyldigheter som följer av betaltjänstdirektivets avdelning IV om rättigheter och skyldigheter med avseende på tillhandahållande och användning av betaltjänster.

4.6 Införande

Direktivet ska vara infört i nationell rätt senast den 30 april 2011. Direktivets artikel 18 innehåller dock övergångsbestämmelser som främst berör de som redan bedriver sådan verksamhet som omfattas av direktivets regler. Övergångsbestämmelserna medger att viss verksamhet kan drivas vidare även efter den 30 april 2011 utan att tillstånd enligt det nya regelverket erhållits. Detta gäller dock endast under begränsad tid.

5 Betaltjänstdirektivet

En målsättning med betaltjänstdirektivet är en väl fungerande inre marknad för betaltjänster (skäl 1). Det ska åstadkommas genom en modern och konsekvent rättslig ram för betaltjänster, som är neutral och garanterar lika regler för samtliga betalningssystem (skäl 4), så att konsumenternas valfrihet kan upprätthållas och att deras kostnader för betaltjänster kan minska. Genom direktivet ska bestämmelser ges om krav på klara villkor för betaltjänster samt om betaltjänstanvändares och betaltjänstleverantörers respektive rättigheter och skyldigheter när betaltjänster tillhandahålls. Där fastställs vidare bestämmelser för hur medlemsstaterna ska skilja mellan sex kategorier av betaltjänstleverantörer, bl.a. mellan institut för elektroniska pengar respektive betalningsinstitut och kreditinstitut (artikel 1).

Direktivet innehåller bestämmelser om betaltjänstleverantörer (artikel 5–29), om villkor för och information om betaltjänster (artikel 30–50) och om rättigheter och skyldigheter med avseende på tillhandahållande och användning av betaltjänster (artikel 51–83). Dessutom innehåller direktivet regler om genomförandeåtgärder och betalningskommitté samt slutbestämmelser (artikel 84–96). Direktivets bestämmelser är avsedda att tillämpas på i princip alla betaltjänster som tillhandahålls inom gemenskapen (artikel 2), även på betaltjänster som institut för elektroniska pengar tillhandahåller. Beträffande reglerna om auktorisation som betalningsinstitut och tillsyn över sådan verksamhet följer av artikel 3 i det nya e-penningsdirektivet att artiklarna 5 och 10–15, artikel 17.7 och artiklarna 18–25 i betaltjänstdirektivet i tillämpliga delar ska gälla också för institut för elektroniska pengar. Eftersom elektroniska pengar, enligt definitionen i artikel 2 i e-penningsdirektivet, ges ut i syfte att genomföra betalningstransaktioner är betaltjänstdirektivets regler tillämpliga på transaktioner med elektroniska pengar. Detta innebär att bestämmelserna i 4 och 5 kap. lagen (2010:751) om betaltjänster är tillämpliga också på betalningstransaktioner där elektroniska pengar används.

De regler som ges om rättigheter och skyldigheter med avseende på tillhandahållande och användning av betaltjänster samt de definitioner som ges i betaltjänstdirektivet blir av betydelse även för civilrättsliga frågor om elektroniska pengars karaktär och betalningar med sådana medel. Av direktivet följer att bestämmelserna är tvingande till en konsuments förmån (artikel 51). De regler som har införts i svensk rätt till följd av betaltjänstdirektivet går mycket långt i detaljrikedom. Detta är emellertid i allt väsentligt en följd av anpassningen till de i sin tur mycket detaljerade bestämmelserna i det bakomliggande betaltjänstdirektivet.

De bestämmelser som aktualiseras i anknytning till elektroniska pengar redovisas närmare i anslutning till berörda rättsfrågor. Hänvisningar ges även i betaltjänstdirektivet till Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (kreditinstitutsdirektivet).

6 Genomförande av det nya e-penningdirektivet

6.1 Utgångspunkter för genomförandet

Ett EU-direktiv är bindande för medlemsstaterna med avseende på det resultat som ska uppnås men överlåter åt medlemsstaterna att bestämma form och tillvägagångssätt för genomförandet (artikel 288 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt). Detta innebär att medlemsstaterna inte är bundna av t.ex. ett direktivs terminologi och systematik. Avgörande är att nationell rätt uppnår det resultat i sak som direktivet eftersträvar.

Det nya e-penningdirektivet söker, med vissa angivna undantag, åstadkomma en fullständig harmonisering av det område som regleras (artikel 16.1). Detsamma gäller för betaltjänstdirektivet, där det anges att medlemsstaterna inte i den mån direktivet innehåller harmoniserade bestämmelser får behålla eller införa andra bestämmelser (artikel 86). En utgångspunkt vid genomförandet av det nya e-penningdirektivet är också att nya regler för institut för elektroniska pengar ska utgå från de regler som gäller för betalningsinstitut när det är lämpligt eftersom det finns likheter mellan de två institutsformerna. Det nya e-penningdirektivet innehåller – liksom det gamla – främst ett näringsrättsligt regelverk, dvs. regler om villkor för att starta och driva institut för elektroniska pengar och för tillsyn av sådan verksamhet. Vissa regler som rör civilrättsliga frågor finns emellertid i e-penningdirektiven, t.ex. om inlösen av elektroniska pengar. Till detta kommer betaltjänstdirektivets reglering av såväl näringsrättsliga som civilrättsliga frågor – i de delar dessa regler är tillämpliga även på elektroniska pengar. Bestämmelserna i dessa direktiv är utformade närmast som modellregler som medlemsstaterna kan ta in i sin nationella rätt. Samtidigt ges emellertid en viss frihet att anpassa såväl terminologi och systematik som lagtekniska lösningar till befintlig nationell lagstiftning.

En utgångspunkt bör vara att en sådan anpassning ska ske så långt det är möjligt och lämpligt. Genomgående bör en enkel och klar svensk lagstiftning eftersträvas. Samtidigt måste emellertid de elektroniska pengarnas särskilda karaktär beaktas från såväl näringsrättsliga som civilrättsliga utgångspunkter. Vid genomförandet bör regleringen dessutom ansluta till gemensamma tolkningar av medlemsstaterna vid det samråd som äger rum om införandet av de nya direktiven.

De civilrättsliga frågorna rörande betalningar genomlystes vid införandet av det gamla e-penningdirektivet¹ och regeringen gav i lagmotiven uttryck för sin syn på vilken typ av civilrättslig fordran som avses med elektroniska pengar och vilka civilrättsliga regler som blir tillämpliga vid betalningar med elektroniska pengar.² Frågan är om regleringen i betaltjänstdirektivet av betaltjänstanvändares rättigheter och skyldigheter nödvändiggör ett annat synsätt.

¹ Se Utredningen om elektroniska pengars slutbetänkande (SOU 1998:122) E-pengar – civilrättsliga frågor m.m.

² Prop. 2001/02:85 s. 59 f.

6.2 En ny lag om elektroniska pengar

Regeringens förslag: Det nya e-penningdirektivets bestämmelser genomförs i huvudsak i en ny lag om elektroniska pengar. Lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar upphävs.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Riksbanken, Finansinspektionen, Sveriges advokatsamfund* och *Finansbolagens Förening* anser att det bör övervägas om e-penningdirektivets bestämmelser kan införas som en del av betaltjänstlagen. *Advokatfirman Vinge* anför att det bör vidtas lagstiftningsåtgärder för att samla den finansiella lagstiftningen i en samlad finansmarknadslagstiftning.

Skälen för regeringens förslag: Det gamla e-penningdirektivet har införts genom lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar (2002 års e-penninglag). Finansinspektionen har hittills inte meddelat något tillstånd enligt den lagen. Undantag från lagens bestämmelser har emellertid medgetts.³

Regleringen i betaltjänstdirektivet har införts genom lagen (2010:751) om betaltjänster. I betaltjänstdirektivet hänvisas till elektroniska pengar och institut för elektroniska pengar enligt det gamla e-penningdirektivet. Av artikel 21 i det nya e-penningdirektivet följer emellertid att dessa hänvisningar ska anses som hänvisningar till det nya e-penningdirektivet – ett direktiv som skiljer sig från det gamla huvudsakligen genom en ny definition av elektroniska pengar, mildrade kapitalkrav, utökade möjligheter att bedriva parallell verksamhet och ett stärkt konsumentskydd.

Avsikten har varit att modernisera regleringen för att undanröja vissa svagheter som anses ha lett till att marknaden för elektroniska pengar inte utvecklats som förväntat. De ändrade reglerna och skälen bakom anpassningarna redovisas nedan i anknytning till respektive område.

Genom det nya e-penningdirektivet har ändringar gjorts i reglerna om institut för elektroniska pengar samtidigt som regler om betaltjänstleverantörers rättigheter och skyldigheter nyligen har införts genom betaltjänstdirektivet och betaltjänstlagen. Till betaltjänstleverantörerna hör bl.a. institut för elektroniska pengar. Sambanden mellan dessa regelverk är komplexa och det har krävts en omfattande detaljreglering vid införandet av betaltjänstdirektivet i svensk rätt. Till detta kommer att 2002 års e-penninglag i praktiken hittills tillämpats endast på svenska institut som medgetts undantag från lagens bestämmelser. Under sådana förhållanden framstår närmare analyser av hur det gamla e-penningdirektivet förhåller sig till det nya, i syfte att införa direktivet genom ändringar i 2002 års e-penninglag, som omständliga och utan motsvarande nytta för berörda aktörer. Det föreslås i stället att det nya e-penningdirektivet införs genom en ny lag om elektroniska pengar och att lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar upphävs.

³ Sådana undantag gäller för Getitcard Sweden AB, Media-Saturn Holding Sweden AB och Wallie AB.

Skulle genomförandet av det nya e-penningdirektivet dessutom förutsätta ändrade regler om betalningar med elektroniska pengar eller annars anpassningar av regler om rättigheter och skyldigheter vid betalningar bör dessa dock genomföras i betaltjänstlagen, inte som en del av regleringen i en ny lag om elektroniska pengar.

Några remissinstanser anser att det bör övervägas om e-penningdirektivets bestämmelser i sin helhet bör införas som en del av betaltjänstlagen. Enligt regeringens bedömning framstår det dock som mer lämpligt att bevara den nuvarande lagstiftningsstrukturen, där utgivning av elektroniska pengar regleras i en separat lag, eftersom detta innebär en tydligare rörelsereglering. I detta sammanhang kan framhållas att de rörelseregler för institut för elektroniska pengar som infördes när det gamla e-penningdirektivet genomfördes i svensk rätt samlades i en lag om utgivning av elektroniska pengar. Det framstår som konsekvent att även de bestämmelser som nu föreslås ersätta 2002 års e-penninglag samlas i en särskild lag. På så sätt klargörs också på ett tydligt sätt att elektroniska pengar och institut för elektroniska pengar skiljer sig från andra betalningsmedel och betalningsinstitut även om regleringen i viss omfattning är gemensam. En sådan utformning av lagstiftningen motsvarar även systematiken på unionsnivå, där tillhandahållande av betaltjänster och utgivning av elektroniska pengar regleras i olika direktiv.

I promemorians förslag genomförs e-penningdirektivets bestämmelser i stor utsträckning genom att hänvisning sker till bestämmelser i lagen om betaltjänster. En sådan hänvisningsteknik används även i e-penningdirektivet, där det i artikel 3.1 anges att ett stort antal artiklar i betaltjänstdirektivet ska gälla i tillämpliga delar för institut för elektroniska pengar. Vid genomförandet av e-penningdirektivet i svensk rätt framstår det dock som lämpligare att i en ny lag om elektroniska pengar ta in materiella bestämmelser om verksamhet med utgivning av elektroniska pengar, i stället för att hänvisa till andra författningar. Detta gör regleringen mer lättillgänglig och överskådlig.

Advokatfirman Vinge har anfört att reglerna avseende utgivning av elektroniska pengar tillsammans med annan finansiell reglering bör samlas i en sammanhållen finansmarknadslagstiftning. Liknande synpunkter har tidigare framförts i andra lagstiftningsärenden av Sveriges advokatsamfund (se prop. 2006/07:5 och prop. 2009/10:220). En genomgripande reform av den art som advokatfirman förespråkar skulle dock vara mycket resurskrävande och det finns inte utrymme för att inom ramen för detta lagstiftningsärende närmare överväga frågan.

6.3 Tillämpningsområde

Regeringens förslag: Den nya lagen om elektroniska pengar ska vara tillämplig vid all utgivning av elektroniska pengar. I den nya lagen tas det också in bestämmelser om rätt att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet. Undantag från tillämpningsområdet införs i enlighet med direktivets bestämmelser.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *TeliaSonera Sverige AB, Telenor Sverige AB, Tele2 Sverige AB* och *Hi3G Access AB* anmärker att den föreslagna lagen har nära samband med betaltjänstlagen och ställer frågan huruvida den lagen är tillämplig på Teleoperatörsföretagens verksamhet.

Skälen för regeringens förslag: Det nya e-penningdirektivet innehåller regler om dels utgivning och inlösen m.m. av elektroniska pengar, dels villkor för att starta och driva institut för elektroniska pengar och för tillsyn över sådan verksamhet. Reglerna om utgivning och inlösen m.m. är i princip tillämpliga vid all utgivning av elektroniska pengar, oberoende av om det är ett institut för elektroniska pengar som ger ut dem eller inte. I svensk rätt har – utöver institut för elektroniska pengar – banker och kreditmarknadsföretag enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse rätt att tillhandahålla betalningsmedel, vilket innefattar utgivning av elektroniska pengar. Utgångspunkten enligt direktivet är att all utgivning av elektroniska pengar ska ske under samma förutsättningar. En ny lag bör därför innefatta även bankers och kreditmarknadsföretags utgivning av elektroniska pengar. Här kan noteras att även postgiroinstituts, centralbankers och andra myndigheters utgivning av elektroniska pengar kan omfattas av direktivets regler. Sådan utgivning förekommer inte i dagsläget.

Direktivets regler rörande tillstånd och tillsyn samt rörelse regler gäller endast för utgivare som inte är tillståndspliktiga enligt andra bestämmelser. Exempelvis behöver kreditinstitut inte beviljas tillstånd enligt det nya e-penningdirektivet. Kreditinstitutsdirektivet anger redan tillståndskrav för banker och kreditmarknadsföretag och tillståndsplikt gäller för dem enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

En ny lag om elektroniska pengar bör i enlighet med det nya e-penningdirektivet innehålla bestämmelser om rätt att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt tillsyn av sådan verksamhet. Lagens tillämpningsområde blir delvis avhängigt av definitionen av elektroniska pengar.

Direktivets tillämpningsområde begränsas genom att bestämmelserna inte ska tillämpas på penningvärden som lagras på instrument som omfattas av undantag enligt artikel 3 k i betaltjänstdirektivet eller som används för att göra betalningstransaktioner som omfattas av undantag enligt artikel 3 l i betaltjänstdirektivet. Dessa undantag avser dels penningvärden som lagras på instrument som enbart kan utnyttjas inom ett begränsat nätverk av leverantörer, hos en leverantör i dennes säljställe eller ifråga om ett begränsat varu- eller tjänsteutbud, dels penningvärden som används för köp av digitala varor eller tjänster, då varans eller tjänstens själva karaktär innebär att operatören tillför ett inneboende värde och varan eller tjänsten endast kan användas med hjälp av digital utrustning.

Motsvarande undantag bör föras in i den nya lagen. I lagen om betaltjänster har emellertid endast det förstnämnda undantaget införts. Det andra undantaget har ansetts vara överflödigt i betaltjänstlagen eftersom betaltjänstdirektivet enligt artikel 2 är tillämpligt *endast på betaltjänster* och de tjänster som undantas i artikel 3 l inte är att bedöma som betaltjänster (prop. 2009/10:220 s. 119).

E-penningdirektivet gäller emellertid verksamhet för utgivning av elektroniska pengar och affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar. Det undantag som föreskrivs i artikel 1.5 i det nya e-penningdirektivet och som hänvisar till artikel 3 i betaltjänstdirektivet anges emellertid avse ”penningvärde som används för att göra betalningstransaktioner som omfattas av undantag enligt 3 i direktiv 2007/64/EG”. Definitionen av betalningstransaktion innefattar inte någon begränsning till affärsverksamheter i form av betaltjänster och elektroniska pengar begränsas inte till penningvärden som används för betaltjänster. Det bör därför, i den föreslagna lagen om elektroniska pengar, införas ett särskilt undantag för penningvärden som används för köp av digitala varor eller tjänster, då varans eller tjänstens själva karaktär innebär att operatören tillför ett inneboende värde och varan eller tjänsten endast kan användas med hjälp av digital utrustning (se 1 kap. 1 § lagen om elektroniska pengar). Såvitt avser omfattningen av undantaget kan de uttalanden som görs i förarbetena till betaltjänstlagen ge vägledning vid bedömningen (se prop. 2009/10:220 s. 118 och 119). Den närmare omfattningen av undantaget får fastslås i rättstillämpningen.

6.4 Olika typer av elektroniska pengar

Regeringens bedömning: Elektroniska pengar bör kunna lagras inte bara på en betalningsanordning som tillhör innehavaren av de elektroniska pengarna. De bör kunna också fjärrlagras på en server och hanteras av innehavaren via ett specifikt konto för elektroniska pengar. Olika transaktionsmönster bör kunna förekomma.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Svenska Bankföreningen* och *Advokatfirman Vinge* anför att gränsen mellan tillgodohavanden på konto och elektroniska pengar är otydlig i direktivet och i promemorians förslag.

Skälen för regeringens bedömning: I delbetänkandet E-pengar – näringsrättsliga frågor (SOU 1998:14) har utredningen om elektroniska pengar redovisat olika typer av elektroniska pengar. Denna redovisning har byggt på såväl övergripande och principiella indelningar som mera detaljbetonade skillnader mellan olika system, vilka klassificerats från tekniska, finansiella och juridiska utgångspunkter (s. 35 ff.). Detaljbetonade indelningar har gjorts i konto- eller kontantbaserade system, anonyma eller spårbara transaktioner, system som är öppna respektive slutna, transfererbara och icke transfererbara värdeenheter, små eller stora transaktioner, kort eller nätbaserade rutiner och on-line- eller off-linetransaktioner samt skillnader utifrån avveckling, ränta, float, hantering av valutor, återbetalning och val av kryptografisk teknik.

Skillnader i detaljer synes inte ha blivit av nämnvärd betydelse för den juridiska bedömningen. Däremot har skillnader mellan medel på individualiserade konton respektive medel i form digitala värdeenheter ansetts vara av central betydelse. Medel på individualiserat konto synes ha menats detsamma som med ”kontotillgodohavande” i betal-

tjänstdirektivets definition av ”medel”. Med medel menas sedlar och mynt, kontotillgodohavanden samt elektroniska pengar enligt definitionen i artikel 1.3 b i direktiv 2000/46/EG.

Utredningen om elektroniska pengar förklarade att medel som ”finns” hos en innehavare brukar beskrivas med användning av metaforer som elektronisk börs och elektronisk plånbok och att dessa beskrivningar vanligtvis tar sikte på vissa hårdvaror, t.ex. ett kort eller en hårddisk där innehavaren ”förvarar” de symboler – digitala värdeenheter – som bär betalkraften. Med värdeenheter menas här digital representation av medel, oberoende av teknisk lösning, förutsatt att värdeenheter inte är knutna till ett individualiserat konto, utan ”finns” på annat sätt som digitala symboler för betalkraft hos betalare, betalningsmottagare och finansiella institut (SOU 1998:14 s. 36 f.). Vid beskrivningen av hur kontolikhande registreringar används noterade Utredningen om elektroniska pengar att sådana kan förekomma även i anknytning till sedellikhande instrument. I regeringens proposition 2001/02:85 Utgivning av elektroniska pengar (s. 33 ff.) redovisades motsvarande indelningar samtidigt som det beträffande nätpengar konstaterades att begreppet elektroniska pengar ofta används i en vid mening där både digitala värdeenheter och medel på individualiserade konton kan innefattas (s. 37 och 39).

Bland de problem som noterades i Europeiska kommissionens konsekvensanalys rörande det gamla e-penningdirektivet⁴ lyftes särskilt fram att definitionen av elektroniska pengar blivit otydlig och begränsad till en form av elektroniska pengar, s.k. kortbaserade elektroniska pengar. Enligt konsekvensanalysen är det tveksamt om serverbaserade elektroniska pengar innefattas (se vidare avsnitt 7.3).

Enligt det nya e-penningdirektivet (skäl 8) kan elektroniska pengar vara lagrade såväl i en betalningsanordning tillhörande innehavaren av elektroniska pengar som fjärrlagrade på en server och hanteras av innehavaren via ett specifikt konto för elektroniska pengar. Det nya direktivets definition av elektroniska pengar innefattar alltså digitala värdeenheter som fjärrlagras på en server. Därmed uppkommer frågan om även kontobaserade transaktionsmönster (jfr överlåtelser av enkla fordringar) kan förenas med det som enligt direktivet är att anse som elektroniska pengar. Att kontobaserade transaktionsmönster hittills inte ansetts kunna förenas med elektroniska pengar framgår av motiven till 2002 års e-penninglag (prop. 2001/02:85 s. 59 f.).

Av det nya e-penningdirektivet framgår inte vilka transaktionsmönster som kan förenas med elektroniska pengar. *Svenska Bankföreningen* och *Advokatfirman Vinge* har anfört att gränsen mellan tillgodohavanden på konto och elektroniska pengar är otydlig i direktivet och i promemorians förslag. Frågan om avgränsningen mellan kontotillgodohavanden och elektroniska pengar behandlas i avsnitt 7 nedan.

⁴ COM(2008)627, SEC(2008)2572.

6.5 Definitioner

Regeringens förslag: Definitioner ges i lagen av elektroniska pengar, institut för elektroniska pengar och utgivare av elektroniska pengar som materiellt överensstämmer med det nya e-penningdirektivets definitioner. Institut som undantas från tillståndsplikt betecknas registrerade utgivare.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet* anser att definitionen av ”utgivare av elektroniska pengar” bör omfatta bl.a. den som är undantagen från tillståndsplikt, men enbart om denne ger ut elektroniska pengar.

Skälen för regeringens förslag: Eftersom olika regler om tillstånd och tillsyn gäller för institut för elektroniska pengar och betalningsinstitut och den senare typen av finansiella institut inte får ge ut elektroniska pengar blir det av avgörande betydelse hur direktivets definition av elektroniska pengar ska förstås. Beträffande denna fråga, som behandlas närmare i avsnitt 7, är det tillräckligt att här notera att den definition som föreslås materiellt överensstämmer med definitionen i det nya e-penningdirektivet och att området för elektroniska pengar vidgas till följd av en hänvisning i definitionen till betaltjänstdirektivet.

Begreppet *institut för elektroniska pengar* bör definieras som ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som har fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar enligt lagen om elektroniska pengar. Med *utgivare av elektroniska pengar* bör menas den som enligt samma lag får ge ut elektroniska pengar. Utgivare av elektroniska pengar kan utgöras av såväl sådana som fått tillstånd att bedriva verksamhet i institut för elektroniska pengar som institut som medgetts undantag från tillståndsplikt, och därutöver den som ger ut elektroniska pengar utan att behöva tillstånd eller undantag. För att skilja institut, för vilka undantag medgetts från institut för elektroniska pengar betecknas de undantagna instituten *registrerade utgivare* och definieras som en juridisk person som har undantagits (enligt 2 kap. 3 § lagen om elektroniska pengar) från tillståndsplikt. Vidare föreslås i lagen definitioner av vissa andra begrepp – betalningsinstrument, EES, filial, grupp, hemland, konsument, kvalificerat innehav, nära förbindelser och startkapital – som förekommer i olika bestämmelser.

Enligt *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet* framstår det inte som helt rättvisande att i definitionen av ”utgivare av elektroniska pengar” inbegripa de som enligt lagen är undantagna från tillståndsplikt på det sätt som föreslås i promemorian. Den i promemorian föreslagna definitionen omfattar t.ex. alla kreditinstitut, som får ge ut elektroniska pengar utan tillstånd, oavsett om de faktiskt ger ut elektroniska pengar eller inte. Enligt regeringens bedömning bör definitionen i denna del utformas så att endast de som får ge ut elektroniska pengar utan särskilt tillstånd och faktiskt gör det omfattas av definitionen.

6.6 Förhållandet mellan institut för elektroniska pengar och några andra verksamhetsformer

Regeringens förslag: Undantaget från tillståndsplikt för bankrörelse i lagen om bank- och finansieringsrörelse för utgivning av elektroniska pengar behålls.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *TeliaSonera Sverige AB*, *Telenor Sverige AB*, *Tele2 Sverige AB* och *Hi3G Access AB* anför att gränsdragningen mellan bankverksamhet och utgivning av elektroniska pengar bör klargöras. *Riksbanken* anför att det inte framgår av promemorians lagförslag huruvida betalningsinstitut får ge ut elektroniska pengar, och efterlyser ett klargörande i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Definitionen av kreditinstitut i kreditinstitutsdirektivet (2006/48/EG) inkluderar institut för elektroniska pengar. I samband med att det nya e-penningdirektivet införs ändras emellertid definitionen av kreditinstitut på så sätt att institut för elektroniska pengar inte längre omfattas av definitionen. Det klargörs dock samtidigt att utgivning av elektroniska pengar utgör en sådan verksamhet som ett kreditinstitut får bedriva genom att denna form av verksamhet läggs till listan över verksamheter som är föremål för ömsesidigt erkännande i bilaga 1 till kreditinstitutsdirektivet. Det följer även av det nya e-penningdirektivets artikel 1 a och skäl 17 att kreditinstitut har rätt att ge ut elektroniska pengar.

I svensk lag har definitionen av kreditinstitut aldrig inkluderat institut för elektroniska pengar. Av 2 kap. 2 § 1 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse framgår emellertid att utgivning av elektroniska pengar undantas från kravet på tillstånd att driva bankrörelse. Detta undantag bör i tydlighetens intresse behållas. Ett institut för elektroniska pengar som sysslar med utgivning av elektroniska pengar är alltså inte enbart på grund av denna verksamhet skyldigt att söka tillstånd att driva bankrörelse. Om institutet sysslar med sådan verksamhet som faller inom definitionen av bankrörelse i 1 kap. 3 § lagen om bank- och finansieringsrörelse är institutet dock skyldigt att söka tillstånd som bank (jfr prop. 2009/10:220 s. 136).

Riksbanken har anfört att det inte framgår av promemorians lagförslag huruvida betalningsinstitut får ge ut elektroniska pengar, och efterlyser ett klargörande i denna del. Av skäl 9 till betaltjänstdirektivet framgår att betalningsinstitut inte får ge ut elektroniska pengar. Utgivning av elektroniska pengar innefattas inte heller bland de tjänster som utgör betaltjänster enligt betaltjänstdirektivets artikel 4.3 och bilaga 1, och motsvaras av 1 kap. 2 § lagen (2010:751) om betaltjänster. I detta sammanhang bör framhållas att ett betalningsinstitut som avser att bedriva verksamhet utöver tillhandahållande av betaltjänster har att uppfylla de krav som kan ställas på sådan annan verksamhet, t.ex. avseende krav på tillstånd för verksamheten. Såvitt avser utgivning av elektroniska pengar innebär detta att ett betalningsinstitut som önskar ge ut elektroniska pengar måste ansöka om och få antingen tillstånd att ge ut

elektroniska pengar (som institut för elektroniska pengar) eller undantag från tillståndsplikt (som registrerad utgivare).

6.7 Förutsättningar för tillstånd och undantag

Regeringens förslag: Kraven på tillstånd och förfarandet för att auktoriseras som institut för elektroniska pengar utformas så att de motsvarar vad som enligt betaltjänstlagen gäller för betalningsinstitut. Banker, kreditmarknadsföretag, myndigheter och motsvarande utländska företag eller organ behöver inte tillstånd för att ge ut elektroniska pengar. För andra ska undantag från kravet på tillstånd beviljas om vissa förutsättningar för undantag enligt betaltjänstlagen är uppfyllda och den planerade verksamheten är begränsad så att utestående skulder hänförliga till elektroniska pengar aldrig överstiger fem miljoner euro.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *TeliaSonera Sverige AB*, *Telenor Sverige AB*, *Tele2 Sverige AB* och *Hi3G Access AB* anser att ansökningar om tillstånd från företag som redan har tillstånd enligt lagen (2010:751) om betaltjänster bör kunna ske genom ett förenklat förfarande, samt att kravet på registrerade utgivare att under vissa förutsättningar ansöka om tillstånd inom 30 dagar framstår som alltför ingripande.

Skälen för regeringens förslag

Tillståndsplikt för utgivning av elektroniska pengar

Det nya e-penningdirektivets krav på tillstånd för att få ge ut elektroniska pengar framgår dels av artikel 10, där ett allmänt förbud föreskrivs för andra än utgivare av elektroniska pengar att ge ut sådana, dels av en hänvisning i artikel 3.1 till betaltjänstdirektivet (artiklarna 5 och 10–15). Denna hänvisning innebär att reglerna om tillstånd för betalningsinstitut ska tillämpas också för institut för elektroniska pengar. Att en samordning är avsedd framgår också av det nya e-penningdirektivets skäl 4 där målet anges vara att villkoren ska bli lika för alla betaltjänstleverantörer (se även betaltjänstdirektivets skäl 4).

I artikel 5 i betaltjänstdirektivet anges vad en ansökan om auktorisation ska innehålla. Ansökan ska innehålla bl.a. verksamhetsplan, affärsplan, information om styrformer samt uppgifter som styrker att institutet har tillräckligt startkapital och att åtgärder har vidtagits för att skydda medel. I artikel 10 i betaltjänstdirektivet anges att behörig myndighet ska bevilja auktorisation om den information och de bestyrkanden som åtföljer ansökan uppfyller kraven enligt artikel 5 och myndigheten efter en granskning kommer fram till en positiv samlad bedömning. Av artikel 10 följer vissa andra krav för att en ansökan ska kunna beviljas, bl.a.

angående huvudkontorets placering, institutets ledning och kvalificerade innehav. Vidare finns regler i artikel 15 om redovisning och revision.

Betaltjänstdirektivets regler om tillståndsplikt för betalningsinstitut har införts genom lagen (2010:751) om betaltjänster. Tillståndskraven innebär bl.a. att styrelseledamöter och ansvariga för betaltjänstverksamheten ska vara lämpliga för uppgiften och att en lämplighetsprövning ska göras också av den som har ett kvalificerat innehav i institutet. Vidare ska en bedömning göras av att bolagsordningen eller stadgarna inte strider mot någon författning, att institutet har tillräckliga styr- och kontrollformer för verksamheten med betaltjänster och att verksamheten kommer att drivas i enlighet med betaltjänstlagen och annan författning. Tillståndskraven enligt betaltjänstlagen för betalningsinstitut följer reglerna för kreditinstitut enligt 3 kap. 2 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och i stort även reglerna för institut för elektroniska pengar enligt 2002 års e-penninglag.

En utgångspunkt vid genomförandet av det nya e-penningdirektivet bör som framgått vara att tillståndsreglerna ska motsvara vad som gäller för betalningsinstitut. Regler om tillståndskrav för institut för elektroniska pengar bör därmed kunna utformas på samma sätt som betaltjänstlagens regler för betalningsinstitut i den mån avvikande regler inte ges i det nya e-penningdirektivet. Reglerna i det nya e-penningdirektivet hänvisar delvis till betaltjänstdirektivet.

Bestämmelserna om tillståndsgivning bör därför utformas så att de krav som ställs motsvarar de krav som ställs i fråga om tillstånd att tillhandahålla betaltjänster som betalningsinstitut.

Tillstånd bör liksom för betalningsinstitut få beviljas för svenska aktieföretag och svenska ekonomiska föreningar. En sådan avgränsning föreskrivs också för finansieringsrörelse enligt 3 kap. 1 § andra stycket lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Teleoperatörsföretagen har anfört att ansökningar om tillstånd från företag som redan har tillstånd enligt lagen (2010:751) om betaltjänster bör kunna ske genom ett förenklat förfarande. I detta sammanhang kan noteras att e-penningdirektivet enligt artikel 1.1 syftar till att harmonisera regleringen avseende verksamhet för utgivning av elektroniska pengar. Av direktivets artikel 16.1 framgår vidare att medlemsstaterna med vissa angivna undantag inte får behålla eller införa andra bestämmelser än de som föreskrivs i direktivet. Såvitt avser krav på att den som vill ge ut elektroniska pengar ska ansöka om tillstånd finns uttryckliga bestämmelser i artikel 3.1, som hänvisar till betaltjänstdirektivets bestämmelser. Att införa bestämmelser i svensk rätt om ett ansökningsförfarande som avviker från det i direktivet föreskrivna skulle inte vara förenligt med direktivets artikel 16.1. De betalningsinstitut som önskar ge ut elektroniska pengar har således att ansöka om tillstånd i enlighet med de bestämmelser som genomför direktivets – i denna del harmoniserade – regler.

Undantag för vissa kategorier av utgivare

I artikel 1.1 i det nya e-penningdirektivet anges fyra kategorier som erkänns som utgivare av elektroniska pengar, utan att särskilt tillstånd

meddelats. Hit hör kreditinstitut, dvs. banker och kreditmarknadsföretag, postgiroinstitut som enligt nationell lagstiftning har rätt att ge ut elektroniska pengar, Europeiska centralbanken och nationella centralbanker när de inte agerar i egenskap av monetär myndighet eller andra offentliga myndigheter samt medlemsstaterna eller deras regionala eller lokala myndigheter (se vidare nedan under rubriken ”Särskilt om myndigheter”).

Den allmänna bestämmelsen om tillståndsplikt för utgivning av elektroniska pengar bör kompletteras med undantag för utgivare som anges i artikel 1.1 och inte är institut för elektroniska pengar (se 2 kap. 2 § första stycket lagen om elektroniska pengar).

I betaltjänstdirektivet föreskrivs undantag för motsvarande kategorier av institut och myndigheter från kravet på tillstånd för att tillhandahålla betaltjänster. Denna reglering har införts genom 2 kap. 2 § betaltjänstlagen, där en uppräkningslista ges av företag och myndigheter som får tillhandahålla betaltjänster utan att behöva ansöka om tillstånd för detta enligt betaltjänstlagen. Motsvarande kategorier som är undantagna enligt betaltjänstlagen bör undantas från tillståndsplikt när det gäller utgivning av elektroniska pengar. En justering i förhållande till betaltjänstlagen behövs emellertid beträffande dels postgiroinstitut – så att undantaget begränsas till dem som enligt nationell lagstiftning har rätt att ge ut elektroniska pengar – dels myndigheter enligt följande.

Särskilt om myndigheter

Som framgått är centralbanker undantagna från tillämpningsområdet för det nya e-penningdirektivet när de ägnar sig åt myndighetsutövning men undantagna från tillståndsplikt när de inte ägnar sig åt myndighetsutövning. En centralbank erkänns också som betaltjänstleverantör enligt betaltjänstdirektivet när den inte ägnar sig åt myndighetsutövning. För sådana fall får alltså en centralbank i konkurrens med andra betaltjänstleverantörer ge ut exempelvis förbetalda kort med e-pengar, utan att tillstånd krävs för detta.

För medlemsstater och andra myndigheter än centralbanker är regleringen mera svårtillgänglig. Av artikel 1.1 e i det nya e-penningdirektivet och ett tolkningsuttalande av Europeiska kommissionen följer att undantag från tillståndskrav som institut för elektroniska pengar gäller endast vid agerande i egenskap av myndighet. En sådan regel föreslås också i den nya lagen om elektroniska pengar (se 2 kap. 2 § första stycket 2). Samtidigt anses dock en myndighet vid sådant agerande inte vara betaltjänstleverantör enligt artikel 1.1 f i betaltjänstdirektivet, eftersom denna bestämmelse gäller endast när myndigheten inte agerar i egenskap av offentlig myndighet. Av artikel 1.3 i det nya e-penningdirektivet följer inte heller någon rätt att helt undanta sådana myndigheter från direktivets tillämpningsområde. Möjligen kan en förklaring till detta sökas i att definitionen i betaltjänstdirektivet (artikel 4.9) av betaltjänstleverantör utformats så att en myndighet som agerar i egenskap av offentlig myndighet inte innefattas (prop. 2009/10:220 s. 104 ff.). Europeiska kommissionen har visserligen i ett tolkningsuttalande förutsatt att myndigheter efter tillstånd

skulle få ge ut elektroniska pengar när utgivningen inte har samband med myndighetsutövning. Det är dock svårt att förena detta med direktivens uttryckliga bestämmelser.

Frågor om utländska förhållanden berörs i avsnitt 6.14.

Inget undantag för Svenska Skeppshypotekskassan

Genom artikel 1.3 i det nya e-penningdirektivet ges en möjlighet att undanta Svenska Skeppshypotekskassan från direktivets tillämpningsområde. När frågan aktualiserades i samband med införandet av betaltjänstdirektivet fann regeringen emellertid att det saknades särskilda skäl att utnyttja direktivets möjlighet till sådan särreglering (se prop. 2009/10:220 s. 108). Detsamma gäller för betaltjänster knutna till elektroniska pengar.

Undantag för begränsad utgivning

Enligt artikel 9 i det nya e-penningdirektivet får medlemsstaterna bevilja undantag från tillståndsplikt om den sammanlagda affärsverksamheten genererar ett genomsnittligt belopp av utestående elektroniska pengar som inte överstiger fem miljoner euro och ingen av de fysiska personer som är ansvariga för ledningen eller driften av affärsverksamheten har dömts för brott som rör penningtvätt eller finansiering av terrorism eller annan ekonomisk brottslighet. Detta undantag från tillståndsplikten får dessutom göras beroende av ett krav på ett högsta belopp som kan lagras i de betalningsinstrument eller på det betalkonto tillhörande kunden där de elektroniska pengarna lagras.

Medlemsstaternas möjlighet att införa undantag från tillståndsplikten enligt det nya e-penningdirektivet överensstämmer med betaltjänstdirektivets regler, dock att tre miljoner euro gäller som beloppsgräns enligt betaltjänstdirektivet beträffande omfattningen av betalningstransaktioner. I betaltjänstlagen har denna möjlighet införts så att Finansinspektionen får bevilja undantag från tillståndsplikten.

Medlemsstaterna har möjlighet att välja om sådana undantagsmöjligheter ska införas eller inte i den nationella lagstiftningen och har att bedöma om de undantag som införas bör vara mer restriktiva än de möjligheter som det nya e-penningdirektivet erbjuder. När frågan om undantag berördes i motiven till 2002 års e-penninglag anfördes bl.a. följande.

”Ett skäl för att ge Finansinspektionen dessa undantagsmöjligheter är att det kan leda till en ökad flexibilitet vid tillämpningen av det nya regelsystemet för utgivning av elektroniska pengar. Det torde kunna bidra till en effektivisering och förenkling av såväl tillståndsgivning som tillsyn. Samtidigt innebär denna bestämmelse att inspektionen – inom den uppställda ramen – kan medge undantag från lagens regler, utom vad gäller viss rapporteringsskyldighet. Detta kan innebära att utgivare av elektroniska pengar kan pröva och utveckla nya system och instrument på marknaden – någonting som kan gynna uppkomsten av säkrare och effektivare betalningssätt som på sikt kan få en vidare spridning. Att

införa undantagsmöjligheter kan på så sätt också bidra till att utvecklingen på området inte hämmas.

Sammanfattningsvis finns det en rad starkt vägande skäl för att tillåta Finansinspektionen att medge undantag från lagens regler. De undantagsmöjligheter som lämnas i direktivets artikel 8 bör således genomföras i lagen om utgivning av elektroniska pengar.”

Det har såvitt framkommit inte uppstått några komplikationer till följd av de undantag som medgetts enligt 2002 års e-penninglag och samma skäl för undantag kan alltså återopas. Möjligheten till undantag från kravet på tillstånd bör därmed finnas kvar. Härvid skulle de regler för undantag från tillståndsplikt som gäller enligt betaltjänstlagen kunna användas även beträffande utgivning av elektroniska pengar. Beloppsgränsen behöver emellertid anpassas för utgivning av elektroniska pengar så att den inte får överstiga fem miljoner euro och avser genomsnittligt belopp av utestående elektroniska pengar. Hur genomsnittligt utestående skulder hänförliga till elektroniska pengar ska beräknas bör regleras genom föreskrifter på lägre nivå än i lag.

Finansinspektionen ska registrera dem som beviljats undantag – registrerade utgivare – på motsvarande sätt som den som medgetts undantag enligt betaltjänstlagen. Registrerade utgivare ska underrätta Finansinspektionen om förändringar som påverkar möjligheterna att uppfylla villkoren för undantag. Uppfyller en registrerad utgivare inte längre villkoren ska utgivaren ansöka om tillstånd. Anmäler den registrerade utgivaren, eller framgår det på annat sätt, att verksamheten upphört ska denne avföras ur registret.

Teleoperatörsföretagen har anfört att det i promemorian föreslagna kravet att en registrerad utgivare som inte längre uppfyller villkoren för undantag ska ansöka inom tillstånd inom 30 dagar framstår som alltför kort och att en tidsfrist på sex månader vore mer lämplig. Även i detta sammanhang finns anledning att hänvisa till e-penningdirektivets artikel 16.1 som anger att medlemsstaterna med vissa angivna undantag inte får behålla eller införa andra bestämmelser än de som föreskrivs i direktivet. Såvitt avser det här aktuella kravet på att ansöka om tillstånd inom viss tid finns uttryckliga bestämmelser i artikel 9.6. Här är att märka att artikel 9 anges som en av de artiklar avseende vilka medlemsstaterna kan införa andra bestämmelser än de som anges i direktivet. Enligt artikel 9 får medlemsstaterna föreskriva om möjligheter att – inom den ram som anges i artikel 9 – ge ut elektroniska pengar i begränsad omfattning utan att ha tillstånd som institut för elektroniska pengar. Vissa av bestämmelserna i artikel 9 ger utrymme för nationella val, se t.ex. artikel 9.1 och 9.4. Samtidigt framgår det tydligt att det inte är tillåtet att avvika från vissa av bestämmelserna i artikel 9, som enligt sin lydelse ska tillämpas i medlemsstaterna om dessa har valt att föreskriva om undantag från tillståndsplikten för viss begränsad utgivning av elektroniska pengar. Av artikel 9.6 framgår tydligt att medlemsstaterna är skyldiga att införa dess bestämmelser. Att införa bestämmelser i nationell svensk rätt om ett ansökningsförfarande som avviker från det i direktivet föreskrivna skulle inte vara förenligt med direktivets artikel 16.1. De registrerade utgivare som inte längre uppfyller kraven för att vara undantagna från tillståndsplikt har således att ansöka om tillstånd inom 30 dagar i enlighet

med de bestämmelser som genomför direktivets – i denna del harmoniserade – regler.

Enligt 2002 års e-penninglag medges undantag endast om det penningvärde som lagras på varje enskilt utgivet medium inte överstiger 150 euro. Medlemsstaterna får emellertid enligt det nya e-penningdirektivet välja om de vill införa ett sådant krav. Visserligen talar betydelsen av förtroende för utgivare av elektroniska pengar och att de fall där undantag aktualiseras normalt rör begränsade belopp för en sådan begränsning. Den skulle också kunna samordnas med reglerna om penningtvätt genom att beloppet höjs till 250 euro (se vidare avsnitt 6.13 angående penningtvätt). Elektroniska pengar har emellertid kommit till användning i synnerligen begränsad omfattning och marknadstillträde har, enligt en utvärdering av det gamla e-penningdirektivet som Europeiska kommissionen genomfört, hindrats av de stränga reglerna. Till all dagliga transaktioner kan för många höra att köpa bl.a. transporter och varor, t.ex. flygbiljetter och kläder, till högre belopp. Opraktiska situationer skulle därmed kunna uppkomma där kunder t.ex. skaffar flera medier för att medlen ska räcka för en transaktion.

Vid en samlad bedömning framstår ett krav om högsta tillåtna utgivna värde som tillräckligt.

6.8 Tillåten verksamhet

Regeringens förslag: Ett institut för elektroniska pengar ska, utöver utgivning av elektroniska pengar, få bedriva närliggande verksamhet och all sådan verksamhet som betalningsinstitut får bedriva enligt betaltjänstlagen. Institut för elektroniska pengar får inte bedriva inlåning.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Riksbanken* anför att en registrerad utgivare av elektroniska pengar enligt promemorians förslag får tillhandahålla betaltjänster som inte är knutna till elektroniska pengar i obegränsad omfattning. Enligt *Riksbanken* avviker detta från direktivets bestämmelser. Dessutom anför *Riksbanken* att direktivet innehåller en begränsning såvitt avser registrerade utgivares möjligheter att tillhandahålla betaltjänster som inte är knutna till elektroniska pengar. *TeliaSonera Sverige AB*, *Telenor Sverige AB*, *Tele2 Sverige AB* och *Hi3G Access AB* anför att det vore orimligt om Finansinspektionen ålägger företag som huvudsakligen sysslar med annan verksamhet att upphöra med denna, och efterfrågar ett klagande av vad den föreslagna bestämmelsen innebär.

Skälen för regeringens förslag

Genom det nya e-penningdirektivet blir fler verksamheter tillåtna

I det nya e-penningdirektivet ges en uppräkningslista av verksamheter som institut för elektroniska pengar får bedriva (artikel 6). Till dessa verksamheter hör, förutom utgivning av elektroniska pengar, att tillhandahålla betaltjänster, operativa tjänster avseende utgivning av elektroniska pengar, drift av betalningssystem och annan verksamhet med hänsyn till tillämplig gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning. Under vissa förutsättningar ska institut för elektroniska pengar också få bevilja kredit för vissa angivna betaltjänster.

De verksamheter som ett institut för elektroniska pengar får bedriva vidgas genom det nya e-penningdirektivet. Vissa begränsningar kvarstår dock. Institut för elektroniska pengar ska inte få ta emot insättningar eller andra återbetalbara medel från allmänheten (artikel 6.2) och inte heller få bevilja kredit från medel som erhållits i utbyte mot elektroniska pengar (artikel 6.1).

Tillåtna verksamheter enligt direktivet

Enligt det nya e-penningdirektivets (artikel 6.1 a) får ett institut för elektroniska pengar tillhandahålla betaltjänster som anges i bilagan till betaltjänstdirektivet. Ett institut för elektroniska pengar får därmed tillhandahålla bl.a. tjänster som möjliggör kontantinsättningar och uttag på ett betalkonto, genomförande av gireringar, autogirobetalningar och kortbetalningar, utfärdande av betalningsinstrument, penningöverföring samt genomförande av betalningstransaktioner genom digital teknik där den part som tillhandahåller systemet (operatören) endast är mellanhand mellan betalaren och betalningsmottagare (se vidare avsnitt 6.7).

I direktivets artikel 6.1 b anges att ett institut för elektroniska pengar får bevilja kredit för vissa betaltjänster under förutsättning att de villkor som anges i betaltjänstdirektivets artikel 16.3 och 16.5 är uppfyllda. I korthet innebär det att kredit får beviljas om kreditgivningen är en sidoverksamhet, krediten beviljas i samband med en betalningstransaktion och återbetalning sker inom en kort tid som aldrig överstiger tolv månader. Vidare får kredit inte beviljas ur medel som erhållits eller innehas för att genomföra en betalningstransaktion och institutets kapitalbas ska vara tillfredställande med hänsyn till det totala kreditbelopp som är beviljat. Kredit får inte heller beviljas från medel som erhållits i utbyte mot elektroniska pengar (artikel 6.1 andra stycket det nya e-penningdirektivet). Institut för elektroniska pengar får vidare, enligt direktivets artikel 6.1 c och d, utöva drift av betalningssystem och tillhandahålla operativa tjänster och därtill nära anknutna sidotjänster avseende utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster. Vidare får institut för elektroniska pengar bedriva annan verksamhet, med hänsyn till tillämplig gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning.

Ett institut för elektroniska pengar får däremot inte ta emot insättningar eller andra återbetalbara medel från allmänheten (artikel 6.2).

Betalningsinstitutets verksamhet enligt betaltjänstlagen

Det nya e-penningdirektivets regler om tillåten verksamhet i institut för elektroniska pengar innebär att den tillåtna verksamheten innefattar den verksamhet som betalningsinstitut får bedriva enligt betaltjänstdirektivet. Betaltjänstdirektivet har som framgått införlivats i betaltjänstlagen så att betalningsinstitut får tillhandahålla de betaltjänster som anges i bilagan till betaltjänstdirektivet samt tillhandahålla närliggande tjänster och driva annan verksamhet. Finansinspektionen har emellertid bemyndigats att förbjuda betalningsinstitut att driva annan verksamhet om verksamheten försämrar eller kan komma att försämra betalningsinstitutets finansiella sundhet eller inspektionens möjligheter att utöva tillsyn över institutet.

I 3 kap. 6 § betaltjänstlagen föreskrivs att betalningsinstitut inte får ta emot insättningar eller andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten eller erbjuda andra konton än betalkonton som uteslutande används för betalningstransaktioner. Ett betalningsinstitut får dock bevilja kredit för vissa betaltjänster under förutsättning att vissa villkor är uppfyllda. Villkoren överensstämmer med de som anges i betaltjänstdirektivets artikel 16.3, dock att det inte angetts att kreditgivningen ska vara en sidoverksamhet.

För en närmare beskrivning av de tjänster som anges i betaltjänstdirektivet hänvisas till motiven till betaltjänstlagen (prop. 2009/10:220).

Verksamhet i institut för elektroniska pengar

Den verksamhet som institut för elektroniska pengar får bedriva enligt det nya e-penningdirektivet omfattar, förutom utgivning av elektroniska pengar, den verksamhet som betalningsinstitut får bedriva enligt betaltjänstlagen. Ett tillstånd att starta och driva affärsverksamhet som institut för elektroniska pengar är därför ett mer omfattande tillstånd än motsvarande tillstånd för betalningsinstitut. Denna vidare omfattning avses balanseras av särskilda kapitalkrav (se avsnitt 4.5).

Det nya e-penningdirektivet ger medlemsstaterna möjlighet att begränsa den verksamhet som inte avser utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster. Motsvarande möjlighet fanns som framgått vid genomförandet av betaltjänstdirektivet. Regeringens bedömning, vid införandet av betaltjänstlagen, av betalningsinstitutets verksamhet kan, med hänsyn till de stora likheterna, antas vara giltiga även för institut för elektroniska pengar.

Institut för elektroniska pengar bör därmed, utöver att ge ut elektroniska pengar, få tillhandahålla betaltjänster och bedriva närliggande verksamhet samt ägna sig åt vad som betecknats ”annan verksamhet” (se 3 kap. 5 § första stycket lagen om elektroniska pengar). Med närliggande verksamhet avses beträffande institut för elektroniska pengar verksamhet som ligger nära antingen utgivning av elektroniska pengar (t.ex. utfärdande av betalningsinstrument på vilket elektroniska pengar kan lagras) eller betaltjänster (t.ex. drift av betalningssystem).

Uttrycket ”annan verksamhet” innefattar vitt skilda verksamheter som inte nödvändigtvis har någon anknytning till utgivning av elektroniska pengar eller betaltjänster. I ett tolkningsuttalande från Europeiska kommissionen nämns livsmedels- och läkemedelshandling som exempel

på andra verksamheter som ett institut för elektroniska pengar kan syssla med. Europeiska kommissionen framhåller i detta sammanhang att det anges i direktivets artikel 6.1 e att ett institut som driver annan verksamhet är skyldigt att iakttä tillämpliga bestämmelser i den verksamheten (jfr prop. 2009/10:220 s. 134).

För registrerade utgivare innehåller e-penningdirektivet dock, som *Riksbanken* påpekat, en begränsning såvitt avser tillhandahållande av sådana betaltjänster som inte är ”knutna till elektroniska pengar, som getts ut i enlighet med [artikel 9 i direktivet]”. En registrerad utgivare som önskar tillhandahålla betaltjänster som inte är knutna till elektroniska pengar som getts ut i enlighet med undantaget – dvs. av den registrerade utgivaren – måste uppfylla de krav i fråga om högsta tillåtna omfattning i betaltjänstverksamheten som ställs i 2 kap. 3 § första stycket 1 lagen (2010:751) om betaltjänster. Detta krav, som uttryckligen anges i direktivet, bör också komma till uttryck i den svenska lagstiftning som genomför direktivets bestämmelser.

Vidare bör Finansinspektionen, såsom redan gäller för betalningsinstitut, ges rätt att under de förutsättningar som anges i betaltjänstlagen förbjuda ”annan verksamhet” som ett institut för elektroniska pengar bedriver. De skillnader i riskexponering som finns mellan ett betalningsinstitut och ett institut för elektroniska pengar bör kunna hanteras genom att Finansinspektion i sin bedömning av ”annan verksamhet” tar hänsyn till de olika institutens riskprofil (se 3 kap. 5 § tredje stycket lagen om elektroniska pengar). *Teleoperatörsföretagen* har anfört att det framstår som orimligt att Finansinspektionen skulle ålägga företag som huvudsakligen sysslar med annan verksamhet att upphöra med denna. Vidare har efterfrågats ett klagörande av vad den föreslagna bestämmelsen innebär. I detta sammanhang kan noteras att en motsvarande bestämmelse har tagits in i 3 kap. 5 § andra stycket betaltjänstlagen. I förarbetena till lagen anfördes att den närmare bedömningen av vilka förhållanden som innebär risker avseende institutets finansiella sundhet eller Finansinspektionens möjligheter att övervaka institutet får göras av Finansinspektionen utifrån omständigheterna i varje enskilt fall (prop. 2009/10:220 s. 138). Detta bör gälla även i fråga om institut för elektroniska pengar enligt den nu föreslagna bestämmelsen. Det kan noteras att bestämmelsen avser fall då utgivning av elektroniska pengar, och annan verksamhet, bedrivs av en juridisk person som har tillstånd att ge ut elektroniska pengar eller medgetts undantag från tillståndsplikt. Den som ger ut elektroniska pengar och åläggs ett förbud i enlighet med bestämmelsen kan välja att efterkomma förbudet antingen genom att upphöra med den andra verksamhet som föranlett förbudet, eller genom att upphöra med utgivningen av elektroniska pengar. Ett förbud innebär således inte nödvändigtvis att den berörda juridiska personen måste upphöra med den andra verksamheten, däremot att denna verksamhet inte kan bedrivas samtidigt som utgivning av elektroniska pengar.

De särskilda risker som kan uppstå vid utgivning av elektroniska pengar jämfört med betaltjänstverksamhet bör hanteras inom ramen för regleringen av skydds- och kapitalkrav. Härvid bör beaktas att ett mål med det nya e-penningdirektivet är att undanröja hinder mot marknadstillträde och att göra det enklare att starta och driva

affärsverksamhet för utgivning av elektroniska pengar (se skäl 4 till direktivet). Ett skäl bakom det nya e-penningdirektivet har varit de långtgående begränsningar som följt av det gamla e-penningdirektivet.

I en ny lag om elektroniska pengar bör vidare, så som skett för betalningsinstitut, införas ett förtydligande om att institut för elektroniska pengar inte får bedriva inlåning. I enlighet med det nya e-penningdirektivet bör även föreskrivas att institut för elektroniska pengar inte får bevilja kredit från medel som erhållits i utbyte mot elektroniska pengar.

6.9 Regler för verksamheten m.m.

Regeringens förslag: Institut för elektroniska pengar ska ha ett startkapital som uppgår till minst 350 000 euro. Instituterna ska löpande uppfylla kapitalkrav som anges närmare i lagen. Skyddskrav som motsvarar betaltjänstlagens regler införs för institut för elektroniska pengar. Regler motsvarande dem i betaltjänstlagen införs också om bevarande av uppgifter, revision, huvudkontor, hemvist och tystnadsplikt. Lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag ska inte längre gälla för institut för elektroniska pengar och betalningsinstitut.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Riksbanken* påpekar att direktivets artikel 5.6 b om att förhindra dubbelräkning av poster i kapitalbasen inte tas upp i promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag

Inledning

Det nya e-penningdirektivet innehåller särskilda regler om startkapital (artikel 4), kapitalbas (artikel 5), skyddskrav för de pengar som tas emot vid utgivning av elektroniska pengar och tillhandahållande av betaltjänster (artikel 7).

Av skäl 11 till direktivet följer att kapitalkravs- och skyddskravsreglerna gemensamt ska säkerställa konsumentskyddet. Jämfört med det gamla e-penningdirektivet innebär dessa bestämmelser att kravet på startkapital sänks samtidigt som investeringsbestämmelserna enligt det gamla e-penningdirektivet utmönstras. Det införs nya krav på skydd för de medel som institut för elektroniska pengar tar emot vid utgivning av elektroniska pengar.

Förändringarna av kapitalkraven får ses mot bakgrund av den utvärdering av det gamla e-penningdirektivet som Europeiska kommissionen genomfört. Där konstaterades att de stränga reglerna enligt det gamla e-penningdirektivet utgör ett hinder mot marknads-tillträde. Förändringarna utgör också ett led i en samordning med

betaltjänstdirektivets bestämmelser. I Europeiska kommissionens förslag till nytt direktiv hade investeringsbestämmelserna enligt det gamla e-penningdirektivet, vilka i korthet innebar att tillgångarna får placeras endast i fordringsrätter med låg risk, utmönstrats utan att några andra skyddskrav föreslagits. En sådan reglering hade inneburit en väsentlig liberalisering. I det nya direktiv som sedermera antogs finns emellertid skyddskrav som överensstämmer med dem som gäller när betalningsinstitut tillhandahåller betaltjänster.

Startkapital

Enligt det nya e-penningdirektivet ska institut för elektroniska pengar ha ett startkapital på minst 350 000 euro. Detta innebär en sänkning i förhållande till det gamla e-penningdirektivet, som föreskriver ett startkapital på minst en miljon euro. Europeiska kommissionen angav i sitt förslag till direktiv att dessa krav var för högt ställda, att de inte stod i proportion till de risker som karakteriserar berörda tjänster och att detta utgjorde ett hinder för framförallt mindre företag. Europeiska kommissionen föreslog därför en sänkning till 125 000 euro, vilket överensstämmer med det högst krävda startkapitalet för betalningsinstitut enligt betaltjänstdirektivet. I det slutliga e-penningdirektivet infördes emellertid ett högre startkapital, om än väsentligt lägre än enligt det gamla e-penningdirektivet.

Denna minskning av startkapitalet får ses mot bakgrund av skäl 2 och skäl 4 till e-penningdirektivet där det förklaras att nuvarande regler hindrat framväxten av en verklig inre marknad för tjänster avseende elektroniska pengar och att de nya reglerna ska göra det enklare att starta och driva affärsverksamhet för utgivning av elektroniska pengar.

Medan institut för elektroniska pengar enligt 2002 års e-penninglag ska ha ett startkapital om minst en miljon euro och normgivningskompetensen delegerats enligt 8 kap. 1 § 1 beträffande vilka poster som ska räknas in startkapitalet har det i stället i 1 kap. 4 § 25 betaltjänstlagen hänvisats till 1 kap. 5 § 17 lagen om bank- och finansieringsrörelse. Eftersom samma sak bör menas med startkapital för de olika instituten bör startkapital definieras på samma sätt i en ny lag om elektroniska pengar.

Det bör därmed föreskrivas att ett institut för elektroniska pengar när det börjar sin verksamhet ska ha ett startkapital som vid tiden för beslut om tillstånd motsvarar minst 350 000 euro.

Kapitalbas

Enligt 2002 års e-penninglag ska ett institut för elektroniska pengar ha en kapitalbas som med hänsyn till verksamhetens art och omfattning är tillräckligt stor. Vidare får kapitalbasen aldrig understiga startkapitalet och inte heller ett belopp som motsvarar två procent av genomsnittligt utestående elektroniska pengar eller, om institutet inte varit verksamt i sex månader, det totalbelopp av utestående elektroniska pengar som fastställts som mål efter sex månader från det att verksamheten har inletts.

I det nya e-penningdirektivet föreskrivs om kapitalbas för institut för elektroniska pengar med avseende på dels utgivning av elektroniska pengar, dels tillhandahållande av betaltjänster. Oavsett vilken verksamhet som bedrivs får kapitalbasen aldrig understiga startkapitalet. Vid verksamhet för utgivning av elektroniska pengar ska ett institut för elektroniska pengar ha en kapitalbas som uppgår till lägst två procent av genomsnittet av de utestående elektroniska pengarna.

Det följer av artikel 2.4 i e-penningdirektivet att genomsnittet av de utestående elektroniska pengarna beräknas på följande sätt. Det sammanlagda beloppet av skulder hänförliga till elektroniska pengar som getts ut av institutet för elektroniska pengar vid slutet av varje kalenderdag beräknas. De utestående beloppen för alla dagar under de senaste sex månaderna summeras. Summan divideras därefter med antalet kalenderdagar under den aktuella sexmånadersperioden. Det sammanlagda beloppet av skulder hänförliga till elektroniska pengar som getts ut av institutet för elektroniska pengar, och genomsnittet per dag, beräknas på detta sätt på den första dagen i varje månad. Genomsnittet per dag under sexmånadersperioden utgör genomsnittligt utestående elektroniska pengar. Institutets kapitalbas måste uppgå till minst två procent av den summan. Om kravet på startkapital i institutet (350 000 euro) överstiger två procent av genomsnittligt utestående elektroniska pengar beräknat enligt ovan ska institutets kapitalbas i stället motsvara startkapitalet.

Det nya e-penningdirektivet innebär att ett institut för elektroniska pengar också får tillhandahålla betaltjänster. Kapitalbasen ska därvid beräknas enligt en av tre metoder som anges i betaltjänstdirektivet. För en närmare genomgång av direktivets beräkningsmetoder hänvisas till proposition 2009/10:220 (s. 129 och 130). Om ett institut för elektroniska pengar tillhandahåller både utgivning av elektroniska pengar och betaltjänster, ska kapitalbasen motsvara minst summan av minsta tillåtna kapitalbas för de olika verksamheterna (artikel 5.2 tredje stycket).

Finansinspektionen får enligt betaltjänstlagen besluta om vilken metod som enskilda betalningsinstitut ska använda vid beräkningen av sin kapitalbas. Detsamma bör gälla när institut för elektroniska pengar tillhandahåller betaltjänster (jfr artikel 5.4 i e-penningdirektivet). Vid beräkningen av kapitalbasen och dess sammansättning bör, liksom för betalningsinstitut, 3 kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar tillämpas. *Riksbanken* har anfört att det bör införas en bestämmelse som förhindrar dubbelräkning av poster som används i kapitalbasen. En bestämmelse om dubbelräkning av innehållet i kapitalbasen föreslogs i promemorian för de fall ett institut för elektroniska pengar ingår i en grupp av företag. Den föreslagna bestämmelsen var utformad i överensstämmelse med motsvarande bestämmelse för betalningsinstitut. För att genomföra artikel 5.6 b i direktivet bör dubbelräkning av poster inte heller vara tillåtet när ett institut för elektroniska pengar även bedriver annan verksamhet. Dessutom bör en motsvarande bestämmelse såvitt avser betalningsinstitut införas i betaltjänstlagen. Därutöver bör det i betaltjänstlagens bestämmelse om förbud mot dubbelräkning anges att förbudet gäller även i fråga om institut för elektroniska pengar.

Vidare bör Finansinspektionen, i enlighet med det nya e-penningdirektivet (artikel 5) och betaltjänstlagen, under vissa förutsättningar få besluta att ett enskilt institut ska uppfylla ett kapitalkrav som är upp till 20 procent högre eller tillåta ett kapitalkrav som är 20 procent lägre än vad som följer av det grundläggande kravet.

Skyddskrav

Det gamla e-penningdirektivet innehöll – utöver vissa krav på storleken och hanteringen av tillgångar – inga särskilda skyddskrav för medel som tas emot vid utgivning av elektroniska pengar. I Europeiska kommissionens förslag till nytt direktiv fanns inte heller några skyddskrav för de medel som tas emot vid utgivning av elektroniska pengar. I den slutliga versionen av det nya e-penningdirektivet infördes dock, som framgått, skyddskrav av innebörden att de medel som har tagits emot i utbyte mot utgivna elektroniska pengar ska skyddas enligt samma metoder som gäller för betalningsinstitut vid tillhandahållande av betaltjänster. I de fall institut för elektroniska pengar tillhandahåller betaltjänster bör samma regler gälla som för betalningsinstitut enligt betaltjänstdirektivet.

Skyddskraven enligt det nya e-penningdirektivet innebär att de medel som tas emot vid utgivning av elektroniska pengar inte får sammanblandas med medel som innehas för någon fysisk eller juridisk persons räkning och att de ska deponeras på ett särskilt konto hos ett kreditinstitut eller investeras i säkra, likvida lågriskstillgångar. Vad som avses med säkra lågriskstillgångar anges i artikel 7.2. Medlen ska vidare skyddas antingen genom att hållas avskilda från andra medel eller genom en försäkring som uppgår till motsvarande belopp. Enligt direktivet får medlemsstaterna eller deras behöriga myndigheter fastställa vilken metod som ska användas av institut för elektroniska pengar för att skydda medlen. Sådana krav finns inte i det gamla e-penningdirektivet och inte heller i 2002 års e-penninglag. I nuvarande regler anges endast att ett institut för elektroniska pengar vid varje tidpunkt ska ha tillgångar till ett värde som minst motsvarar värdet av institutets skulder hänförliga till utestående elektroniska pengar. Vidare finns regler om hur tillgångarna ska placeras.

En bestämmelse bör införas som innebär att de medel som tas emot vid utgivning av elektroniska pengar ska skyddas på samma sätt som medel som tas emot vid genomförande av betaltjänster enligt lagen om betaltjänster.

I 3 kap. 29 § betaltjänstlagen finns ett bemyndigande att meddela föreskrifter om hur de medel som skyddas ska hanteras. Ett motsvarande bemyndigande avseende institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare bör tas in i den nya lagen.

Bevarande, redovisning, revision, huvudkontor och tystnadsplikt, m.m.

I betaltjänstlagen finns också regler om bevarande av uppgifter, redovisning och revision, huvudkontorets placering och tystnadsplikt, m.m. Dessa frågor har behandlats i regeringens proposition 2009/10:220

Betaltjänster (avsnitten 7.3.4 – 7.3.6 och 7.3.8). Motsvarande regler bör i huvudsak införas för institut för elektroniska pengar. I detta sammanhang kan noteras att institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare har möjlighet att bl.a. tillhandahålla betaltjänster. Även utgivning av elektroniska pengar är en verksamhet som nära knyter an till tillhandahållande av betaltjänster. Tillhandahållande av betaltjänster är i sin tur en verksamhet som uppvisar likheter med verksamheten i kreditinstitut, som sysslar med omfattande betalningsförmedling (jfr prop. 2009/10:220 s. 146). Mot denna bakgrund framstår det som lämpligt att införa regler om tystnadsplikt för institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare som motsvarar de regler som gäller för såväl betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer som för kreditinstitut. Vidare bör det införas bestämmelser om upplysningsskyldighet avseende sådana uppgifter som omfattas av tystnadsplikten och om meddelandeförbud, samt en ansvarsbestämmelse, motsvarande de som finns i betaltjänstlagen. Såvitt avser bestämmelserna om meddelandeförbud bör det, på motsvarande sätt som i betaltjänstlagen, anges att bestämmelserna även är tillämpliga på dualistiskt organiserade europabolag och europakooperativ (jfr prop. 2009/10:220 s. 147).

I fråga om vilka regler som ska gälla för redovisning i institut för elektroniska pengar bör det dock noteras att det nya e-penningdirektivet (artikel 20) föreskriver att institut för elektroniska pengar inte längre innefattas i kreditinstitutdirektivets definition av kreditinstitut. I promemorian föreslås därför att hänvisningar till institut för elektroniska pengar ska tas bort ur lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Detta framstår enligt regeringens bedömning som en väl avvägd åtgärd. Det kan dock noteras att lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag i stor utsträckning gäller för betalningsinstitut. Betalningsinstitut och institut för elektroniska pengar bedriver en till stora delar likartad verksamhet. Det framstår därför som mindre lämpligt att lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag ska gälla för betalningsinstitut men däremot inte för institut för elektroniska pengar. Oaktat att båda dessa typer av institut bedriver finansiell verksamhet, framstår det som mindre lämpligt att låta dem omfattas av lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Härvid kan bl.a. pekas på att möjligheterna att bevilja kredit och att ta emot inlåning är starkt begränsade för båda dessa typer av institut, till skillnad från vad som gäller för kreditinstitut, och att lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag uppställer krav avseende redovisningens utformning som mindre väl avspeglar verksamheten i dessa typer av institut.

6.10 Utgivning och inlösen av elektroniska pengar m.m.

<p>Regeringens förslag: Elektroniska pengar ska ges ut till det nominella beloppet och kunna lösas in till samma belopp. Bestämmelserna om villkor för inlösen ska vara dispositiva i de fall</p>
--

där inlösaren inte är konsument. Utgivaren får inte ge ränta eller liknande på de elektroniska pengarna.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Stockholms tingsrätt* efterfrågar ett klargörande av huruvida förbudet för institut mot att avtala om avvikande villkor med konsumenter har civilrättslig verkan. *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet* anför att de föreslagna bestämmelserna om inlösen förefaller oförenliga med bestämmelserna om förbud för utgivare av elektroniska pengar att ta emot insättningar. *Advokatfirman Vinge* anför att innebörden i begreppen ”ge ut”, ”distribuera” och ”inlösen” bör klargöras. *TeliaSonera Sverige AB*, *Telenor Sverige AB*, *Tele2 Sverige AB* och *Hi3G Access AB* anför att promemorians förslag behöver klargöras så att det tydligt framgår att rätten till inlösen enbart avser elektroniska pengar.

Skälen för regeringens förslag

Inledning

Direktivet innehåller nya regler om inlösen och utgivning av elektroniska pengar (artikel 11.1 och 11.2) samt förbud mot att ge ränta eller andra förmåner som är knutna till den period under vilken innehavaren av elektroniska pengar innehar de elektroniska pengarna (artikel 12).

Bestämmelserna om utgivning, inlösen och ränta är tillämpliga vid all utgivning av elektroniska pengar, dvs. inte bara när institut för elektroniska pengar ger ut elektroniska pengar. Eftersom elektroniska pengar avses vara ett substitut för sedlar och mynt, inte en form av sparande, ska någon ränta inte ges på inbetalda medel. Möjligheten till inlösen säkerställer de elektroniska pengarnas funktion (jfr avsnitt 6.4).

Utgivning av elektroniska pengar

Det gamla e-penningdirektivet innehöll inga regler om till vilket värde de elektroniska pengarna skulle ges ut. Det följde dock av definitionen att elektroniska pengar endast kunde ges ut till ett värde som inte understeg det inbetalade beloppet. En sådan definition ansågs dock av flera medlemsstater, bl.a. Sverige, skapa en lucka i reglerna om elektroniska pengar genom att utgivning till ett värde som understeg det inbetalade beloppet inte omfattas av definitionen. En sådan lösning hade därmed inte behövt bli tillståndspliktig. När det gamla e-penningdirektivet genomfördes genom 2002 års e-penninglag uteslöts därför detta krav från legaldefinitionen av elektroniska pengar.

I det nya e-penningdirektivet har definitionen justerats så att den inte är beroende av till vilket värde de elektroniska pengarna ges ut. Däremot föreskrivs i artikel 11 i det nya e-penningdirektivet att utgivning ska ske till det nominella beloppet. En bestämmelse med denna innebörd bör föras in i en ny lag om elektroniska pengar. Av artikel 6.3 följer vidare att de medel som ett institut för elektroniska pengar tar emot vid

utgivning utan dröjsmål ska bytas ut mot elektroniska pengar. Även detta bör framgå av den nya lagen.

Advokatfirman Vinge har anfört att skillnaden mellan utgivning och distribution av elektroniska pengar bör klargöras. I detta sammanhang kan noteras att det av promemorians lagförslag framgår att elektroniska pengar utgör ett elektroniskt förvarat penningvärde som representerar en fordran på utgivaren, se 1 kap. 2 § första stycket 1 a) förslaget till lag om elektroniska pengar. Utgivning av elektroniska pengar innebär således att förvärvaren får en fordran på utgivaren. Elektroniska pengar kan ges ut t.ex. genom att utgivaren överlåter ett fysiskt kort på vilket elektroniska pengar förvaras till förvärvaren. Enligt ett tolkningsuttalande från Europeiska kommissionen kan utgivning av elektroniska pengar även ske t.ex. genom att en mobiltelefon laddas med elektroniska pengar. Om den som erbjuder möjlighet att förvärva elektroniska pengar inte själv blir gäldenär i förhållande till förvärvaren, är rekvisitet att en fordran ska uppstå mellan parterna inte uppfyllt. Detta kan, som anges i promemorian, förekomma t.ex. då någon säljer kort med elektroniska pengar som getts ut av annan (promemorian s. 178). I detta fall har den som säljer kortet inte utfärdat de elektroniska pengarna och har heller inte någon skyldighet att lösa in dem. Rätten till inlösen kan i dessa fall göras gällande mot den som har gett ut de elektroniska pengarna (utgivaren). Detta gäller även när inlösen av elektroniska pengar sker genom ombud, vilket är tillåtet enligt direktivet. Även i dessa fall gäller att inlösningsförpliktelsen gentemot innehavaren av de elektroniska pengarna åvilar utgivaren, inte ombudet. När den som tillhandahåller elektroniska pengar inte inträder i något gäldenärsförhållande i förhållande till förvärvaren till följd av förvärvet, utgör detta således distribution och inte utgivning av elektroniska pengar.

Inlösen

Enligt artikel 11.2 nya e-penningdirektivet ska innehavare av elektroniska pengar när som helst kunna begära att få lösa in dem till nominellt belopp. Av direktivets artikel 11.3 följer vidare att villkor och eventuella avgifter för inlösen ska framgå av avtalet mellan utgivaren av elektroniska pengar och innehavaren av de elektroniska pengarna. Direktivet innehåller också nya regler om avgifter för inlösen (artikel 11.4). En avgift ska ha angetts i avtalet med innehavaren och den får tas ut endast om begäran om inlösen sker innan avtalet upphört eller, efter att innehavaren avslutat ett tidsbestämt avtal, begäran sker mer än ett år efter att avtalet upphört. Vidare ska en sådan avgift vara proportionerlig mot och motsvara utgivarens faktiska kostnader. Innehavaren får begära inlösen av antingen en del av eller hela penningvärdet av de elektroniska pengarna om avtalet inte har upphört. Har avtalet upphört ska hela penningvärdet lösas in. Det finns vidare särskilda regler för de fall där det är oklart vilken andel av vissa medel som ska användas som elektroniska pengar (artikel 11.5 och 11.6).

I 2002 års e-penninglag specificerades inte rätten till inlösen till ett visst belopp. Inlösenbeloppet fick i stället anses följa av den fordran som innehavet av de elektroniska pengarna representerade på utgivaren. Det

kan därför tyckas vara onödigt med en särskild bestämmelse om belopp för inlösen. Med tanke på de elektroniska pengarnas karaktär av en fordran kan det också ifrågasättas om det över huvud taget behövs någon särskild föreskrift om rätt till inlösen (jfr Förslag till Lag om utgivning av elektroniska pengar, Finansdepartementet, Promemoria Fi2001/2166, s. 73). Med tanke på inlösenrättens centrala betydelse bör det emellertid, i en ny lag om utgivning av elektroniska pengar, införas en bestämmelse som tydliggör att innehavaren får lösa in beloppet och att inlösen ska ske till det nominella beloppet. De särskilda reglerna i artikel 11.6 bör också införas i den nya lagen om elektroniska pengar. Därav följer att om inlösen begärs från den dag då avtalet mellan utgivaren och innehavaren upphör att gälla och upp till ett år efter den dagen ska hela penningvärdet av de elektroniska pengarna lösas in. Där föreskrivs vidare att om det inte är känt i förväg vilken andel av vissa medel som ska användas som elektroniska pengar, ska alla medel för vilka innehavaren av de elektroniska pengarna har ett krav inlösas.

Teleoperatörsföretagen har anfört att promemorians förslag behöver klargöras så att det av lagen tydligt framgår att rätten till inlösen avser elektroniska pengar, men inte andra förbetalda medel som inte utgör elektroniska pengar. I direktivets artikel 11.6 b anges att, i fall då institut bedriver verksamhet utöver utgivning av elektroniska pengar och det inte är känt i förväg vilken andel av medlen som ska användas som elektroniska pengar, inlösen ska ske av "alla medel för vilka innehavaren av de elektroniska pengarna har ett krav". Det framgår inte uttryckligen av bestämmelsens lydelse huruvida detta innebär att även medel som inte utgör elektroniska pengar omfattas av rätten till inlösen. Europeiska kommissionen har dock i ett tolkningsuttalande anfört att i ett fall där förskottsinsbetalade medel kan användas antingen som elektroniska pengar eller för telekommunikation ska samtliga förskottsinsbetalade medel omfattas av rätten till inlösen. Den här aktuella bestämmelsen innebär, på det sätt som följer av Europeiska kommissionens tolkning, att hela penningvärdet ska kunna lösas in om ett institut för elektroniska pengar bedriver verksamhet utöver utgivning av elektroniska pengar och det inte är känt till vilken del medlen ska användas som elektroniska pengar.

De villkor beträffande avgifter för inlösen som direktivet anger bör också införas i den nya lagen. Enligt direktivet ska avgiften för inlösen vara proportionerlig mot och motsvara utgivarens faktiska kostnader för inlösen. Frågan är hur begreppet "proportionerlig" ska tolkas i förhållande till utgivarens "faktiska kostnad". Skrivningen i den svenska språkversionen kan tolkas som att det avgörande är utgivarens faktiska kostnader och att begreppet "proportionerlig" inte har någon självständig betydelse i sammanhanget, detta eftersom avgiften ska vara "proportionerlig mot" den faktiska kostnaden. Med en sådan tolkning skulle utgivaren alltid ha rätt att ta ut avgift för sina framräknade faktiska kostnader för inlösen oavsett storleken av dessa kostnader. En sådan tolkning kan dock ifrågasättas mot bakgrund av att den faktiska kostnad som utgivaren har kan variera beroende på vilka tekniska lösningar utgivaren valt och hur utgivaren organiserat sin verksamhet i övrigt. Härvid behöver behovet av skydd för konsumenter också tillgodoses.

I skälen till direktivet ges ingen vägledning för tolkningen. Vid en jämförelse med andra språkversioner kan emellertid konstateras att motsvarande ställe i direktivet har formulerats som ”*Any such fee shall be proportionate and commensurate with the actual costs incurred by the electronic money issuer*” i den engelska språkversionen och som ”*Le montant des frais doit être proportionné et en rapport avec les coûts réels supportés par l’émetteur de monnaie électronique*” i den franska språkversionen. Som framgår av citaten har kravet på proportion i de engelska och franska språkversionerna getts en mer självständig innebörd än i den svenska. Kravet på proportion gäller där fortfarande utgivarens faktiska kostnader men jämförelsen vid avgörande om kravet på proportion är uppfyllt ska inte göras i första hand med utgivarens faktiska kostnader utan mer självständigt. Det är rimligt att kostnaden då sätts i relation också till beloppet som löses in.

En sådan tolkning är väl förenlig med de engelska och franska språkversionerna. En sådan tolkning tillgodoser också krav på konsumentskydd och innebär att hänvisningen till krav på proportionalitet får en självständig betydelse. I förslaget till lagtext bör detta komma till uttryck genom att endast skäliga faktiska kostnader får tas ut, vilket kan uttryckas så att avgiften ska motsvara skäliga kostnader för utgivaren för att genomföra transaktionen. Rätten till inlösen torde främst komma att utnyttjas av de betalningsmottagare som accepterar elektroniska pengar. Enligt direktivet får en utgivare av elektroniska pengar avtala om andra villkor och avgifter för inlösen med personer som accepterar elektroniska pengar om de inte är konsument. Bestämmelserna om villkor för inlösen bör därför göras dispositiva för de fall där inlösaren inte är konsument. *Stockholms tingsrätt* har efterfrågat ett klagande av huruvida förbudet för institut mot att avtala om avvikande villkor med konsumenter har civilrättslig verkan. Enligt regeringens bedömning innebär den här aktuella bestämmelsen att utgivare av elektroniska pengar förbjuds att ingå avtal med konsumenter i vilka villkoren i fråga om inlösen som avviker från de villkor som följer av denna lag. Sådana villkor som är mindre förmånliga för konsumenten är utan verkan parterna emellan.

Advokatfirman Vinge har anfört att den närmare innebörden av begreppet ”inlösen” av elektroniska pengar bör klargöras, särskilt i fråga om inlösen av elektroniska pengar genom ombud. Som noterats ovan framgår av promemorians lagförslag att elektroniska pengar utgör ett elektroniskt förvarat penningvärde som representerar en fordran på utgivaren. Inlösen innebär att denna fordran upphör. Detta kan ske genom att innehavaren av de elektroniska pengarna vänder sig till direkt till utgivaren och av denne får andra medel motsvarande de elektroniska pengarnas nominella värde med avdrag för eventuella tillåtna kostnader. Det följer vidare av direktivets artikel 3.4 att inlösen av elektroniska pengar även får ske via fysiska eller juridiska personer som agerar som ombud för institut för elektroniska pengar. I dessa fall agerar ombuden för institutets räkning. När elektroniska pengar löses in hos ett ombud till ett institut för elektroniska pengar upphör därigenom den fordran som den tidigare innehavaren haft på institutet. Det följer av direktivet och av den nu föreslagna lagen att sådan inlösen genom ombud ska vara tillåten. Institut för elektroniska pengar ska alltså, i enlighet med direktivet,

kunna uppdras åt ombud att lösa in elektroniska pengar för deras räkning. Däremot innehåller direktivet och den nu föreslagna lagen inga bestämmelser som avser det avtalsrättsliga förhållandet mellan ett institut för elektroniska pengar och dess ombud.

Ränta m.m.

Medlemsstaterna ska enligt det nya e-penningdirektivet (artikel 12) förbjuda utgivare av elektroniska pengar att bevilja ränta eller andra förmåner som är knutna till den period under vilken innehavaren av elektroniska pengar innehar de elektroniska pengarna. Motsvarande förbud fanns inte i det gamla direktivet men var angivet som en planerad åtgärd vid en kommande översyn.

Ett sådant förbud ligger i linje med de elektroniska pengarnas ändamål, nämligen att användas för betalningstransaktioner. Risken för missbruk anses öka om institut för elektroniska pengar skulle medges rätt att ge ränta eller andra förmåner under innehavstiden. Ett förbud föreslås därför tas in i den nya lagen. Europeiska kommissionen har i ett tolkningsuttalande anfört att direktivets artikel 12 innebär att ränta och andra förmåner som är knutna till den tidsperiod under vilken elektroniska pengar innehas är förbjudna. Detta innebär bl.a. att förmåner som utgår till de som innehaft elektroniska pengar under viss angiven tid (t.ex. ränta eller rabatter som ges till de som innehaft elektroniska pengar under minst fem år) är förbjudna. Förmåner som är knutna till innehavet av elektroniska pengar, men inte till hur länge dessa medel innehas, omfattas däremot inte av förbudet. Förmåner som t.ex. en rabatt som utgår när ett inköp betalas med elektroniska pengar är tillåtna, så länge rabatten inte är knuten till hur länge betalaren har innehaft de elektroniska pengarna. Enligt regeringens bedömning bör dessa överväganden tillmätas vikt även vid tillämpningen av den nu föreslagna lagstiftningen. Det bör i detta sammanhang noteras att utgivare av elektroniska pengar som bryter mot förbudet kan bli föremål för ingripanden från Finansinspektionen. Däremot torde avtalsvillkor om ränta som avviker från de som följer av lagen kunna åberopas mellan parterna, oaktat de begränsningar i utgivares möjligheter att bevilja ränta som stadgas i lagen.

6.11 Tillsyn, m.m.

Regeringens förslag: Institut för elektroniska pengar ska stå under Finansinspektionens tillsyn. Inspektionen ges motsvarande möjligheter som mot betalningsinstitut att kontrollera verksamheten och att ingripa om det behövs. Särskilda regler rörande informationsplikt för vissa fall införs för institut för elektroniska pengar.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Riksgäldskontoret* menar att utgivarna av elektroniska pengar bör vara skyldiga att informera om vilket skydd mottagna medel och elektroniska pengar omfattas av.

Skälen för regeringens förslag: Enligt skäl 9 till det nya e-penningdirektivet behöver tillsynsreglerna för institut för elektroniska pengar ses över och anpassas bättre till de risker som är förknippade med sådana institut. Där förklaras vidare att de bör stämma överens med de tillsynsregler som gäller för betalningsinstitut. En sådan reglering ges också genom en hänvisning i artikel 3.1 i det nya e-penningdirektivet till berörda artiklar i betaltjänstdirektivet.

Betaltjänstdirektivets tillsynsregler innebär att medlemsstaterna ska utse behöriga myndigheter, med ansvar för tillståndsgivning och tillsyn. De behöriga myndigheterna ska ha rätt att från instituten få den information som behövs för att övervaka efterlevnaden av regelverket. De ska också ges rätt att utföra platsundersökningar och utfärda rekommendationer, riktlinjer och bindande administrativa bestämmelser. Vidare ska de behöriga myndigheterna under vissa förutsättningar ges rätt att upphäva eller återkalla tillstånd. De ska också ges rätt att besluta om sanktioner eller vidta andra åtgärder. Av hänvisningen till artikel 13 i betaltjänstdirektivet följer att medlemsstaterna ska upprätta ett offentligt register över auktoriserade institut för elektroniska pengar, deras ombud och filialer samt över dem som beviljats undantag från tillståndsplikt.

Betaltjänstdirektivets bestämmelser om tillsyn och ingripanden har införts i betaltjänstlagen. Eftersom det i e-penningdirektivet anges att tillsynsreglerna för institut för elektroniska pengar bör stämma överens med de tillsynsregler som gäller för betalningsinstitut, framstår det som lämpligt att bestämmelserna om tillsyn och ingripanden i lagen om elektroniska pengar utformas så att de i stor utsträckning motsvarar bestämmelserna i 8 kap. lagen (2010:751) om betaltjänster. Finansinspektionen bör ges ansvar för att utöva tillsyn över att lagen följs och över såväl institut för elektroniska pengar som registrerade utgivare. Bestämmelser om platsundersökning, register över institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare, samarbete mellan behöriga myndigheter, revision, avgifter och ingripanden mot institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare föreslås införas i lagen om elektroniska pengar.

Finansinspektionen kommer således att utöva tillsyn över institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare, och över att bestämmelserna i lagen följs av dem och av andra som ger ut elektroniska pengar.

Institut för elektroniska pengar kommer att omfattas av tillsyns- och ingripanderegler som motsvarar dem som gäller för betalningsinstitut och – i stor utsträckning – andra finansiella företag. Det kan här särskilt framhållas att ingripanden kan vidtas mot institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare som överträder bestämmelser i annan lagstiftning, t.ex. betaltjänstlagen.

Reglerna om återkallande av tillstånd, straffavgift och förseningsavgift utformas på motsvarande sätt som i betaltjänstlagen. Såvitt avser nivån på straff- och förseningsavgifter motsvarar de vad som gäller för andra finansiella företag.

När det gäller reglerna om återkallande av tillståndet för ett institut för elektroniska pengar bör det även noteras att artikel 12.1 d i betaltjänstdirektivet (2007/64/EG), som enligt artikel 3.1 i e-penningdirektivet ska gälla i tillämpliga delar även för institut för elektroniska pengar, föreskriver att ett instituts tillstånd får återkallas om det skulle utgöra ett hot mot betalningssystemets stabilitet om det fortsatte att bedriva sin betaltjänstverksamhet. Bestämmelsen har, såvitt avser betalningsinstitut, genomförts genom en bestämmelse i 8 kap. 11 § första stycket 4 lagen (2010:751) om betaltjänster. När det gäller institut för elektroniska pengar, som enligt e-penningdirektivet kan bedriva såväl betaltjänstverksamhet som utgivning av elektroniska pengar, bör det av motsvarande bestämmelse i den nu föreslagna lagen framgå att tillstånd ska återkallas om det skulle utgöra ett hot mot betalningssystemets stabilitet om institutet fortsatte att bedriva sin verksamhet med utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster.

Det bör även särskilt noteras att artikel 25.3 i betaltjänstdirektivet, som enligt artikel 3.1 i e-penningdirektivet är tillämplig även på institut för elektroniska pengar, föreskriver att den behöriga myndigheten i ett instituts hemmedlemsstat får delegera uppgiften att genomföra en kontroll på plats av en filial eller ombud till ett institut som står under dess tillsyn till en behörig myndighet i det EES-land där filialen eller ombudet är verksam. Av den bestämmelse i betaltjänstlagen som genomför artikel 25.3 i betaltjänstdirektivet framgår att Finansinspektionen får överlåta uppgiften att genomföra en sådan kontroll till en behörig myndighet i ett annat land inom EES. I förarbetena till betaltjänstlagen anfördes att en delegering enligt bestämmelsen innebär en överlåtelse av tillsynsansvaret till en utländsk myndighet. Bestämmelsen om överlåtelse av förvaltningsuppgift i nuvarande 10 kap. 8 § regeringsformen blir därmed tillämplig (jfr prop. 2009/10:220 s. 290). Av denna bestämmelse följer att riksdagen i lag får bemyndiga regeringen eller annan myndighet att i särskilda fall besluta om sådan överlåtelse. Om uppgiften innefattar myndighetsutövning ska beslutet fattas med tre fjärdedels majoritet av de röstande. En motsvarande bestämmelse avseende filialer och ombud till institut för elektroniska pengar föreslås införas i lagen om elektroniska pengar. Den bestämmelse som nu föreslås innebär att Finansinspektionen får delegera uppgiften att genomföra en kontroll på plats av en filial eller ombud till ett institut för elektroniska pengar som står under dess tillsyn till en behörig myndighet i det EES-land där filialen eller ombudet är verksam. Beslutet i det aktuella lagstiftningsärendet bör mot denna bakgrund fattas med iakttagande av bestämmelserna i 10 kap. 8 § regeringsformen, på samma sätt som skett vid införandet av liknande bestämmelser i annan lagstiftning (bet. 2005/06:FiU22 s. 13, prop. 2006/07:5 s. 323 och prop. 2009/10:220 s. 290).

Det nya e-penningdirektivet innehåller också vissa särskilda regler om tillsyn över institut för elektroniska pengar. Enligt artikel 3.2 i det nya e-penningdirektivet ska ett institut för elektroniska pengar informera de behöriga myndigheterna i förväg om alla väsentliga förändringar i åtgärderna för att skydda medel som erhållits i utbyte mot utgivna elektroniska pengar. Vidare följer av artikel 6.3 att behöriga myndigheter ska underrättas om förvärv eller avyttring av ett kvalificerat innehav i ett

institut för elektroniska pengar och att en behörig myndighet får motsätta sig ett förvärv om detta sannolikt skulle vara till förfång för en sund och ansvarsfull ledning av institutet. Sådana regler bör införas även för institut för elektroniska pengar genom dels en hänvisning beträffande ägarprövning till bestämmelserna i 14 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, dels en bestämmelse rörande information om väsentliga förändringar av institutets åtgärder för att skydda medel som erhållits i utbyte mot utgivna elektroniska pengar.

Föreskrifter bör meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer om innehållet i den information och de underrättelser som ska lämnas till följd av dessa bestämmelser.

Med anledning av *Riksgäldskontorets* synpunkter kan noteras att e-penningdirektivet enligt artikel 1.1 syftar till att harmonisera regleringen avseende verksamhet för utgivning av elektroniska pengar. Av direktivets artikel 16.1 framgår vidare att medlemsstaterna med vissa angivna undantag inte får behålla eller införa andra bestämmelser än de som föreskrivs i direktivet. Såvitt avser informationsgivning i samband med utgivning av elektroniska pengar finns uttryckliga bestämmelser i artikel 11.3, i fråga om villkor vid inlösen av elektroniska pengar. Att införa ytterligare informationsförpliktelser, t.ex. avseende det skydd som finns för mottagna medel, skulle inte vara förenligt med direktivets artikel 16.1.

Därutöver bör det noteras att även företag från länder utanför EES kan ge ut elektroniska pengar från en filial i Sverige, om Finansinspektionen meddelar tillstånd för sådan verksamhet (se även avsnitt 6.15). Betaltjänstdirektivet och lagen (2010:751) om betaltjänster medger inte någon motsvarande möjlighet för företag från tredje land som vill tillhandahålla betaltjänster via filial. Lagen om betaltjänster innehåller i konsekvens härmed inte några bestämmelser om ingripanden mot företag från tredje land som driver verksamhet via filial. Det bör i den nu föreslagna lagen införas bestämmelser om möjligheter att ingripa mot sådana företag när de överträder gällande regler eller på annat sätt visar sig olämpliga att ge ut elektroniska pengar. Liknande bestämmelser finns i 6 kap. 17 § 2002 års e-penninglag.

6.12 Åtgärder mot penningtvätt och terrorism, m.m.

Regeringens förslag: Bestämmelserna om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, upplysningsskyldighet, meddelandeförbud och ansvar gäller också för institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare. Lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ändras så att beloppsgränsen för krav på kundkontroll i fråga om elektroniska pengar höjs till 250 euro.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 19 i det nya e-penningdirektivet ändras direktiv 2005/60/EG om åtgärder för att

förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism. Ändringen innebär att företag som inte är ett kreditinstitut och ger ut elektroniska pengar kategoriseras som finansiella institut. Därutöver höjs beloppsgränsen för kundkontroll vid utgivning av elektroniska pengar, avseende det högsta belopp som lagras elektroniskt i produkten, från 150 euro till 250 euro. Dessutom ges medlemsstaterna eller deras behöriga myndigheter för nationella penningtransaktioner rätt att öka beloppet från 250 euro upp till 500 euro.

Lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism innehåller bestämmelser som syftar till att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. I den nya lagen om elektroniska pengar bör, på samma sätt som i betaltjänstlagen, införas en bestämmelse av vilken framgår att föreskrifterna i den lagstiftning som reglerar åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska gälla också för den som i egenskap av institut för elektroniska pengar eller registrerad utgivare ger ut elektroniska pengar. Motsvarande regler som för betalningsinstitut bör också gälla om upplysningsskyldighet, meddelandeförbud och ansvar (jfr prop. 2009/10:220 avsnitten 7.3.7 och 7.3.8).

Enligt 2 kap. 2 och 3 §§ lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism krävs för vissa fall kontroll av kundens identitet, kontroll av den verkliga huvudmannens identitet och inhämtande av information om affärsförbindelsens syfte m.m. För elektroniska pengar anges dock ett undantag för de fall penningvärdet som kan lagras på ett elektroniskt medium som inte kan laddas uppgår till högst 150 euro eller när det gäller elektroniska medier som kan laddas, det penningvärde som omsätts under ett kalenderår inte överstiger 2 500 euro och högst 1 000 euro kan lösas in under samma period (2 kap. 5 § 8).

Lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism bör för att genomföra direktivet i denna del ändras så att beloppsgränsen för kravet på kundkontroll höjs till 250 euro. Det framstår enligt regeringens bedömning som mest lämpligt att därmed låta samma beloppsgräns gälla för samtliga transaktioner, såväl nationella som internationella. Möjligheten att höja beloppsgränsen till 500 euro för nationella transaktioner utnyttjas, av praktiska skäl, inte.

6.13 Ombud, filialer och uppdragsavtal

Regeringens förslag: Utgivning av elektroniska pengar genom ombud förbjuds. Ombud ska emellertid få användas för att distribuera elektroniska pengar och lösa in sådana samt för att tillhandahålla betaltjänster. Särskilda regler ska gälla för uppdragsavtal. Reglerna i betaltjänstlagen ska härvid tillämpas på motsvarande sätt.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Tele2 Sverige AB* och *Hi3G Access AB* efterlyser klargöranden avseende innebörden av begreppen ”ge ut” och ”ombud” i promemorians lagförslag.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 3.5 i det nya e-penningdirektivet får institut för elektroniska pengar inte *ge ut* elektroniska pengar via ombud. Ett förbud mot sådan utgivning bör föreskrivas i lag.

Tele2 Sverige AB och *Hi3G Access AB* har anfört att den närmare innebörden av begreppet ”ge ut” och ”ombud” bör klargöras. Det följer av direktivets artikel 3.4 att distribution och inlösen av elektroniska pengar även får ske via fysiska eller juridiska personer som agerar som ombud för institut för elektroniska pengar. I dessa fall agerar ombuden för institutets räkning. När elektroniska pengar distribueras av ett ombud till ett institut för elektroniska pengar uppstår därigenom en fordran på institutet. Det följer av direktivet och av den nu föreslagna lagen att sådan distribution genom ombud ska vara tillåten. Institut för elektroniska pengar ska alltså, i enlighet med direktivet, kunna uppdra åt ombud att distribuera elektroniska pengar för deras räkning. Direktivets artikel 3.4 innehåller inga särskilda bestämmelser såvitt avser utgivning av elektroniska pengar som utförs av företag i samma koncern som institutet av den art som *Tele2 Sverige AB* och *Hi3G Access AB* efterfrågar. Direktivet och den nu föreslagna lagen innehåller inte heller några bestämmelser som avser det avtalsrättsliga förhållandet mellan ett institut för elektroniska pengar och dess ombud.

När institut för elektroniska pengar erbjuder betaltjänster får dessa dock tillhandahållas via ombud under samma förutsättningar som dem som gäller för betalningsinstitut. Hit hör också betaltjänster som är knutna till elektroniska pengar. Enligt artikel 3.4 nya e-penningdirektivet ska institut för elektroniska pengar också få *distribuera* och *lösa in* elektroniska pengar via fysiska eller juridiska personer som agerar för deras räkning. Om de elektroniska pengarna distribueras i en annan medlemsstat genom att anlita en sådan fysisk eller juridisk person, ska dock de förfaranden tillämpas som gäller för betalningsinstitut enligt artikel 25 i betaltjänstdirektivet.

Det bör införas bestämmelser i lagen om elektroniska pengar som anger de förutsättningar under vilka institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare får tillhandahålla betaltjänster genom ombud. De föreslagna bestämmelserna motsvarar de bestämmelser om tillhandahållande av betaltjänster genom ombud som finns i 3 kap. lagen (2010:751) om betaltjänster. Det bör i detta sammanhang noteras att e-penningdirektivets artikel 3.4 anger att förfarandena enligt artikel 25 i betaltjänstdirektivet ska tillämpas vid gränsöverskridande distribution av elektroniska pengar. Av bestämmelser i betaltjänstlagen som genomför artikel 25 i betaltjänstdirektivet följer att viss information om ombud som tillhandahåller betaltjänster i ett annat EES-land ska anmälas till Finansinspektionen (3 kap. 17 och 18 §§ betaltjänstlagen). Det framgår vidare av e-penningdirektivets artikel 3.5 att betaltjänstdirektivets bestämmelser om krav på anmälan vid tillhandahållande av betaltjänster genom ombud är tillämpliga även på institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare som vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud. Det bör därför anges i lagen om elektroniska pengar att institut för

elektroniska pengar och registrerade utgivare som vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud ska anmäla ombudet för registrering hos Finansinspektionen. Däremot bör, med beaktande av artikel 3.4 i e-penningdirektivet, någon motsvarande förpliktelse inte uppställas såvitt avser ombud som här i landet sysslar med distribution eller inlösen av elektroniska pengar.

Enligt artikel 3 i det nya e-penningdirektivet ska bl.a. artikel 17.7 i betaltjänstdirektivet gälla i tillämpliga delar för institut för elektroniska pengar. Där ges föreskrifter om uppdragsavtal. För betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer har dessa regler införts genom 3 kap. 28 § betaltjänstlagen. Bestämmelser om uppdragsavtal för institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare, som motsvarar de regler som betaltjänstlagen uppställer för betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer, bör införas i lagen om elektroniska pengar.

6.14 Marknadstillträde inom EES och förhållande till tredjeland

Regeringens förslag: Regler om marknadstillträde inom EES, som i stor utsträckning motsvarar vad som gäller enligt betaltjänstlagen, införs. Det införs även regler om marknadstillträde för företag från länder utanför EES.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet* noterar att även utländska juridiska personer synes kunna bedriva verksamhet som registrerade utgivare av elektroniska pengar.

Skälen för regeringens förslag: Direktivets artikel 3.1 anger, som nämnts i avsnitt 6.12 ovan, att vissa artiklar i betaltjänstdirektivet ska gälla även för institut för elektroniska pengar. Genom hänvisningen i artikel 3.1 blir de tillsyns- och rörelseregler som gäller för betalningsinstitut tillämpliga även på institut för elektroniska pengar. Detta gäller även de bestämmelser i betaltjänstdirektivets artikel 25 som rör gränsöverskridande verksamhet. Betaltjänstlagens 3 kap. innehåller bestämmelser om svenska företags verksamhet i andra länder – såväl i som utanför EES – och om den verksamhet som företag från andra EES-länder får bedriva i Sverige med stöd i sitt tillstånd från hemlandet.

Det följer av e-penningdirektivets artikel 9.3, som hänvisar till betaltjänstdirektivets artikel 10.9 och 25, att de företag som enligt artikel 9 medgetts undantag från tillståndskravet inte ges rätt att bedriva gränsöverskridande verksamhet. Sådana företag – som i den nu föreslagna lagen benämns registrerade utgivare – har alltså inte rätt att bedriva gränsöverskridande verksamhet avseende utgivning av elektroniska pengar med stöd i e-penningdirektivets bestämmelser. En registrerad utgivare ska ha sitt huvudkontor i Sverige. Utländska juridiska personer kan således inte bedriva verksamhet som registrerade utgivare enligt den nu föreslagna lagen. De aktörer som anges i e-penningdirektivets artikel 1.1 a samt c–e kan bedriva gränsöverskridande

verksamhet med utgivning av elektroniska pengar om de enligt de regler som gäller för deras rörelse kan bedriva gränsöverskridande verksamhet (se t.ex., såvitt avser kreditinstitut, 5 kap. 1–4 §§ lagen [2004:297] om bank- och finansieringsrörelse).

I lagen om elektroniska pengar bör det, mot denna bakgrund, införas bestämmelser om gränsöverskridande verksamhet i institut för elektroniska pengar. Bestämmelser föreslås införas dels avseende verksamhet som svenska institut för elektroniska pengar med stöd i e-penningdirektivets och betaltjänstdirektivets regler får bedriva i andra länder, dels den verksamhet som företag från andra EES-länder får bedriva i Sverige med stöd i sitt tillstånd från hemlandet. Därutöver föreslås regler för den verksamhet som svenska institut för elektroniska pengar får bedriva i länder utanför EES, samt för den verksamhet med utgivning av elektroniska pengar som företag från länder utanför EES kan bedriva i Sverige.

I detta sammanhang kan först noteras att institut för elektroniska pengar inte kan ge ut elektroniska pengar genom ombud, men däremot distribuera och lösa in elektroniska pengar genom ombud (se avsnitt 6.13). Institut för elektroniska pengar kan även tillhandahålla betaltjänster genom ombud i ett annat EES-land. Vidare kan institut för elektroniska pengar ge ut, distribuera och lösa in elektroniska pengar samt tillhandahålla betaltjänster genom filial i ett annat EES-land. Dessutom kan ett institut för elektroniska pengar bedriva gränsöverskridande verksamhet i andra länder inom EES. De närmare krav som ska uppfyllas för olika former av gränsöverskridande verksamhet följer i stor utsträckning av bestämmelser i betaltjänstdirektivets artikel 25, som genom hänvisningen i artikel 3.1 i e-penningdirektivet ska gälla i tillämpliga delar för institut för elektroniska pengar. Motsvarande bestämmelser, såvitt avser tillhandahållande av betaltjänster, finns i 3 kap. betaltjänstlagen.

I lagen om elektroniska pengar bör det införas bestämmelser som ger institut för elektroniska pengar möjlighet att tillhandahålla betaltjänster, samt att distribuera och lösa in elektroniska pengar genom ombud i andra EES-länder. Vidare bör det av lagen framgå att institut för elektroniska pengar under vissa förutsättningar kan ge ut elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster genom filial i ett annat EES-land. Dessutom bör det i en bestämmelse anges att institut för elektroniska pengar kan bedriva gränsöverskridande verksamhet – utan att det sker genom ombud eller i filial – med utgivning av elektroniska pengar och tillhandahållande av betaltjänster. I begreppet utgivning av elektroniska pengar innefattas även distribution och inlösen av elektroniska pengar.

Det bör även anges i lagen om elektroniska pengar att utländska företag från EES-länder kan ge ut, distribuera och lösa in elektroniska pengar genom en filial i Sverige utan att behöva något tillstånd enligt lagen. Vidare bör det av lagen framgå att utländska företag från EES-länder kan bedriva gränsöverskridande verksamhet från sitt hemland med utgivning av elektroniska pengar och tillhandahållande av betaltjänster i Sverige utan att behöva något tillstånd enligt lagen.

Det bör noteras att e-penningdirektivet, till skillnad från betaltjänstdirektivet, innehåller uttryckliga bestämmelser i artikel 8 om förutsättningarna för företag från länder utanför EES att bedriva

verksamhet inom EES. Artikel 8 behandlar situationen då ett företag från tredje land vill bedriva verksamhet i ett EES-land. Däremot innehåller artikel 8 inte några bestämmelser avseende verksamhet i tredje land som bedrivs av företag från EES-länder. Regler för sådan verksamhet, såvitt avser svenska företag som tillhandahåller betaltjänster i tredje land genom filial, finns dock i betaltjänstlagens 3 kap. 23 §. En motsvarande bestämmelse som anger att institut för elektroniska pengar under vissa förutsättningar kan få tillstånd av Finansinspektionen att inrätta en filial i ett land utanför EES föreslås införas i lagen om elektroniska pengar. Bestämmelserna om företag från tredje land i e-penningdirektivets artikel 8, som förbjuder medlemsstater att ge förmånlig behandling till företag från tredje land och möjliggör avtal mellan EU och tredje land om hur företag från dessa länder ska behandlas inom unionen, saknar motsvarighet i betaltjänstdirektivet. E-penningdirektivets artikel 8 medger att medlemsstaterna beviljar företag från länder utanför EES tillstånd att ge ut elektroniska pengar från en filial i medlemsstaten. En förutsättning är dock att filialer till företag från länder utanför EES inte ges en förmånligare behandling än institut från EES-länder (artikel 8.1). Enligt artikel 8.2 ska Europeiska kommissionen underrättas om alla tillstånd som beviljas filialer till företag från tredje land som ger ut elektroniska pengar.

Bestämmelser om beviljande av tillstånd till filialer till företag från länder utanför EES att ge ut elektroniska pengar finns i 2 kap. 8 § 2002 års e-penninglag. En motsvarande reglering bör även införas i den nu föreslagna nya lagen. Däremot saknas det skäl att i lag föreskriva om en sådan rapporteringsplikt såvitt avser beviljade tillstånd som följer av e-penningdirektivets artikel 8.2.

6.15 Förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol

Regeringens bedömning: Det finns lämpliga och effektiva förfaranden för hantering av klagomål som rör påstådda överträdelser av tillämpliga regler i betaltjänstlagen som utgivare av elektroniska pengar kan ha gjort sig skyldiga till i samband med tillhandahållande av betaltjänster. Det finns också effektiva och lämpliga förfaranden för att avgöra tvister mellan utgivare av elektroniska pengar och konsumenter som är användare av elektroniska pengar, rörande rättigheter och skyldigheter avseende tillhandahållande av betaltjänster.

Promemorians bedömning: I promemorian görs ingen bedömning i denna del.

Remissinstanserna: *Allmänna reklamationsnämnden (ARN)* anför att promemorian inte berör direktivets bestämmelser om förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol. ARN noterar att regeringen såvitt avser betaltjänstlagen har uttalat att nämnden har förutsättningar att uppfylla betaltjänstdirektivets krav på möjlighet till tvistlösning utanför domstol. Enligt ARN bör det i förevarande lagstiftningsärende redogöras

för om nämnden har motsvarande förutsättningar att pröva konsumenttvister.

Skälen för regeringens bedömning: Artikel 13 i e-penningdirektivet hänvisar till betaltjänstdirektivets avdelning IV, kapitel 5 och anger att dess bestämmelser ska vara tillämpliga även för utgivare av elektroniska pengar, med avseende på de skyldigheter som följer av den avdelningen. Innebörden av artikel 13, som framstår som något svårtillgänglig, är att det i medlemsstaterna ska finnas möjlighet dels att inkomma med klagomål mot utgivare av elektroniska pengar, dels att hänskjuta tvister mellan utgivare av elektroniska pengar och konsumenter som är betaltjänstanvändare till ett tvistlösningsförfarande utanför domstol. Formuleringen i artikel 13 att betaltjänstdirektivets krav på att det ska finnas klagomåls- och tvistlösningsförfaranden gäller avseende de skyldigheter som följer av ”den avdelningen” skulle kunna tolkas som att det är avdelning IV i betaltjänstdirektivet som åsyftas. Detta skulle innebära att kravet på att medlemsstaterna ska tillhandahålla klagomåls- och tvistlösningsmekanismer gäller i fråga om de betaltjänster som utgivare av elektroniska pengar tillhandahåller till konsumenter som är betaltjänstanvändare. I den engelska språkversionen av direktivet talas det dock om att kravet gäller avseende de skyldigheter som följer av ”denna avdelning” (*duties arising from this Title*) och detsamma gäller såväl i den franska språkversionen (*obligations découlant du présent titre*) som i den tyska (*aus diesem Titel erwachsenden Verpflichtungen*). Europeiska kommissionen har i ett tolkningsuttalande uttryckt att kravet på att det ska finnas klagomåls- och tvistlösningsförfaranden gäller i fråga om förpliktelser enligt e-penningdirektivets avdelning III, som artikel 13 ingår i. Denna tolkning motsvarar direktivets lydelse i fransk, engelsk och tysk språkdräkt, och överensstämmer även med vad som anförs i skäl 19 till direktivet.

Mot denna bakgrund gör regeringen bedömningen att e-penningdirektivets artikel 13 uppställer ett krav på att det ska finnas klagomåls- och tvistlösningsförfaranden avseende de skyldigheter som åvilar utgivare av elektroniska pengar enligt direktivets avdelning III (artiklarna 10–13). I fråga om betaltjänstdirektivets motsvarande krav på att det ska finnas klagomåls- och tvistlösningsmekanismer såvitt avser tillhandahållande av betaltjänster ansåg regeringen att kravet uppfylldes inom ramen för befintliga förfaranden för klagomålshantering och tvistlösning (se prop. 2009/10:220 s. 76–79).

Regeringen bedömer i detta ärende att det, på motsvarande sätt som i fråga om tillhandahållande av betaltjänster, redan finns effektiva förfaranden som uppfyller e-penningdirektivets krav att det ska finnas klagomåls- och tvistlösningsmekanismer avseende de skyldigheter som följer av direktivets avdelning III.

6.16 Överklagande

<p>Regeringens förslag: Finansinspektionens beslut enligt den nya lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.</p>
--

Ett beslut av inspektionen om att förelägga den som bedriver viss verksamhet att lämna de uppgifter som behövs för att inspektionen ska kunna bedöma om verksamheten är tillståndspliktig får dock inte överklagas. Ett beslut att meddela föreskrifter får heller inte överklagas.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna yttrar sig inte över promemorians förslag i denna del.

Skälen för regeringens förslag: I promemorian föreslås en bestämmelse om överklagande av sådana beslut som Finansinspektionen fattar enligt den nu aktuella lagstiftningen. Av bestämmelsen framgår att de flesta av de beslut som Finansinspektionen fattar kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock, enligt promemorians förslag, inte Finansinspektionens beslut att förelägga någon att lämna upplysningar om viss verksamhet för att Finansinspektionen ska kunna bedöma om verksamheten i fråga är tillståndspliktig eller omfattas av lagstiftningen rörande tillhandahållande av betaltjänster. Därutöver anges att ett beslut om meddelande av föreskrifter som avses i 8 kap. regeringsformen inte kan överklagas. Dessutom anges i bestämmelsen att Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

I dessa delar motsvarar den föreslagna bestämmelsen 17 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, 26 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och 8 kap. 26 § lagen (2010:751) om betaltjänster. Bestämmelsen bör införas i den nya lagen om elektroniska pengar.

6.17 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagen om elektroniska pengar ska träda i kraft den 1 juli 2011. Redan verksamma institut för elektroniska pengar och de som medgett undantag från 2002 års e-penninglag ska få fortsätta att ge ut elektroniska pengar. Uppgifter ska inom viss tid lämnas till Finansinspektionen så att inspektionen kan pröva om utgivarna uppfyller den nya lagens krav.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *TeliaSonera Sverige AB*, *Telenor Sverige AB*, *Tele2 Sverige AB* och *Hi3G Access AB* anför att övergångsbestämmelserna bör omformuleras så att även teleoperatörer och deras betaltjänstverksamhet omfattas, och att övergångstiden bör utsträckas.

Skälen för regeringens förslag: Av e-penningdirektivets artikel 22 framgår att direktivet ska vara genomfört i medlemsstaterna senast den 30 april 2011. Det har inte varit möjligt att genomföra direktivets bestämmelser inom den föreskrivna tidsfristen. Det är angeläget att

direktivet kan genomföras så snart som möjligt för att minimera de negativa konsekvenserna av förseningen. De nu föreslagna lagändringarna bör därför träda i kraft den 1 juli 2011.

Medlemsstaterna ska enligt övergångsbestämmelser i artikel 18 tillåta att institut för elektroniska pengar, som före den 30 april 2011 har inlett verksamhet i enlighet med nationell lagstiftning som införlivar gamla e-penningdirektivet, att fortsätta denna verksamhet, utan krav på nytt tillstånd och utan skyldighet att följa direktivets bestämmelser om kapitalkrav, tillåten verksamhet, skydds krav, m.m. (jfr skäl 23 till direktivet). Medlemsstaterna ska emellertid kräva att instituten lämnar relevant information så att de senast den 30 oktober 2011 ska kunna bedöma om instituten uppfyller kraven enligt det nya e-penningdirektivet. I de fall kraven inte uppfylls ska det bedömas vilka åtgärder som krävs eller om det är lämpligt att återkalla auktorisationen.

De institut som uppfyller kraven i det nya direktivet ska beviljas registrering. De ska sedan vara skyldiga att följa det nya e-penningdirektivets regler för institut för elektroniska pengar. Medlemsstaterna ska också få föreskriva att ett institut för elektroniska pengar automatiskt beviljas tillstånd om de behöriga myndigheterna redan har bevis för att de berörda instituten uppfyller de tillstånds-, kapital- och skydds krav som anges i det nya direktivet. De behöriga myndigheterna ska i så fall informera de berörda instituten för elektroniska pengar innan de beviljas tillstånd.

Den nya lagen bör åtföljas av övergångsbestämmelser i enlighet med direktivets krav. För att underlätta anpassningen till den nya regleringen för de företag som kan komma att bli berörda bör möjligheten till automatiskt beviljande av tillstånd utnyttjas när direktivets bestämmelser genomförs i Sverige.

Teleoperatörsföretagen har anfört att övergångsbestämmelserna bör gälla även för teleoperatörer och deras betaltjänstverksamhet. De menar också att övergångstiden bör utsträckas.

De aktuella övergångsbestämmelserna genomför direktivets artikel 18, inbegripet de bestämmelser i artikel 18.2 som medlemsstaterna kan välja att genomföra om de så önskar. Det framgår dock av direktivets artikel 16.1 att, i den utsträckning direktivet innehåller harmoniserade bestämmelser, medlemsstaterna därutöver inte får införa andra bestämmelser än de som föreskrivs i direktivet. Det skulle strida mot artikel 16.1 att på det sätt som *Teleoperatörsföretagen* föreslår införa övergångsbestämmelser som avviker från vad som föreskrivs i direktivets artikel 18, t.ex. genom att övergångsbestämmelserna görs tillämpliga på fler subjekt än de som anges i den artikeln.

7 Definition av elektroniska pengar, m.m.

7.1 Utgångspunkter

Vid ett införande av det nya e-penningsdirektivet blir det av avgörande betydelse hur direktivets definition av elektroniska pengar ska förstås. Medan målet med det gamla e-penningsdirektivet var att ge det minimum av regler som behövs för en harmonisering av området syftar det nya e-penningsdirektivet och betaltjänstdirektivet till fullharmonisering. Betaltjänstdirektivet innehåller dessutom detaljerade regler om betalningar som gäller också för elektroniska pengar.

På samma sätt som det gamla e-penningsdirektivet ger det nya direktivet inte någon heltäckande eller fullständig bild av vilka rättsliga moment som kan ingå i begreppet elektroniska pengar eller vilka system för elektroniska pengar som rent faktiskt existerar (jfr prop. 2001/02:85 s. 32). Det behövs därför analyseras hur den nya definitionen bör införas och vilka verkningar som följer av en bredare samordning där civilrättsliga regler om betalningar ingår.

7.2 Det tidigare e-penningsdirektivet och 2002 års e-penningslag

I det gamla e-penningsdirektivet definierades elektroniska pengar som ett penningvärde i form av en fordran på utgivaren

- i) som lagras på en elektronisk produkt,
- ii) som givits ut mot erhållande av medel som värdemässigt inte understiger det penningvärde som givits ut,
- iii) som godkänns som betalningsmedel av andra företag än utgivaren.

I 2002 års e-penningslag definieras elektroniska pengar som ett penningvärde som representerar en fordran på utgivaren och som, utan att finnas på ett individualiserat konto, är lagrat på ett elektroniskt medium och godkänns som betalningsmedel av andra företag än utgivaren. Denna definition innefattar – i förhållande till det gamla e-penningsdirektivet – ett vidgat tillämpningsområde så att även utgivning till ett annat värde än det nominella skulle innefattas. Kringgåenden kunde därigenom undgå om utgivningen justerats beloppsmässigt för att det finansiella institutet inte skulle stå under Finansinspektionens tillsyn. Samtidigt noterades att en utgångspunkt i direktivet var att det utgivande institutet ska erhålla medel som inte understiger värdet av den elektroniskt lagrade betalkraft som institutet ger ut. En sådan begränsning infördes därför som en förutsättning för marknadstillträde för svenska utgivare av elektroniska pengar till annat EES-land enligt principerna om en enda auktorisation, hemlandstillsyn och ömsesidigt erkännande

(5 kap. 1 § 2002 års e-penninglag och prop. 2001/02:85 s. 58 ff., 80 och 87).

En annan anpassning vid införandet i svensk rätt var att ersätta direktivets uttryck ”lagrat på en elektronisk produkt” (”an electronic device”) med uttrycket ”lagrat på ett elektroniskt medium”. Av lagmotiven framgick att denna anpassning syftade till att göra definitionen vid och generell och inte slå fast hur det elektroniska mediet ska vara beskaffat och vilka närmare egenskaper det ska ha – lagens begrepp skulle kunna omfatta utgivning av elektroniska pengar med system för både kort och nät (prop. 2001/02:85 s. 81). I de beskrivningar av elektroniska pengar som gavs i lagmotiven noterades också att medel som inte är registrerade på ett individualiserat konto utan hanteras som värdeenheter i någon mening finns hos den som innehar medlen, i ett s.k. elektroniskt förvar och att ett elektroniskt förvar kan vara t.ex. ett kort eller en hårddisk där innehavaren ”förvarar” de symboler som bär betalkraften, dvs. de digitala värdeenheter (a. prop. s. 33). Förvaring av elektroniska pengar på en server som används av innehavaren via nät synes därmed omfattas redan av den gällande svenska definitionen av elektroniska pengar.

Enligt lagtexten ska penningvärden som utgörs av elektroniska pengar dessutom vara lagrade ”utan att finnas på ett individualiserat konto”. Genom detta uttryck markerades i lagtexten det synsätt som kommit till uttryck i direktivet, att betrakta elektroniska pengar som en elektronisk ersättning för sedlar och mynt (a. prop. s. 80).

7.3 Det nya e-penningdirektivet, m.m.

I den nämnda konsekvensanalysen rörande det gamla e-penningdirektivet⁵ noterades vissa problemområden, bl.a. att *definitionen* av elektroniska pengar är otydlig och att *tillämpningsområdet* för det gamla e-penningdirektivet är oklart samt att vissa *bestämmelser i betaltjänstdirektivet är oförenliga* med det gamla direktivet.⁶ Bristen i definitionen av elektroniska pengar skulle enligt konsekvensanalysen bestå i att

1. utgivning av ett värde som är lägre än vad som betalats inte blir att anse som elektroniska pengar, och
2. uttrycket ”lagras på en elektronisk produkt” skulle vara tekniskt begränsat till en form av elektroniska pengar, s.k. kortbaserade elektroniska pengar, och därmed inte omfatta de olika förbetalda produkter som finns tillgängliga på marknaden, så som serverbaserade elektroniska pengar.⁷

De former för elektroniska pengar beträffande vilka det ansågs råda tvekan om de innefattades eller inte, beskrevs i utvärderingen som

⁵ COM(2008)627, SEC(2008)2572.

⁶ Se bl.a. COM(2008)627.

⁷ COM(2008)627, s. 7 och 11.

serverbaserade i den meningen att medel inte lagras lokalt på ett chipkort eller en dator utan på en central server, t.ex. på utfärdarens. Enligt den bakgrundsbeskrivning som gavs hör etablerade serverbaserade system för elektroniska pengar i huvudsak till kategorin ”pre-funded personalised online payment schemes, involving the transfer of funds stored on a personalised online account (not including traditional bank deposits)”. Som ett karakteristiskt drag för dessa tjänster angavs att konton är tillgängliga via webbläsare, e-post eller mobila textmeddelanden (SMS) som medger överföringar mellan privatpersoner och mellan konsumenter och handlare.

Enligt skäl 7 till det nya e-penningdirektivet bör en tydlig och tekniskt neutral definition av elektroniska pengar införas, som innefattar alla situationer där betaltjänstleverantören utfärdar ett förskottsbetalat lagrat värde i utbyte mot medel, som kan användas som betalningsmedel eftersom det accepteras av tredje part som betalning. Av skäl 8 till direktivet följer vidare att definitionen bör innefatta elektroniska pengar som antingen lagras i en betalningsanordning som tillhör innehavaren av elektroniska pengar eller fjärrlagras på en server och hanteras av innehavaren av elektroniska pengar via ett specifikt konto för elektroniska pengar. Där sägs också att definitionen bör vara så bred att den inte medför hinder för den tekniska utvecklingen och tillräckligt bred för att omfatta inte bara de instrument för elektroniska pengar som finns på marknaden i dag utan även sådana som skulle kunna utvecklas i framtiden. Slutligen föreskrivs i artikel 9.1 om belopp på betalkonto tillhörande kunden där de elektroniska pengarna lagras. I enlighet härmed definieras elektroniska pengar, i det nya e-penningdirektivet (artikel 2.2), som varje elektroniskt eller magnetiskt lagrat penningvärde i form av en fordran på utgivaren som ges ut mot erhållande av medel i syfte att genomföra betalningstransaktioner i enlighet med artikel 4.5 i direktiv 2007/64/EG och som godtas av en annan fysisk eller juridisk person än utgivaren av elektroniska pengar.

I detta sammanhang kan även noteras att Europeiska kommissionen i ett tolkningsuttalande har anfört att elektroniska pengar kan lagras anonymt, t.ex. på ett kort, och att dessa medel då inte finns på ett betalkonto. Sådana medel utgör enligt Europeiska kommissionens tolkning inte medel på konto utan ”enbart elektroniska pengar” (eng. *qualify...[...]....exclusively as e-money*). Samtidigt menar Europeiska kommissionen att vissa fysiska lagringsmedia på vilka elektroniska pengar lagras kan utgöra ”betalningsinstrument” i betaltjänstdirektivets mening. Såvitt framgår av dessa uttalanden anser Europeiska kommissionen att medel som lagras anonymt på t.ex. ett kort utgör elektroniska pengar, samtidigt som ett kort på vilket elektroniska pengar lagras kan vara ett betalningsinstrument, dvs. en personlig anordning eller rutin som används för att initiera en betalningsorder. Det sägs dock inte uttryckligen i tolkningsuttalandet vad det är som kan ge kortet dess karaktär av betalningsinstrument, även om det av uttalandet synes framgå att betalningsinstrument kan användas för betalningstransaktioner med såväl kontotillgodohavanden som elektroniska pengar.

7.4 En definition för redan uppfyllda rekvisit

Redan genom den definition av elektroniska pengar som infördes år 2002 innefattas utgivning (nationellt) av ett värde som är lägre än vad som betalats. Definitionen i 2002 års e-penninglag torde dessutom innefatta serverbaserade elektroniska pengar. De skäl som åberopats av Europeiska kommissionen för en ändring av direktivets definition av elektroniska pengar är alltså redan beaktade i svensk rätt.

När det nya e-penningdirektivet införs är det emellertid lämpligt att närmare knyta an till den nya definitionen i direktivet genom att ersätta uttrycket ”lagras på ett medium” med direktivets uttryck ”elektroniskt ... lagrat penningvärde”. Härvid saknas skäl att i svensk rätt införa tillägget ”eller magnetisk lagring” av penningvärdet eftersom begreppet ”elektronisk” vanligtvis brukas som en samlingsbeteckning på olika metoder för automatiserad informationsbehandling, oberoende av om registreringen sker elektroniskt, optiskt eller på något annat liknande sätt (Ds 2003:29 s. 18 och SOU 2010:4 s. 476).

Det av Sverige vid införandet av gamla e-penningdirektivet gjorda tillägget, ”utan att finnas på ett individualiserat konto”, bör också övervägas. Det skulle kunna framstå som motsägelsefullt att, i enlighet med artikel 9 i det nya e-penningdirektivet, hävda att elektroniska pengar kan hanteras via ett konto respektive lagras på ett betalkonto, samtidigt som det i lag föreskrivs att elektroniska pengar inte kan finnas på ett individualiserat konto. Ett alternativ skulle kunna vara att ersätta dagens tillägg i lagtexten med uttrycket ”utan att utgöra ett kontotillgodohavande”. Här framstår emellertid ett klagörande i lagmotiven som ett lämpligare alternativ.

Elektroniska pengar bör därmed vid ett införande av det nya e-penningdirektivet kunna definieras som ett penningvärde som

1. representerar en fordran på utgivaren,
2. ges ut mot erhållande av medel i syfte att användas för betalningar,
3. förvaras elektroniskt, och
4. godtas som betalningsmedel av andra än utgivaren.

Av en på så sätt begränsad definition framgår emellertid inte vad som skiljer elektroniska pengar från medel som utgör kontotillgodohavande.

Eftersom olika regler om tillstånd och tillsyn gäller för institut för elektroniska pengar och betalningsinstitut och den senare typen av finansiella institut inte får ge ut elektroniska pengar behöver medel som anses utgöra elektroniska pengar avgränsas från kontotillgodohavanden (se vidare avsnitt 7.5 och 7.6).

7.5 Konto och kontotillgodohavande

Regeringens bedömning: Elektroniska pengar kan lagras inte bara på en betalningsanordning utan också på olika slags konton. Sådana medel utgör inte kontotillgodohavanden.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Svenska Bankföreningen* och *Advokatfirman Vinge* framhåller att gränsen mellan tillgodohavanden på konto och elektroniska pengar är otydlig i direktivet och i promemorian.

Skälen för regeringens bedömning: För vanliga användare av betalsystem blir det vanligtvis enkelt att avgöra om elektroniska pengar eller ett kontotillgodohavande föreligger. Elektroniska pengar förbetalas och ges ut. Det krävs därmed ytterligare åtgärder av betaltjänstleverantören för att sådana medel ska föreligga och det framgår av näringsrättsliga tillståndsbeslut om en betaltjänstleverantör auktoriserats som institut för elektroniska pengar, betalningsinstitut eller någon annan typ av finansiellt institut.

För de finansiella aktörernas utveckling av affärsmodeller och kundanpassade lösningar och för Finansinspektionens prövning av frågor om tillstånd och tillsyn är det emellertid av avgörande betydelse att den rättsliga osäkerheten på området undanröjs.

Enligt betaltjänstdirektivet (artikel 4.15) menas med medel (1) sedlar och mynt, (2) kontotillgodohavanden samt (3) elektroniska pengar enligt definitionen i e-penningsdirektivet. I artikel 1.3 b hänvisas visserligen till direktiv 2000/46/EG – dvs. det gamla e-penningsdirektivet – men av det nya e-penningsdirektivet (artikel 21) framgår att hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till det nya direktivet.

Redan av denna uppräknning framgår att elektroniska pengar inte utgör kontotillgodohavanden enligt betaltjänstdirektivet utan ses som ett annat slag av medel. Av det nya e-penningsdirektivet framgår emellertid samtidigt att elektroniska pengar – utöver att lagras i en betalningsanordning som tillhör innehavaren – kan hanteras av innehavaren ”via ett specifikt konto för elektroniska pengar” (skäl 8). Där talas också om ”belopp som kan lagras ... på det betalkonto tillhörande kunden där de elektroniska pengarna lagras” (artikel 9.1).

Av den nya unionsrättsliga regleringen synes alltså följa att elektroniska pengar kan hanteras via konto och lagras på betalkonto samtidigt som sådana pengar inte utgör kontotillgodohavanden. Begreppet ”konto” kan i detta sammanhang verka förvirrande eftersom det finns risk för att det uppfattas som mer eller mindre liktydigt med ett inlåningskonto.

Mot denna bakgrund kan noteras att begreppet konto numera används på så varierande sätt att det inte behöver vara fråga om annat än ett register för hantering av någon form av mellanhavande med en kund.

Elektroniska pengar ska, enligt det nya e-penningsdirektivet, kunna fjärrlagras på en server och hanteras av innehavaren via ett konto för sådana medel, men även en sådan rutin kan utformas så att en kontantliknande hantering återskapas, t.ex. genom kryptografiska rutiner där möjlighet ges att komma åt kontot och initiera en direkt överföring. Betalningsmottagaren kan därefter ges ensam åtkomst till dessa medel (jfr att överlämna mynt och sedlar eller ett innehavarskuldebrev).

7.6 Definitionen av elektroniska pengar

Regeringens förslag: Med elektroniska pengar menas ett elektroniskt förvarat penningvärde som

1. representerar en fordran på utgivaren,
2. ges ut mot erhållande av medel i syfte att genomföra betalningstransaktioner,
3. förvaras elektroniskt, och
4. godtas som betalningsmedel av andra än utgivaren.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Svenska Bankföreningen* och *Advokatfirman Vinge* anför att gränsen mellan tillgodohavanden på konto och elektroniska pengar är tydlig i direktivet och i promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag: Elektroniska pengar ska enligt definitionen i det nya e-penningdirektivet ges ut i syfte att genomföra betalningstransaktioner i enlighet med artikel 4.5 i betaltjänstdirektivet där begreppet betalningstransaktion definieras. I definitionen av betalningstransaktion preciseras elektroniska pengar till sådana enligt definitionen i artikel 1.3 b i direktiv 2000/46/EG. Av artikel 21 i det nya e-penningdirektivet framgår emellertid att hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till det nya direktivet.

I det nya e-penningdirektivet förklaras vidare – liksom i det gamla – att elektroniska pengar har en särskild karaktär som ersättare för mynt och sedlar. Vad denna karaktär skulle bestå i sägs emellertid inte och inte heller vilka civilrättsliga verkningar som följer av hänvisningen i e-penningdefinitionen till betaltjänstdirektivet. I betaltjänstdirektivets skäl 9 förklaras emellertid att bestämmelser fastställs för utförande av betalningstransaktioner där medlen är elektroniska pengar, att utgivning av elektroniska pengar inte regleras och att betalningsinstitut inte får ge ut elektroniska pengar.

Elektroniska pengar enligt motiven till 2002 års e-penninglag

Inom EU har utgivning av elektroniska pengar bedömts vara av sådan särskiljande karaktär i förhållande till övrig verksamhet som kreditinstitut kan bedriva att det ansetts nödvändigt att skapa ett eget regelverk för sådan utgivning. Ett skäl har ansetts vara den dubbla karaktären hos elektroniska pengar, då de kan anses vara såväl ett betalningsmedel (dvs. pengar som ges ut) som ett betalningssätt (en metod att överlämna eller överföra pengar). Institut för elektroniska pengar tillhandahåller inte bara tjänster för betalningar – de ger också ut pengar (jfr att ge ut sedlar och mynt).

I gamla e-penningdirektivet och nya e-penningdirektivet (skäl 3 resp. 13) betonas elektroniska pengars särskilda karaktär som ”en elektronisk ersättning för mynt och sedlar”.

I Sverige tar den civilrättsliga synen på elektroniska pengar också sin utgångspunkt i vad som gäller för sedlar och löpande fordringar som överlämnas (traderas) när betalning sker. I motiven till 2002 års e-penninglag anfördes att vad som i jämförelse med andra betalningsmedel

ger elektroniska pengar en särprägel, som kan motivera en särskild reglering, är frikopplingen från ett kontotillgodohavande. Detta antyds även i legaldefinitionen av elektroniska pengar i 2002 års e-penninglag och i lagmotiven anförts i denna del bl.a. följande:

”Lagens definition omfattar således inte system för elektroniska pengar där traditionella bokpengar anses föreligga. Den omfattar däremot rutiner där värdeenheter i digital form förs från betalare till betalningsmottagare. Detta innebär att elektroniska pengar i lagens mening utgörs av elektroniskt lagrade digitala symboler som i egenskap av bärare av ett värde representerar direkt betalkraft. Dessa digitala symboler för penningmedel kan tekniskt utformas som ackumulerade saldon, fasta odelbara valörer eller hybrider av sådana. Digitala värdeenheter är således elektroniska registreringar av medel som kan användas för betalningar utan att finnas på ett individualiserat konto. Genom att införa orden utan att finnas på ett individualiserat konto markeras i lagtexten det synsätt som har kommit till uttryck i direktivet, dvs. att betrakta elektroniska pengar som en elektronisk ersättning för sedlar och mynt.”

Denna näringsrättsligt inriktade beskrivning av elektroniska pengar har kompletterats med en bedömning av vilken typ av civilrättslig fordran som avses och vilka civilrättsliga regler som ska tillämpas (prop. 2001/02:85 s. 59 och 60).

”I definitionen har inte uttryckligen angetts vem som är innehavare av den fordran som finns på det utgivande institutet. Innebörden av detta får anses vara att den som har tillgång till det lagrade penningvärdet har rätt att göra den gällande mot utgivaren, dvs. innehavaren av det lagrade penningvärdet. Rätten till inlösen är också kopplad till innehavet av ett lagrat penningvärde. Med denna utgångspunkt i direktivet kan man alltså betrakta penningvärdet som något som civilrättsligt liknar skuldebrevslagets löpande fordringar, där det lagrade penningvärdet i egenskap av värdeenheter överlämnas vid betalning. Det finns dock även väsentliga olikheter. Det lagrade penningvärdet har t.ex. delvis en annan funktion än löpande skuldebrev. Tanken är att de elektroniska pengarna i princip uteslutande skall användas som ett betalningsmedel i likhet med sedlar och mynt. I definitionen anges således att elektroniska pengar skall gälla som ett betalningsmedel och godtas av andra än utgivaren. Det finns också fysiska skillnader som gör att det knappast skulle kunna påstås att de elektroniskt lagrade värdeenheter skulle kunna utgöra ett skuldebrev i lagens mening.

Sammanfattningsvis kan konstateras att samtidigt som det lagrade penningvärdet i form av digitala värdeenheter kan ses som en särskild typ av lös egendom som liknar löpande skuldebrev uppvisar detta även väsentliga likheter med kontanter och lösöre. De rättsprinciper som gäller för andra traditionella bärare av rättigheter, som löpande skuldebrev, sedlar och mynt eller en lös sak borde därför kunna tillämpas även för elektroniska pengar. Eftersom det lagrade penningvärdet lämnas över vid en betalning kan däremot inte reglerna om enkla skuldebrev tillämpas på elektroniska pengar.”

Med detta synsätt skiljer sig det elektroniskt lagrade penningvärdet från medel som finns som tillgodohavande på ett bankkonto. Bankmedel finns på ett individualiserat konto som är kopplat till innehavarens identitet, där just kontoinnehavaren har en fordran mot banken. I dessa fall är banken ovillkorligen skyldig att på anmodan fullgöra sin betalningsförpliktelse genom att t.ex. ge ut sedlar och mynt till just insättaren” (prop. 2001/02:85 s. 73).

Det är alltså innehavet av elektroniska pengar som civilrättsligt legitimerar, vid såväl betalning som inlösen. Den som mottar betalning eller löser in värdeenheter måste – såsom vid överlämnandet av mynt och sedlar eller ett innehavarskuldebrev – inte kontrollera betalarens identitet och dokumentera vem individen är för att vid en invändning kunna styrka att denne varit behörig att förfoga över ett visst konto eller över ett visst rättssubjekts medel.

När det gamla e-penningdirektivet infördes behövdes det alltså inte några nya civilrättsliga regler om betalning. Innehavet av värdeenheter ansågs legitimeras såväl vid betalning som vid inlösen. Skulle ramavtalen mellan betaltjänstleverantören (utgivaren av e-pengarna) och betaltjänstanvändarna (de som nyttjar betaltjänsten i egenskap av betalare eller betalningsmottagare) ha utformats så att lösningen blivit kontobaserad hade medlen inte ansetts utgöra elektroniska pengar.

I promemorian ställs frågan om denna civilrättsliga syn på elektroniska pengar alljämt kan tillämpas eller om den hänvisning som ges till betaltjänstdirektivet i det nya e-penningdirektivets definition av elektroniska pengar har fört med sig att kontobaserade transaktionsmönster kan införas också i anknytning till elektroniska pengar. Enligt promemorian skulle den senare tolkningen innebära att den grundläggande skillnaden mellan kontant- och kontobaserade betalningar bryts igenom i elektronisk miljö.

Sambandet med betaltjänstdirektivet

Som framgått syftar såväl det nya e-penningdirektivet som betaltjänstdirektivet till full harmonisering. Betaltjänstdirektivets regler om betalningar är detaljerade och utrymmet för undantag begränsat. Det kan därmed ifrågasättas om hänvisningen till betaltjänstdirektivet i den nya definitionen av elektroniska pengar kan tolkas så att kontobaserade transaktionsmönster inte heller enligt de nya reglerna går att förena med elektroniska pengar. Vad som uttryckligen framgår av betaltjänstdirektivet är i denna del endast att betalningsinstitut inte får ge ut elektroniska pengar (skäl 9). Av betaltjänstdirektivet framgår inte om betalningsinstitut får tillhandahålla *betaltjänster* knutna till elektroniska pengar. Enligt artikel 3.5 i det nya e-penningdirektivet får ett institut för elektroniska pengar inte via ombud ge ut elektroniska pengar och inte heller via ombud tillhandahålla betaltjänster som omfattas av bilagan till betaltjänstdirektivet utan att rigorösa villkor i artikel 17 i betaltjänstdirektivet är uppfyllda, bl.a. att betalningsinstitutets förhållande till och skyldigheter mot betaltjänstanvändarna inte förändras (se även skäl 10 till e-penningdirektivet).

I och med att inget uttryckligt svar ges i e-penningdirektivet eller betaltjänstdirektivet på frågan om vilken civilrättslig syn som ska gälla för elektroniska pengar återstår det att utifrån en tolkning av direktiven söka bedöma om den syn som regeringen redovisat i lagstiftningsärendet för att införa det gamla e-penningdirektivet kan behållas när det nya e-penningdirektivet genomförs, med dess hänvisning till betaltjänstdirektivet.

Begreppsanvändningen

Som framgått menas med medel sedlar och mynt, kontotillgodohavanden och elektroniska pengar (artikel 4.15 i betaltjänstdirektivet). Elektroniska pengar är alltså en annan kategori än kontotillgodohavanden, trots att elektroniska pengar kan lagras på konto.

Även andra begrepp och bestämmelser, där elektroniska pengar inte nämns, kan vara av intresse för den civilrättsliga bedömningen. I artikel 4.14 i betaltjänstdirektivet definieras betalkonto som ett konto som innehåller en eller flera betaltjänstanvändares namn och som används för genomförandet av betalningstransaktioner. Definitionen är identisk med den i 1 kap. 4 § 4 betaltjänstlagen med undantag för att uttrycket ”är avsett för” används i stället för ”används för”. Begreppet betalkonto används även i artikel 9.1 i det nya e-penningdirektivet, som behandlar medlemsstaternas möjligheter att föreskriva om begränsningar av hur stora belopp som får lagras på instrument eller konton när registrerade utgivare ger ut elektroniska pengar. I artikel 9.1 anges att möjligheten att begränsa belopp avser ”ett högsta belopp som kan lagras i de betalningsinstrument eller på det betalkonto där de elektroniska pengarna lagras”. Av detta framgår att det i e-penningdirektivet förutsätts att elektroniska pengar kan lagras på bl.a. betalningsinstrument och betalkonton.

Här bör också uppmärksammas att det i betaltjänstdirektivet med betalningsinstrument menas varje form av personlig(a) anordning(ar) och/eller rutiner som betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören har träffat avtal om och som används av betaltjänstanvändaren för att initiera en betalningsorder. Elektroniska pengar kan dock även lagras på media med rutiner för genomförande av betalningstransaktioner som inte är personliga. Sådana media, på vilka elektroniska pengar kan lagras, utgör inte betalningsinstrument. Själva de elektroniska pengarna – de utgivna digitala värdeenheter – synes alltså inte utgöra betalningsinstrument. De kan emellertid lagras på betalningsinstrument eller användas med en rutin, som betecknas betalningsinstrument, för att genomföra transaktioner med elektroniska pengar.

Transaktioner med elektroniska pengar kan därmed genomföras oavsett om de elektroniska pengarna lagras på t.ex. ett kort som utgör ett betalningsinstrument, på ett betalkonto eller på ett medium som inte utgör ett betalningsinstrument eller betalkonto.

Överväganden

Den syn på elektroniska pengar som regeringen redovisat i motiven till 2002 års e-penninglag tar sikte främst på de sakrättsliga följderna av den förutsatta kontantbaserade karaktären hos elektroniska pengar. Betaltjänstdirektivets regler synes däremot, i de delar som är av civilrättslig karaktär, röra främst förhållandet mellan betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören. Innehavets legitimerande verkan och verkan av en överlåtelse rör dock i första hand förhållandet till mottagaren av en betalning. I relationen mellan betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören, som betaltjänstdirektivet handlar om, synes karaktären hos det valda betalningsinstrumentet sakna betydelse. Det är fråga om en avtalsrelation mellan två för varandra kända parter där situationen i många fall kan liknas vid att betaltjänstleverantören har de elektroniska pengarna i förvar för användarens räkning. Detta måste i huvudsak gälla oavsett om de elektroniska pengarna lagras på en server hos leverantören eller på ett fristående medium som användaren förfogar över.

Frågan om elektroniska pengars civilrättsliga karaktär bör därmed i och för sig kunna besvaras så att samma syn på elektroniska pengar som den som framgår av motiven till 2002 års e-penninglag kan förenas med betaltjänstdirektivet. Det noteras i promemorian att det inte finns något i betaltjänstdirektivet eller det nya e-penningdirektivet som hindrar att en betaltjänstleverantör ger ut elektroniska pengar inom ramen för ett kontobaserat system där karaktären hos de elektroniska pengarna mer kan jämföras med enkla fordringar på utgivaren. Enligt promemorian synes det vara möjligt att, med beaktande av betaltjänstdirektivets regler, även inom ramen för det nya e-penningdirektivet införa regler för elektroniska pengar som utformats utifrån en sådan kontantbaserad syn på elektroniska pengars rättsliga status som regeringen redovisat i motiven till 2002 års e-penninglag. I promemorian sägs vidare att det emellertid synes vara möjligt att utforma system för kontotillgodohavanden på motsvarande sätt, i vart fall inom ramen för vissa beloppsgränser, och att bygga system för elektroniska pengar på kontobaserade transaktionsmönster.

Som tidigare nämnts görs i betaltjänstdirektivets artikel 4.15 en distinktion mellan tre kategorier av medel som används vid betalningstransaktioner: sedlar och mynt, kontotillgodohavanden samt elektroniska pengar. Betalningstransaktioner, såsom dessa definieras i direktivets artikel 4.5, kan avse någon av dessa kategorier av medel. Promemorians bedömning utgår från antagandet att den hänvisning till betaltjänstdirektivets definition av ”betalningstransaktion” som görs i e-penningdirektivets artikel 2 innebär att elektroniska pengar kan ges ut inom ramen för ett kontobaserat system där karaktären hos de elektroniska pengarna mer kan jämföras med enkla fordringar på utgivaren. Denna bedömning grundar sig på att det, enligt promemorian, inte finns något i vare sig e-penningdirektivet eller i betaltjänstdirektivet som hindrar ett sådant förfarande.

I begreppet betalningstransaktion såsom det definieras i 1 kap. 4 § 10 betaltjänstlagen, som genomför betaltjänstdirektivets artikel 4.5, innefattas ”insättning, överföring eller uttag av medel”. Däremot regleras inte, vare sig i direktivet eller den svenska lagen, användningen av olika

kategorier av medel vid olika typer av betalningstransaktioner. Definitionen av ”medel” i betaltjänstdirektivet förutsätter emellertid att det finns distinktioner mellan de kategorier av medel som där räknas upp. De skillnader som finns mellan å ena sidan sedlar och mynt, å andra sidan kontotillgodohavanden, kvarstår oaktat att sedlar och mynt i likhet med kontotillgodohavanden kan användas vid genomförande av betalningstransaktioner och till och med kan sättas in på ett konto, t.ex. genom att de betalas över disk på ett bankkontor och motsvarande värde tillförs ett angivet konto som hålls av den mottagande banken. På samma sätt kvarstår en distinktion mellan å ena sidan elektroniska pengar, å andra sidan kontotillgodohavanden, även om båda kategorierna av medel kan användas vid betalningstransaktioner. I likhet med kontanter kan även elektroniska pengar sättas in på ett konto, förutsatt att det finns tekniska möjligheter att förfara på detta sätt.

Rätten till inlösen är kopplad till innehavet av ett lagrat penningvärde. Enligt e-penningdirektivets skäl 7 och 8 innefattar definitionen av elektroniska pengar förskottsbetalat värde som lagras antingen i en ”betalningsanordning” som tillhör innehavaren eller ”fjärrlagras” och ”hanteras” av innehavaren via ett specifikt konto. Såvitt avser medel som lagras på t.ex. ett kort är likheterna med sedlar och mynt tydliga: sådana medel kan överlåtas genom tradition av det fysiska medium på vilket lagring sker, dvs. kortet. I detta sammanhang bör det dock framhållas att inte heller fjärrlagrade medel nödvändigtvis utgör kontotillgodohavanden, även om de hanteras av innehavaren av medlen ”via ett specifikt konto”. Detta ”konto” kan utgöra ett avräkningsförhållande som, till skillnad från vanliga bankkonton, inte behöver innehas av en viss person. Innehavet av själva kontot är i dessa fall knutet till möjligheten att hantera kontot, dvs. att med hjälp av t.ex. inloggningsuppgifter få tillgång till de elektroniskt lagrade medlen och använda dessa i betalningstransaktioner. Något krav på styrkande av identitet finns inte, förutsatt att rätt inloggningsuppgifter eller motsvarande används. Dessa uppgifter behöver inte vara knutna till en viss person. Det är således möjligt att initiera betalningstransaktioner anonymt med hjälp av ett ”konto” som inte är knutet till en viss person, utan enbart utgör ett sätt att fjärrlagra elektroniska pengar i stället för att t.ex. lagra dem på ett fysiskt kort. Denna tolkning beaktar det som sägs i skäl 8 till e-penningdirektivet om möjligheten att fjärrlagra elektroniska pengar. Samtidigt framgår av direktivets artikel 9.1 att elektroniska pengar kan lagras på betalningsinstrument och betalkonton. Såväl betalningsinstrument som betalkonton är knutna till en eller flera personer. Av detta följer att ett kriterium som ingår i definitionen av elektroniska pengar enligt 2002 års e-penninglag – att elektroniska pengar inte lagras på ett individualiserat konto – inte överensstämmer med det nya direktivet. Kriteriet i fråga bör därför utmönstras ur definitionen av elektroniska pengar. Detta får till följd att det blir möjligt att lagra elektroniska pengar antingen i en betalningsanordning som inte är knuten till en eller flera personer, eller i ett betalningsinstrument eller på betalkonto.

Det kan i detta sammanhang även noteras att det i skäl 13 till direktivet uttalas att elektroniska pengar har en särskild karaktär som en elektronisk ersättning för mynt och sedlar. Vidare sägs att elektroniska pengar

kommer att användas för betalningar av vanligtvis begränsade belopp och inte för sparande. Det framstår mot denna bakgrund som om elektroniska pengar är avsedda att användas anonymt, det vill säga med användning av betalningsanordningar som inte är knutna till en eller flera personer. Som anförts ovan följer dock av bestämmelser i direktivet att elektroniska pengar även kan lagras i ett betalningsinstrument eller på betalkonto. Eftersom en kontantliknande hantering av elektroniska pengar är svårare att förena med lagring av sådana medel i betalningsinstrument eller på betalkonto framstår direktivet som svårtolkat i denna del. De uttryckliga bestämmelserna om lagring av elektroniska pengar i betalningsinstrument eller på betalkonto måste dock beaktas vid genomförandet av direktivet i svensk rätt. De uttalanden om elektroniska pengars civilrättsliga karaktär som gjordes i förarbetena till 2002 års lag hänför sig till elektroniska pengar som används i kontantbaserade transaktionsmönster. Uttalandena i dessa tidigare förarbeten torde fortfarande äga giltighet i den mån elektroniska pengar inte finns på ett individualiserat konto, men omfattar inte elektroniska pengar som används i kontobaserade transaktionsmönster.

De särskilda rättigheter som enligt direktivets bestämmelser är knutna till innehavet av elektroniska pengar, t.ex. rätten till inlösen, påverkas inte av hur de elektroniska pengarna lagras. Även i de fall då elektroniska pengar lagras på ett betalningsinstrument eller betalkonto, har innehavaren av dessa medel rätt att begära inlösen i enlighet med direktivets bestämmelser om detta. Dessutom gäller bestämmelsen i lagen om elektroniska pengar om förbud mot att bevilja ränta på elektroniska pengar. Detta innebär i sin tur att det uppstår ett behov av att kunna identifiera vilka medel på ett betalkonto som utgör elektroniska pengar. Den som administrerar ett betalkonto eller ett betalningsinstrument och erbjuder möjligheten att sätta in elektroniska pengar på kontot eller lagra elektroniska pengar på instrumentet har även att tillse att kontohavaren kan veta hur mycket elektroniska pengar som finns på kontot, för att denne ska kunna utöva sin rätt att begära inlösen i enlighet med direktivets bestämmelser.

Sammanfattningsvis utgör elektroniska pengar en form av betalningsmedel som hittills har hanterats i kontantliknande transaktionsmönster, men som enligt det nya direktivets uttryckliga bestämmelser även kan lagras på betalkonton eller betalningsinstrument. För att klargöra detta utmönstras det i nuvarande definition införda uttrycket ”utan att finnas på ett individualiserat konto” i definitionen av elektroniska pengar.

8 Betaltjänster och obehöriga förfaranden

8.1 Undantag från krav på information

Regeringens bedömning: Bestämmelser i betaltjänstlagen om undantag från krav på att ge viss information bör gälla vid tillhandahållande av betaltjänster som genomförs med användning av elektroniska pengar.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna tillstyrker promemorians bedömning eller lämnar den utan erinran.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt rubriken till artikel 34 i betaltjänstdirektivet föreskrivs där om undantag från direktivets krav på information för betalningsinstrument som avser låga belopp *och elektroniska pengar*. I själva artikeltexten sägs dock inget om elektroniska pengar. I 4 kap. 19 § betaltjänstlagen har detta undantag från kraven på information emellertid införts så att det tillämpas vid tillhandahållande av betaltjänster som genomförs med användning av elektroniska pengar, utan någon beloppsbegränsning, eller betalningsinstrument för vilka vissa närmare angivna begränsningar gäller enligt ramavtal.

Denna tolkning är förenlig med skäl 24 till det nya e-penningdirektivet, där det anges att utgivningen av elektroniska pengar omfattas av undantagen i artiklarna 34 och 53 i betaltjänstdirektivet.

8.2 Undantag rörande rättigheter och skyldigheter

Regeringens förslag: Bestämmelserna i betaltjänstlagen om möjlighet att avtala om avvikande villkor i fråga om tillhandahållande av betaltjänster kompletteras så att det framgår att det är möjligt att avtala om avvikande villkor i fråga om betaltjänster som genomförs med användning av elektroniska pengar.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna tillstyrker promemorians förslag eller lämnar det utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: I betaltjänstdirektivets fjärde avdelning finns regler om rättigheter och skyldigheter med avseende på tillhandahållande och användning av betaltjänster. Av artikel 53 följer vissa undantag. I artikelrubriken nämns elektroniska pengar (jfr artikel 34). I själva artikeltexten till 53.1 och 53.2 nämns elektroniska pengar dock inte, men däremot vissa typer av betalningsinstrument för låga belopp – nämligen sådana som

1. inte kan blockeras eller vilkas vidare användning inte kan förhindras, respektive

2. används anonymt eller beträffande vilka betaltjänstleverantören av andra skäl som utgör en oskiljaktig del av betalningsinstrumentet inte kan bevisa att en betalningstransaktion var auktoriserad.

Här aktualiseras egenskaper som enligt 2002 års e-penninglag ansågs ge elektroniska pengar deras särskilda karaktär, nämligen att betalarens legitimation inte behöver kontrolleras av betalningsmottagaren och att bevis om sådan kontroll inte behöver bevaras av mottagaren.

Som framgått anges elektroniska pengar, även i det nya e-penningdirektivet, ha en särskild karaktär som en elektronisk ersättning för mynt och sedlar och det finns skillnader i förhållande till artikel 34.1 c ii betaltjänstdirektivet. I artikel 53 i betaltjänstdirektivet används inte sådana uttryck som att betaltjänstleverantören saknar tekniska möjligheter att tillhandahålla information. Enligt lagmotiven till betaltjänstlagen ska undantaget rörande tekniska möjligheter kunna åberopas endast när det saknas tillgängliga tekniska lösningar. Den som valt att inte använda sig av existerande tekniska lösningar ska inte kunna åberopa undantaget (prop. 2009/10:220 s. 172). I direktivets artikel 53 anges att användningen av berört betalningsinstrument inte kan förhindras eller att det inte kan bevisas att en betalningstransaktion var auktoriserad för att användningen sker anonymt eller av andra skäl som utgör en oskiljaktig del av betalningsinstrumentet. I den engelska språkversionen uttrycks det som att ”the payment instrument does not allow its blocking or prevention of its further use” respektive “is used anonymously or the payment service provider is not in a position for other reasons which are intrinsic to the payment instrument to prove that a payment transaction was authorised”. Tekniska hinder nämns inte (jfr dock artikel 34).

Nästa fråga gäller tillämpningsområdet för artikel 53.1 och 53.2 när det särskilda undantaget i artikel 53.3 aktualiseras. Artikel 60 och 61 innebär att betaltjänstleverantören, genom en återbetalningsskyldighet, ska stå för förluster till följd av icke auktoriserade betalningstransaktioner – med undantag för bl.a. bristande skydd för säkerhetsanordningar och grov vårdslöshet av betalaren.

Hur förhåller sig denna reglering till kontantbaserade transaktionsmönster där innehavet legitimerar? Ska artikel 53.3 förstås så att artikel 53.1 inte blir tillämplig på elektroniska pengar, inte ens om de finns på ett betalningsinstrument som är begränsat på det sätt som sägs i artikel 53 respektive 4 kap. 19 § betaltjänstlagen? I så fall synes tolkningen av artikel 53 skilja sig från tolkningen av artikel 34, trots att bestämmelserna i detta avseende konstruerats på ett likartat sätt.

Det får antas att artikel 53.1 och 53.2, på motsvarande sätt som artikel 34, ska tillämpas även på elektroniska pengar – utan beloppsbegränsning. En oskiljaktig del av kontantliknande elektroniska pengar och tillhörande betalningsinstrument är att en betaltjänstleverantör inte kan bevisa att en betalningstransaktion var auktoriserad. Innehavaren betalar genom att överlämna elektroniska pengar, utan att betalningsmottagaren behöver kontrollera och registrera innehavarens identitet. Artikel 53.3 utgör därmed en kompletterande särreglering för elektroniska pengar, oberoende av beloppsgränser så länge en medlemsstat inte valt att

använda sig av möjligheten enligt artikel 53.3 andra meningen att införa en särskild begränsning.

Det nya e-penningdirektivet gör det således möjligt att använda kontantliknande transaktionsmönster, oberoende av beloppsgränser. Beträffande artikel 53 har regeringen också förklarat att undantag från ansvarsreglerna får göras för s.k. betalningsinstrument för låga belopp och elektroniska pengar (prop. 2009/10:122 s. 9).

Därmed återstår frågan om bestämmelsen i 5 kap. 2 § betaltjänstlagen behöver kompletteras för att omfatta även elektroniska pengar (jfr 4 kap. 19 § samma lag). Inledningsvis bör här noteras att elektroniska pengar står för ett penningvärde – dvs. ett visst angivet belopp i någon valuta. De digitala värdeenheter innehåller inget om vem som innehar dem eller vem som är behörig att förfoga över dem. För sådan hantering används betalningsinstrument. Elektroniska pengar kan som framgått lagras på t.ex. ett kort eller fjärrlagras på en server och hanteras av innehavaren av elektroniska pengar via ett specifikt konto för elektroniska pengar (skäl 8 till det nya e-penningdirektivet).

Det nya e-penningdirektivet synes härvid inte införa någon distinktion mellan olika sätt att betala med elektroniska pengar. När det i 4 kap. 19 § betaltjänstlagen talas om elektroniska pengar bör det inte heller göras någon distinktion mellan de olika sätt på vilka betalningar med elektroniska pengar kan göras. I skäl 24 till e-penningdirektivet anges att betaltjänstdirektivet är tillämpligt även på elektroniska pengar, särskilt undantagen i dess artiklar 34 och 53. Genom 4 kap. 19 § betaltjänstlagen genomförs betaltjänstdirektivets artikel 34 såvitt avser både elektroniska pengar och betalningsinstrument som avser låga belopp. Möjligheten att avtala bort vissa förpliktelser innebär att parterna kan komma överens om villkor som beaktar den kontantliknande karaktären hos elektroniska pengar. Det anges inte uttryckligen i 5 kap. 2 § betaltjänstlagen, som genomför betaltjänstdirektivets artikel 53.1, att vissa förpliktelser kan avtalas bort när betaltjänsten är knuten till elektroniska pengar. Skulle artikel 53.1 inte anses tillämplig på elektroniska pengar finns det som framgått risk för att den kontantliknande karaktären hos elektroniska pengar delvis går förlorad.

Det kan därmed framstå som naturligt att i 5 kap. 2 § betaltjänstlagen införa motsvarande undantag för elektroniska pengar som i 4 kap. 19 § betaltjänstlagen. Artikel 53 har emellertid som framgått införts utan att elektroniska pengar nämnts i 5 kap. 2 § betaltjänstlagen. Frågan om elektroniska pengar har inte heller särskilt berörts i prop. 2009/10:220. Bestämmelserna i 5 kap. 2 § betaltjänstlagen bör därför i förtydligande syfte kompletteras så att det uttryckligen anges att även elektroniska pengar omfattas av möjligheterna att avtala om villkor som avspeglar ett mera kontantliknande transaktionsmönster.

8.3 Särskild reglering av obehöriga transaktioner

Regeringens bedömning: Lagen om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument är inte tillämplig avseende
---

betalningstransaktioner som genomförs med elektroniska pengar i ett kontantbaserat transaktionsmönster.

Promemorians bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Svenska Bankföreningen* efterfrågar ett klargörande av i vilken utsträckning lagen om obehöriga transaktioner blir tillämplig i fråga om betalningstransaktioner som genomförs med elektroniska pengar.

Skälen för regeringens bedömning: De frågor som berörts i föregående avsnitt har behandlats även i prop. 2009/10:122, där en särskild lag har föreslagits om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument. Denna lag gäller för kontohavares ansvar för belopp som belastar ett konto på grund av en obehörig transaktion med ett betalningsinstrument (1 §).

Några uttryckliga undantag för elektroniska pengar (konto- eller kontantbaserade) ges inte och i redogörelsen för ärendet och dess beredning (a. prop. s. 7) nämns inte det nya e-penningdirektivet. Däremot påpekas att undantag från ansvarsreglerna får göras för elektroniska pengar enligt det gamla e-penningdirektivet och bland olika sätt för att betala nämns elektroniska pengar (a. prop. s. 9 och 11). Dessutom nämns elektroniska pengar som exempel på tillgodohavanden som kan användas med instrument som inte är att anse som betalningsinstrument för att medlen och instrumenten kan nyttjas av vem som helst (a. prop. s. 24, jfr sedlar).

Utgångspunkten i betaltjänstdirektivet och lagen om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument är att betaltjänstleverantören står för den ekonomiska förlusten vid obehöriga transaktioner. Icke auktoriserade betalningstransaktioner ska omedelbart betalas tillbaka (artikel 60), i den mån betaltjänstanvändaren inte brustit i sina skyldigheter så att han eller hon ska stå för (del av) beloppet. En del i de krav som ställs på betaltjänstanvändaren är att göra en spärranmälan så att obehörig användning kan hindras.

Enligt lagmotiven har tillämpningsområdet för lagen om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument bestämts utifrån vad som menas med betalningsinstrument respektive obehörig transaktion. Som framgått av avsnitt 7.6 (under rubriken Begreppsanvändningen), menas med betalningsinstrument ett kontokort eller något annat personligt instrument eller en personlig rutin som betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören har träffat avtal om och som används av betaltjänstanvändaren för att initiera en betalningsorder. Själva de elektroniska pengarna – de utgivna digitala värdeenheter – utgör alltså inte betalningsinstrument enligt lagen om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument, men de kan lagras på betalningsinstrument eller användas med en rutin som betecknas betalningsinstrument. Regeringen har förklarat att rekvisitet personlig anordning i direktivets definition får anses ta sikte på sådana instrument och rutiner som enligt kontoavtalet bara får användas av en viss person och det framgår av reglerna om ansvar i direktivet att betalningsinstrument förutsätts vara utställda på någon viss person (a. prop. s. 13 och 24). Betalningsinstrument för elektroniska pengar som används med ett kontantbaserat

transaktionsmönster skulle därmed inte omfattas av reglerna om obehöriga transaktioner. I lagmotiven sägs också att de närmare förutsättningarna i svensk rätt för att träffa avtal om instrument som inte behöver gå att spärranmäla inte bör regleras i lagen om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument (a. prop. s. 13).

Begränsningen till transaktioner som är obehöriga bör förstås på motsvarande sätt. Som framgått av avsnitt 7.6 (under rubriken Fördelar med elektroniska pengar från civilrättsliga utgångspunkter) följer det av allmänna fordringsrättsliga principer att kontantbaserade transaktioner ses som behöriga när innehavaren förfogar över de elektroniska pengarna. Lagen om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument har därmed getts en utformning som är förenlig med betaltjänstdirektivet och det nya e-penningdirektivet såvitt avser elektroniska pengar som enligt ramavtal hanteras utifrån ett kontantbaserat transaktionsmönster.

Som framgått i avsnitt 7.6 har ett kännetecken för elektroniska pengar hittills varit att de hanteras i kontantbaserade transaktionsmönster, även om det i samband med denna hantering kan förekomma att innehavet av lagrade medel redovisas på olika sätt. Detta innebär att lagen om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument, som omfattar transaktioner som belastar konton på grund av en obehörig transaktion med ett betalningsinstrument, inte är tillämplig såvitt avser transaktioner som genomförs med elektroniska pengar.

Av bestämmelser i e-penningdirektivets artikel 9.1 framgår emellertid att elektroniska pengar kan lagras på betalningsinstrument eller betalkonto. Detta får till följd att elektroniska pengar, med avvikelse från vad som hittills gällt, kan lagras på ett instrument eller ett konto som omfattas av reglerna i lagen om obehöriga transaktioner. Det blir av denna anledning nödvändigt att även ta upp frågan om vad som gäller när en betalningstransaktion genomförs med ett betalningsinstrument på vilket elektroniska pengar finns lagrade.

Av artikel 53.3 i betaltjänstdirektivet framgår att artikel 60 och 61 i samma direktiv, som uppställer regler för ansvar vid obehöriga transaktioner, ska ”tillämpas på elektroniska pengar...[...]...såvida inte betalarens betaltjänstleverantör inte har möjlighet att frysa kontot eller blockera betalningsinstrumentet”. Detta innebär att betaltjänstdirektivets bestämmelser om ansvar vid obehöriga transaktioner, som genomförts i lagen om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument, inte är tillämpliga när elektroniska pengar används med ett kontantbaserat transaktionsmönster. Detta anges även i förarbetena till den lagen (prop. 2009/10:122 s. 24). När ett betalningsinstrument används för att initiera en betalningsorder är lagen om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument däremot tillämplig, oavsett om de medel som lagras på instrumentet utgör kontotillgodohavanden eller elektroniska pengar.

Lagen om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument är således, som framgår av lagens namn, tillämplig när en betalningsorder initieras med ett betalningsinstrument. Huruvida det finns elektroniska pengar (som används i ett kontobaserat transaktionsmönster) lagrade på betalningsinstrumentet är i detta sammanhang betydelselöst.

Mot denna bakgrund saknas anledning att i detta lagstiftningsärende ytterligare beröra bestämmelserna i lagen om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument.

9 Övriga frågor

9.1 Bemyndiganden

Regeringens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om beräkningen av genomsnittligt utestående skulder, vad som utgör tillräckliga styr- och kontrollformer, beräkning av kapitalkrav, hantering av medel, hur stor andel av medel hos institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare som omfattas av skyddskrav, vilka uppgifter som omfattas av lagens dokumentationskrav, vad institut och registrerade utgivare ska iaktta och vilka krav de ska uppfylla vid uppdragsavtal, vilka upplysningar ett institut eller en registrerad utgivare ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet och om avgifter till Finansinspektionen.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna tillstyrker promemorians förslag eller lämnar det utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: Betaltjänstlagen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter avseende verksamhet med tillhandahållande av betaltjänster. Bemyndiganden ges avseende styr- och kontrollformer, beräkning av kapitalkrav, hantering av medel, hur stor andel av medel hos betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer som omfattas av skyddskrav, vilka uppgifter som omfattas av lagens dokumentationskrav, vad betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer ska iaktta och vilka krav de ska uppfylla vid uppdragsavtal, vilka upplysningar ett betalningsinstitut, en registrerad betaltjänstleverantör eller den eller de som ansvarar för ett betalningssystem ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet och om avgifter till Finansinspektionen. Den föreslagna lagen om elektroniska pengar innehåller bestämmelser om verksamhet med utgivning av elektroniska pengar som i stor utsträckning motsvarar vad som gäller för tillhandahållande av betaltjänster. Det bedöms därför lämpligt att i den föreslagna lagen särskilt föreskriva om delegation på området för elektroniska pengar, på motsvarande sätt som i betaltjänstlagen,

9.2 Persondataskydd

Regeringens förslag: Bestämmelserna i betaltjänstlagen om persondataskydd ska gälla när institut för elektroniska pengar eller registrerade utgivare tillhandahåller betaltjänster. Institut för elektroniska pengar ges möjlighet att, i likhet med andra finansiella företag, utväxla uppgifter för kreditupplysningsändamål.

Promemorians bedömning: I promemorian görs bedömningen att 6 kap. betaltjänstlagen är tillämpligt när institut för elektroniska pengar eller registrerade utgivare tillhandahåller betaltjänster.

Remissinstanserna: *Datainspektionen* anför att det bör övervägas om det krävs en ändring i 5 a § kreditupplysningslagen (1973:1173) för det fall att institut för elektroniska pengar ska ha möjlighet att utväxla uppgifter för kreditupplysningsändamål.

Skälen för regeringens förslag: Betaltjänstdirektivets bestämmelser är avsedda att tillämpas på i princip alla betaltjänster som tillhandahålls inom gemenskapen (artikel 2), även på betaltjänster som institut för elektroniska pengar tillhandahåller. Till betaltjänstleverantörer enligt 1 kap. 2 § betaltjänstlagen hör också institut för elektroniska pengar och de företag som har undantagits från tillstånd enligt 2002 års e-penninglag. Till författningsförslaget hör att denna hänvisning ändras till att avse den lag om elektroniska pengar som här föreslås. Enligt direktivets artikel 79 ska betaltjänstleverantörer och betalningssystem kunna behandla personuppgifter när det är nödvändigt för att säkerställa förebyggande, undersökning och avslöjande av betalningsbedrägerier.

I 6 kap. betaltjänstlagen ges också de föreskrifter som behövs – utöver personuppgiftslagen – med anledning av att betaltjänstleverantörer och sådana personer som har ansvar för betalningssystem ska få granska betalningstransaktioner för att kunna säkerställa att betalningsbedrägerier kan förebyggas, undersökas och avslöjas.

Dessa regler blir tillämpliga även om betaltjänstleverantören eller den som ansvarar för ett betalningssystem utgörs av ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare eller den som ansvarar för sådan verksamhet. I övrigt bör personuppgiftslagens regler kunna tillämpas.

I promemorian görs bedömningen att det utöver dessa redan gällande bestämmelser inte behövs någon särskild reglering. Som *Datainspektionen* anført bör det dock klargöras vilka företag som ska ges möjlighet att i vissa fall utväxla uppgifter för kreditupplysningsändamål. Enligt regeringens bedömning bör institut för elektroniska pengar ha möjlighet att, i likhet med t.ex. betalningsinstitut, utväxla vissa uppgifter för kreditupplysningsändamål. Bestämmelserna om utväxling av uppgifter för kreditupplysningsändamål i 5 a kreditupplysningslagen (1973:1173) bör därmed gälla även för institut för elektroniska pengar.

9.3 Avgifter till Finansinspektionen

<p>Regeringens förslag: Institutet för elektroniska pengar och de registrerade utgivarna ska genom avgifter bidra till att täcka kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet.</p>

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet* anför synpunkter på utformningen av den i promemorian föreslagna bestämmelsen om avgiftsskyldighet.

Skälen för regeringens förslag: I prop. 2009/10:220 (s. 291 f.) redovisas de regler om avgifter som gäller inom Finansinspektionens verksamhetsområde. Det framstår som lämpligt att Finansinspektionen ges motsvarande möjligheter att ta ut avgifter av institut för elektroniska pengar och registrerade betaltjänstleverantörer som medges undantag från tillståndskravet enligt den nu föreslagna lagstiftningen. En bestämmelse med denna innebörd bör därför tas in i lagen om elektroniska pengar.

Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet har anført synpunkter på utformningen av den i promemorian föreslagna bestämmelsen om avgiftsskyldighet. I detta sammanhang kan noteras att liknande bestämmelser i annan föreslagen rörelselagstiftning avseende finansiella företag efter förslag från Lagrådet har fått en tydligare utformning (se 14 kap. 16 § i förslaget till ny försäkringsrörelselag i prop. 2009/10:246). Den nu aktuella bestämmelsen bör med beaktande av det anförda utformas på ett tydligare sätt i enlighet med vad Lagrådet anført i det tidigare ärendet.

9.4 Sekretess vid ägarprövning i institut för elektroniska pengar och betalningsinstitut

Regeringens förslag: Sekretess ska gälla för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ärende hos statlig myndighet om innehav av aktier eller andelar i ett institut för elektroniska pengar eller i ett betalningsinstitut.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna yttrar sig inte över promemorians förslag i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Bestämmelser om ägarprövning i betalningsinstitut finns i lagen (2010:751) om betaltjänster. Ägarprövning görs enligt den lagen vid Finansinspektionens prövning av om ett aktiebolag eller en ekonomisk förening ska få tillstånd att tillhandahålla betaltjänster och därigenom bli ett betalningsinstitut (2 kap. 6 och 7 §§). Tillstånd att tillhandahålla betaltjänster får ges bara om det finns skäl att anta att den som har eller kan förväntas komma att få ett kvalificerat innehav i företaget inte kommer att motverka att verksamheten drivs på ett sätt som är förenligt med lagen om betaltjänster och andra författningar som reglerar verksamheten, och även i övrigt är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett betalningsinstitut. Ägarprövning ska även göras vid större ägarförändringar i ett betalningsinstitut (2 kap. 8 §). Ägarprövning vid större ägarförändringar i betalningsinstitut görs med tillämpning av de regler som gäller för ägarprövning i bankaktiebolag och

värdepappersbolag enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (14 kap).

Verksamheten i institut för elektroniska pengar uppvisar likheter med verksamheten i betalningsinstitut. Enligt e-penningdirektivets artikel 3.1 ska betaltjänstdirektivets bestämmelser avseende bl.a. ansökan om tillstånd (betaltjänstdirektivets artikel 5) och beviljande av tillstånd (artikel 10) gälla i tillämpliga delar för institut för elektroniska pengar. Mot denna bakgrund föreslås att bestämmelser om ägarprövning i institut för elektroniska pengar, som motsvarar vad som gäller för betalningsinstitut enligt betaltjänstlagen, införs i lagen om elektroniska pengar (se avsnitt 6.7 ovan).

Bestämmelser om sekretess för uppgifter vid ägarprövning finns i 30 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Sekretess gäller för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ärende hos statlig myndighet om innehav av aktier eller andelar bl.a. i vissa angivna typer av finansiella företag.

Regler om ägarprövning i fråga om betalningsinstitut infördes som ovan nämnts i lagen om betaltjänster (se prop. 2009/10:220 s. 125 f.). Någon ändring i sekretessregleringen vid ägarprövning föreslogs dock inte i det sammanhanget. Betalningsinstitut fördes således inte in i uppräknningen i bestämmelsen i 30 kap. 5 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen, trots att det är samma slags uppgifter om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som hämtas in vid ägarprövning i ett betalningsinstitut som vid ägarprövning i andra typer av finansiella företag. Samma skäl för sekretess som gör sig gällande i fråga om en ägare i t.ex. en bank eller ett värdepappersbolag gör sig således gällande även i fråga om ägare i ett betalningsinstitut. Mot den bakgrunden bör det vara ett rent förbiseende att betalningsinstitut inte har tagits in i uppräknningen i bestämmelsen i offentlighets- och sekretesslagen. Eftersom materiella regler om ägarprövning i institut för elektroniska pengar nu föreslås i lagen om elektroniska pengar, bör även institut för elektroniska pengar tas in i samma uppräkning. I detta sammanhang bör även noteras att sekretess enligt samma lags 30 kap. 4 § gäller i myndighets verksamhet som består i tillståndsgivning eller tillsyn med avseende på såväl betalningsinstitut som institut för elektroniska pengar.

Sekretess bör således gälla för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ärende hos statlig myndighet om innehav av aktier eller andelar i ett institut för elektroniska pengar eller ett betalningsinstitut. Sekretessregleringen vid ägarprövning i institut för elektroniska pengar och betalningsinstitut kommer därigenom att bli densamma som för övriga typer av finansiella företag.

9.5 Följändringar i annan lagstiftning

Regeringens förslag: Följändringar i ett antal lagar görs i samband med att det nya e-penningdirektivet genomförs.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Svea hovrätt* anför att vissa ytterligare följändringar fordras i betaltjänstlagen.

Skälen för regeringens förslag: Regler som rör elektroniska pengar, institut för elektroniska pengar eller utgivare som medgetts undantag från dagens reglering finns i ett antal lagar. I det följande redovisas dessa och vissa anknyttande frågor, tillsammans med en bedömning av behovet av följändringar.

I 2 kap. 16 § och 15 kap. 9 § i förslaget till ny *försäkringsrörelselag* (prop. 2009/10:246) förekommer uttrycket ”företag för elektroniska pengar”. Bestämmelserna rör samråd med myndighet i annat land och behöver inte ändras. I 7 kap. 4 § samma lag används redan uttrycket institut för elektroniska pengar.

Av de skäl som anförts i avsnitt 9.2 bör en ändring göras i 5 a § *kreditupplysningslagen (1973:1173)* så att det framgår att institut för elektroniska pengar får utväxla vissa uppgifter för kreditupplysningsändamål.

Enligt 4 kap. 1 § *lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar* får ett insatsbelopp i ett institut för elektroniska pengar betalas ut bara när det kan ske med hänsyn till bestämmelserna i *lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar*. Bestämmelsen infördes samtidigt med 2002 års e-penninglag, till följd av de problem som kan uppstå med hänsyn till kapitalkrav m.m. för ett institut för elektroniska pengar som är en ekonomisk förening, att återbetala medlemsinsatser (prop. 2001/02:85 s. 92). Denna regel bör gälla även efter ikraftträdandet av den föreslagna *lagen om elektroniska pengar*. Bestämmelsen bör därför ändras så att hänvisning görs till den föreslagna *lagen om elektroniska pengar*.

I 7 kap. 2 § *konkurslagen (1987:672)* ges information om att det i bl.a. *lagen om utgivning av elektroniska pengar* finns särskilda bestämmelser om att ett allmänt ombud ska delta i förvaltningen vid en konkurs. Några sådana regler gäller emellertid inte för betalningsinstitut enligt *betaltjänstlagen* och föreslås inte heller i den nya *lagen om elektroniska pengar*. Samtidigt utmönstras instituten för elektroniska pengar från kretsen av kreditinstitut. Vid sådana förhållanden ska den information som ges härom i 7 kap. 2 § *konkurslagen* också utmönstras.

I 3 § *lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.* ges en hänvisning till bl.a. 2 kap. 8 § samt 5 kap. 6 och 7 §§ *lagen om utgivning av elektroniska pengar*. Hänvisningen bör ändras till att avse 3 kap. 25–27 §§ i den nya *lagen om elektroniska pengar*. Även hänvisningen till den nuvarande *lagen om utgivning av elektroniska pengar* i 12 § ändras.

I *lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag* finns föreskrifter även om institut för elektroniska pengar (se 1 kap. 1 och 2 §§, 5 kap. 4 § och 8 kap. 1 §). Enligt det nya e-penningdirektivet (artikel 20) ska emellertid definitionen i kredit-

institutdirektivet av kreditinstitut ändras så att institut för elektroniska pengar inte längre innefattas. Institut för elektroniska pengar bör därmed utmönstras från de företag som anges i 1 kap. 1 och 2 §§ och 5 kap. 4 §. På motsvarande sätt bör institut för elektroniska pengar utmönstras i 8 kap. 1 § samma lag. Även betalningsinstitut bör utmönstras från de företag som omfattas av lagens bestämmelser (se avsnitt 6.9).

I 2 § *lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag* definieras kreditinstitut som bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank samt kreditmarknadsföretag enligt 1 kap. 5 § 11 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och institut för elektroniska pengar enligt 1 kap. 2 § lagen om utgivning av elektroniska pengar. Eftersom definitionen i kreditinstitutdirektivet av kreditinstitut ändrats genom det nya e-penningdirektivet (artikel 20) bör institut för elektroniska pengar utgå ur denna definition.

I 5 kap. 10 § *lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål* ges information om att det finns bestämmelser om uppgiftsskyldighet i bl.a. 4 kap. 5 § lagen om utgivning av elektroniska pengar. Denna hänvisning bör ändras till att avse 3 kap. 14 § i den nya lagen om utgivning av elektroniska pengar.

Den begränsning av lagens tillämpningsområde som föreskrivs i 6 § 2 *lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informations-samhällets tjänster* infördes vid tillkomsten av 2002 års e-penninglag (prop. 2001/02:150 s. 114). Bestämmelsen bör justeras till att avse utgivning av elektroniska pengar av sådana aktiebolag eller ekonomiska föreningar som enligt 2 kap. 3 § i den föreslagna lagen om elektroniska pengar undantas från den lagens bestämmelser. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (direktivet om elektronisk handel) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG av den 23 september 2002 om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter nämns inte i det nya e-penningdirektivet. Något motsvarande undantag för fysiska eller juridiska personer som har undantagits från tillståndsplikt enligt 2 kap. 3 § betaltjänstlagen bör därmed inte införas.

Det i 11 kap. 2 § *lagen (2004:46) om investeringsfonder* använda uttrycket företag för elektroniska pengar behöver på motsvarande sätt som i försäkringsrörelselagen (se ovan) inte ändras.

Beträffande *lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse* bör hänvisningen i 2 kap. 2 § till den gamla e-penninglagen ändras till att avse den nya lagen. Samtidigt bör hänvisningen till institut för elektroniska pengar tas bort ur de definitioner som ges i 1 kap. 5 § av anknutet företag och finansiellt institut. Vad som föreskrivs i 3 kap. 8 a § och 14 kap. 2 a § om företag för elektroniska pengar synes kunna kvarstå oförändrat. Som en följd av att ”utgivning av elektroniska pengar”, enligt den ändring i kreditinstitutsdirektivet som föreskrivs i artikel 20.2, tas med i direktivets uppräknning av verksamheter som kreditinstitut får bedriva bör motsvarande komplettering göras i 7 kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

De särskilda reglerna i 2 kap. 9 § 2002 års e-penninglag om ett instituts ledning saknar motsvarighet i den lag som föreslås om elektroniska pengar. Hänvisningen i 23 § tredje stycket *lagen (2004:575) om*

europabolag bör därmed utmönstras. Detsamma bör gälla för 27 § tredje stycket *lagen (2006:595) om europakooperativ*.

På motsvarande sätt som ovan bör definitionen av kreditinstitut i 1 kap. 3 § 12 *lagen om (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat* ändras så att institut för elektroniska pengar utmönstras. Vidare bör i 1 kap. 3 § 5 utgivning av elektroniska pengar tillföras som en verksamhet vilken kan leda till att ett företag klassificeras som finansiellt institut.

Även definitionen av finansiellt institut i 1 kap. 3 § *lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar* bör ändras.

I 3 kap. 9 §, 7 kap. 7 § och 24 kap. 2 § *lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden* används uttrycket ”företag för elektroniska pengar”. Bestämmelserna, som rör samråd med myndighet i annat land och kvalificerade innehav, behöver inte ändras.

Lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism gäller för bl.a. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt *lagen om utgivning av elektroniska pengar* (1 kap. 2 § 6). Denna hänvisning bör ersättas med en hänvisning till den föreslagna *lagen om elektroniska pengar*. Av 2 kap. 5 § samma lag följer att bestämmelserna om grundläggande kundkännedom och om fortlöpande uppföljning av affärsförbindelser i 3, 4 och 10 §§ under vissa förutsättningar inte gäller för elektroniska pengar. Den justering av belopp som följer av det nya e-penningdirektivet har behandlats i avsnitt 6.12.

I 1 kap. 3 § *lagen (2010:751) om betaltjänster* anges att institut för elektroniska pengar och de företag som har undantagits från tillstånd enligt *lagen om utgivning av elektroniska pengar* är att anse som betaltjänstleverantörer. Hänvisningen bör ändras till att avse de företag som undantas från tillstånd enligt den nya *lagen om elektroniska pengar*. Den ändring som föreslås i 5 kap. 2 § *betaltjänstlagen* och rubriken närmast före den paragrafen har behandlats i avsnitt 8.3. Därutöver bör i enlighet med vad *Svea hovrätt* anfört de hänvisningar i 1 kap. 4 §, 2 kap. 2 § och 6 kap. 5 § *betaltjänstlagen* som avser *lagen om utgivning av elektroniska pengar* ändras så att det i stället hänvisas till den nya *lagen om elektroniska pengar*. Vissa ändringar bör även göras såvitt avser *betaltjänstlagens* bestämmelser om kapitalbasen i betalningsinstitut (se avsnitt 6.9).

9.6 Konsekvensanalys

Genom betaltjänstdirektivet och det nya e-penningdirektivet med dess hänvisning till betaltjänstdirektivet förändras delvis förutsättningarna för betaltjänster. Denna reglering har sin grund i Europeiska kommissionens och medlemsländernas strävan efter samordnade och väl fungerande betaltjänster, där elektroniska pengar endast utgör en mindre del. Regeländringarna är omfattande och helt nya direktiv har beslutats som Sverige är skyldigt att införa. Någon annan lösning än en ny lag om elektroniska pengar synes knappast bli aktuell. Den föreslagna regleringen överensstämmer med vad som krävs enligt det nya e-penningdirektivet och de möjligheter som ges till undantag för vissa fall har i allt väsentligt tillvaratagits.

I prop. 2009/10:220 (avsnitt 14) har konsekvenserna av att införa betaltjänstdirektivet redan analyserats. Vad som anförts där är i allt väsentligt relevant även när det nya e-penningdirektivet ska införas, med ett undantag. Det finns ett stort antal finansiella aktörer som faller inom ramen för betaltjänstdirektivets tillämpningsområde. Av den regleringen berörs bl.a. institut för elektroniska pengar och i stort sett hela samhället. Beträffande elektroniska pengar, e-penningdirektivet och institut för elektroniska pengar är situationen dock den motsatta. Något tillstånd för institut för elektroniska pengar har än så länge inte meddelats av Finansinspektionen och de undantag som medgetts – hittills för tre institut – att ge ut elektroniska pengar synes ha brukats i ytterst begränsad omfattning. De kostnadsmässiga och praktiska konsekvenserna av ett införande av det nya e-penningsdirektivet synes därmed bli begränsade – kanske rent av försumbara – för betaltjänstanvändarna och de institut som tillhandahåller betaltjänster. Användningen av elektroniska pengar är dessutom så begränsad, för att inte säga minimal, att endast ett fåtal betaltjänstanvändare berörs.

Företag som i dag tillhandahåller betaltjänster inom ramen för en anmälningspliktig verksamhet kan emellertid behöva analysera regleringen för att fastställa om de berörs av den och om de i så fall är skyldiga att söka tillstånd som institut för elektroniska pengar. Eftersom det, för att elektroniska pengar ska föreligga, krävs att något *ges ut* bör denna bedömning dock kunna bli relativt enkel. Dessutom föreslås en övergångsreglering som syftar till att minska de administrativa kostnaderna för betaltjänstleverantörerna i samband med att det nya e-penningdirektivet införs.

Även för domstolarna får införandet av direktivet begränsade konsekvenser genom att endast ett fåtal överklagbara beslut kan antas komma att fattas med anknytning till elektroniska pengar. Det bedöms därför inte föreligga något behov av resurstillskott till domstolarna med anledning av de nya reglerna.

För Finansinspektionen kan emellertid regelarbetet och bedömningen av frågor om förutsättningar för undantag dels från lagens tillämpningsområde (se 1 kap. 1 § andra stycket lagen om elektroniska pengar), dels som registrerad utgivare (se 2 kap. 3 § samma lag) föranleda behov av ytterligare arbetskraft för bl.a. regelgivning och tillsyn. De gränsdragningsfrågor som redovisats i kap. 7 blir av betydelse även här. Någon särskild analys har inte gjorts av hur omfattande detta ökade behov av arbetskraft kan förväntas bli. Detta kan emellertid antas bli relativt begränsat både i tid och till omfattning och finansieras därför inom befintliga ramar.

10 Författningskommentar

10.1 Förslaget till lag om elektroniska pengar

I den föreslagna lagen finns bestämmelser om tillämpningsområde och definitioner (1 kap.), tillståndsplikt m.m. (2 kap.), verksamheten i institut för elektroniska pengar och hos registrerade utgivare (3 kap.), elektroniska pengar (4 kap.), tillsyn, ingripanden och bemyndiganden (5 kap.) och övergångsbestämmelser.

Av förslaget till 3 kap. 5 § följer att den som får ge ut elektroniska pengar (se 2 kap. 1 och 2 §§) också får tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster. Sådana betaltjänster kan vara knutna till elektroniska pengar men institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare får också tillhandahålla övriga betaltjänster som betalningsinstitut får erbjuda.

Reglerna i betaltjänstlagen om informationskrav (4 kap.) och genomförande av betaltjänster (5 kap.) är tillämpliga även på betaltjänster som är knutna till elektroniska pengar (jfr avsnitt 5 och 7). Detsamma gäller för de särskilda reglerna om behandling av personuppgifter för granskningsändamål när det finns skäl原因 grund att misstänka bedrägerier i betaltjänstlagens 6 kap.

Vissa finansiella företag, bl.a. banker (se vidare 2 kap. 2 §) får ge ut elektroniska pengar utan särskilt tillstånd. För dem gäller endast de regler i den föreslagna lagen som rör utgivning, inlösen och ränta (4 kap.).

Med hänsyn till det nära sambandet med betaltjänstlagen och de hänvisningar till betaltjänstdirektivet som görs i e-penningdirektivet har författningsförslagen i stor utsträckning utformats på ett sätt som överensstämmer med motsvarande bestämmelser i betaltjänstlagen.

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

Lagens tillämpningsområde

1 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.3.

I paragrafen anges lagens tillämpningsområde.

Av *första stycket* framgår att lagen ska tillämpas vid utgivning av elektroniska pengar. Det innebär att lagens bestämmelser ska tillämpas vid all utgivning av elektroniska pengar, oavsett om utgivningen sker genom ett institut för elektroniska pengar eller något annat företag. Utgivning av elektroniska pengar behandlas närmare i avsnitt 6.10.

Lagen innehåller även bestämmelser om institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare.

Av *andra stycket* framgår att lagens tillämpningsområde begränsas genom att lagens bestämmelser inte ska tillämpas på elektroniskt

förvarade penningvärden som lagras på instrument som enbart kan utnyttjas inom ett begränsat nätverk av leverantörer, hos en leverantör i dennes affärsställe eller ifråga om ett begränsat varu- eller tjänsteutbud. Bestämmelsen har utformats såsom i 1 kap. 6 § 5 betaltjänstlagen (jfr artikel 1.4 nya e-penningdirektivet) och avses ha motsvarande innebörd.

Lagen gäller inte heller elektroniskt förvarade penningvärden som används för köp av digitala varor eller tjänster, då varans eller tjänstens själva karaktär innebär att operatören tillför ett inneboende värde och varan eller tjänsten endast kan användas med hjälp av utrustning för telekommunikation, digital teknik eller informationsteknik. Detta undantag, som följer av artikel 1.4 nya e-penningdirektivet, har ansetts överflödigt i betaltjänstlagen. Det behövs emellertid här eftersom tillämpningsområdet, som närmare utvecklats i avsnitt 6.3, inte är begränsat till betaltjänster (jfr 2 kap. 1 §).

Definitioner

2 §

Förslaget har behandlats i avsnitten 6 och 7.

Paragrafen innehåller definitioner av begrepp som används i lagen. Med utgivare av elektroniska pengar menas alla utgivare, även t.ex. banker och kreditmarknadsföretag, som inte behöver söka särskilt tillstånd för att ge ut elektroniska pengar.

De definitioner som även förekommer i 1 kap. 4 § lagen (2010:751) om betaltjänster har utformats på samma sätt som i den lagen och avses ha samma innebörd.

I definitionen av elektroniska pengar anges att de ges ut mot erhållande av medel i syfte att genomföra *betalningstransaktioner*. Härmed avses betalningstransaktioner enligt betaltjänstlagen (jfr definitionen i artikel 2.2 i det nya e-penningdirektivet enligt vilken elektroniska pengar ”ges ut mot erhållande av medel i syfte att genomföra betalningstransaktioner i *enlighet med artikel 4.5 i direktiv 2007/64/EG*).

3 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.5.

I paragrafen definieras begreppet nära förbindelser. Definitionen har utformats på samma sätt som motsvarande definition i 1 kap. 5 § betaltjänstlagen och avses ha samma innebörd.

2 kap. Tillståndsplikt, förutsättningar för tillstånd och undantag från tillståndsplikt

Tillståndsplikt

1 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.7.

I paragrafen anges att elektroniska pengar får ges ut endast efter tillstånd från Finansinspektionen. Undantag från denna huvudregel finns i 2 och 3 §§.

Tillstånd får ges till ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening, vilket motsvarar vad som gäller i fråga om bedrivande av finansieringsrörelse enligt 3 kap. 1 § andra stycket lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Undantag från tillståndsplikt

2 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.7.

Paragrafens *första stycke* innehåller en uppräkningslista av företag och myndigheter som inte behöver söka tillstånd för att få ge ut elektroniska pengar. De företag och myndigheter som enligt paragrafen undantas från tillståndsplikt är inte institut för elektroniska pengar men likväl utgivare av elektroniska pengar. Uppdelningen mellan utgivare, som inte behöver tillstånd, och institut, som behöver tillstånd, motsvarar direktivets uppdelning. Lagens bestämmelser om utgivning, inlösen och ränta är tillämpliga på både utgivare och institut. Av *punkten 6* framgår att filialer till kreditinstitut från länder utanför EES undantas från tillståndsplikten. För andra företag från länder utanför EES krävs tillstånd enligt 3 kap. 27 §.

Av *andra stycket* framgår att särskilda bestämmelser ges i 3 kap. 25–27 §§ om utländska företag.

3 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.7.

I paragrafen anges de förutsättningar som föreslås gälla för undantag från tillståndsplikten. Av bestämmelsen framgår att undantag kan beviljas för svenska juridiska personer. Bestämmelserna motsvarar i övrigt de krav som anges i 2 kap. 3 § betaltjänstlagen (2010:751) med den skillnaden att det dessutom krävs att den planerade verksamheten får ha endast sådan omfattning att genomsnittligt utestående skulder hänförliga till elektroniska pengar som getts ut av företaget aldrig överstiger fem miljoner euro.

Genomsnittet av de utestående elektroniska pengarna beräknas enligt e-penningdirektivets artikel 2.4 på så sätt att det sammanlagda beloppet av skulder hänförliga till elektroniska pengar som getts ut av företaget vid slutet av varje kalenderdag beräknas. De utestående beloppen för alla dagar under de senaste sex månaderna summeras. Summan divideras därefter med antalet kalenderdagar under den aktuella sexmånadersperioden. Det sammanlagda beloppet av skulder hänförliga till elektroniska pengar som getts ut av företaget, och genomsnittet per dag, beräknas på detta sätt på den första dagen i varje månad. Genomsnittet per dag under de sex föregående månaderna utgör genomsnittligt utestående elektroniska pengar.

I 5 kap. 27 § 1 finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur genomsnittligt utestående skulder enligt 3 § ska beräknas.

Registrering

4 och 5 §§

Bestämmelserna motsvarar 2 kap. 4 och 5 §§ betaltjänstlagen och avses ha samma innebörd. Förslaget har behandlats i avsnitt 6.7.

Förutsättningar för tillstånd

6 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.7.

I paragrafens *första stycke* anges vilka krav som ska vara uppfyllda för att få tillstånd att ge ut elektroniska pengar.

Innebörden av bestämmelsen i *punkten 1* är att innehållet i bolagsordningen och stadgarna ska vara förenligt med gällande lagar, förordningar och föreskrifter (jfr prop. 2002/03:139 s. 520).

Punkten 2 anger bl.a. att det ska prövas om det finns skäl att anta att den planerade rörelsen kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet (jfr. prop. 2002/03:139 s. 520).

I *punkten 3* uppställs ett lämplighetskrav avseende den som har ett kvalificerat innehav i det företag som tillståndsprövningen avser. Vad som utgör ett kvalificerat innehav anges i 1 kap. 2 §.

Av *punkten 4* framgår att en prövning av lämpligheten hos den som ingår i företagets ledning ska göras.

Enligt *punkten 5* ska även lämpligheten hos den som är ansvarig för verksamheten med att ge ut elektroniska pengar, och dennes ersättare, prövas. Avseende dessa personer uppställs också krav på relevant kunskap och erfarenhet.

7 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.7.

Av paragrafens *första stycke* framgår att vid bedömning av lämpligheten hos den som har ett kvalificerat innehav i ett företag som ger ut elektroniska pengar så ska innehavarens anseende och kapitalstyrka beaktas. Med anseende avses här detsamma som vid motsvarande ägarprövning i andra finansiella företag. I förarbetena till den lagstiftning som avser ägarprövning i andra finansiella företag anförs att det vid bedömningen av en persons anseende kan vägas in t.ex. huruvida personen har dömts för ekonomiska brott. Dessutom anförs att begreppet anseende bör kunna tolkas vidare och även avse en bedömning av persons laglydighet, erfarenhet och omdöme i övrigt (prop. 2008/09:155 s. 87). Dessutom ska det beaktas om det finns skäl att anta att innehavaren kommer att motverka att betaltjänstverksamheten bedrivs i enlighet med gällande regler, och om innehavet har samband med eller kan öka risken för vissa angivna brott. Bestämmelsen avses ha samma innebörd som de motsvarande bestämmelserna i 3 kap. 2 § andra stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse och 2 kap. 7 § betaltjänstlagen.

I *andra stycket* anges att om företaget har eller kan förväntas komma att få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av företaget. Bestämmelsen avses ha samma innebörd som bestämmelserna i 3 kap. 2 § fjärde stycket

lagen om bank- och finansieringsrörelse och 2 kap. 7 § andra stycket betaltjänstlagen.

8 §

I *första stycket* anges att Finansinspektionen ska meddela beslut i fråga om tillstånd att ge ut elektroniska pengar eller om undantag från tillståndsplikt inom tre månader från den dag då en fullständig ansökan inkom och ansökningsavgiften betalats.

Om beslut inte meddelas i rätt tid, ska enligt *andra stycket* tillstånd anses ha meddelats eller undantag anses ha beviljats av Finansinspektionen.

Paragrafen motsvarar 2 kap. 9 § betaltjänstlagen och avses ha samma innebörd. Den bestämmelsen genomför artikel 11 i betaltjänstdirektivet, som enligt artikel 3.1 i e-penningdirektivet ska gälla i tillämpliga delar för institut för elektroniska pengar.

3 kap. Verksamheten i institut för elektroniska pengar och hos registrerade utgivare

Startkapital

1 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.9.

I paragrafen, som motsvarar artikel 4 i direktivet, föreskrivs att ett institut för elektroniska pengar ska ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst 350 000 euro. Vad som ingår i startkapitalet framgår av 1 kap. 5 § 17 lagen om bank- och finansieringsrörelse, till vilken definitionen i 1 kap. 2 § hänvisar.

Kapitalkrav

2 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.9.

I paragrafen föreskrivs om minsta tillåtna kapitalbas för institut för elektroniska pengar och om hur kapitalbasen ska beräknas.

I *första stycket* anges den lägsta tillåtna kapitalbasen i institut för elektroniska pengar.

I *andra stycket* anges att bestämmelser om kapitalbasens innehåll återfinns i 3 kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar, av vilket det framgår vilka poster som får räknas in i kapitalbasen. Därutöver innehåller *punkten 1* bestämmelser som förhindrar att de poster som ingår i kapitalbasen används flera gånger i de fall ett institut för elektroniska pengar ingår i en grupp. Vad som menas med grupp framgår av definitionen i 1 kap. 2 §. Av *punkten 2* framgår att ett institut för elektroniska pengar som även bedriver annan verksamhet inte får ta med sådana poster som ingår i beräkningen av kapitalbasen i sådan annan verksamhet vid beräkningen av kapitalbasen avseende verksamheten med utgivning av elektroniska pengar. I *punkten 3* anges att för ett institut för elektroniska pengar som har bytt redovisningsvaluta

gäller att kapitalbasen inte får understiga det högsta av de belopp som följer av 6 och 7 §§ lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag.

3 §

Förslagen har behandlats i avsnitt 6.9.

I paragrafen föreskrivs om beräkning av kapitalkrav i institut för elektroniska pengar. Beräkningen är beroende av vilken verksamhet som institutet bedriver.

I *första stycket* anges hur kapitalkravet i institut för elektroniska pengar ska beräknas (jfr artikel 5.3 och artikel 2.4 i det nya e-penningdirektivet). Om institutet endast ger ut elektroniska pengar ska den minsta tillåtna kapitalbasen motsvara det högsta värdet av startkapitalet eller två procent av genomsnittet av de utestående elektroniska pengarna. Om kravet på startkapital i institutet (350 000 euro) överstiger två procent av genomsnittligt utestående elektroniska pengar ska institutets kapitalbas således i stället motsvara startkapitalet. Genomsnittligt utestående elektroniska pengar beräknas här på samma sätt som i fråga om undantag från tillståndsplikt enligt 2 kap. 3 §.

Av *andra stycket* framgår att institut för elektroniska pengar dessutom ska beräkna ett kapitalkrav avseende sådana betaltjänster som tillhandahålls av institutet men inte är knutna till utgivning av elektroniska pengar. Detta kapitalkrav ska beräknas i enlighet med 3 kap. 3 § betaltjänstlagen. Eftersom detta kapitalkrav uppställs utöver kapitalkravet enligt första stycket, ska ett institut som både ger ut elektroniska pengar och tillhandahåller betaltjänster som inte är knutna till utgivning av elektroniska pengar hålla tillräckligt med kapital för att uppfylla båda kapitalkraven (jfr e-penningdirektivets artikel 5.2).

Bestämmelsen i *tredje stycket* innebär att Finansinspektionen under vissa förutsättningar får besluta att ett institut för elektroniska pengar ska ha en kapitalbas som är upp till 20 procent högre, eller tillåta att institutet har en kapitalbas som är högst 20 procent lägre, än vad som följer av bestämmelserna om kapitalkrav (jfr artikel 5.5 i det nya e-penningdirektivet). Bestämmelsen omfattar såväl kapitalkravet avseende utgivning av elektroniska pengar som kapitalkravet avseende betaltjänster som inte är knutna till utgivning av elektroniska pengar. En liknande bestämmelse, som avser kapitalkrav i betalningsinstitut, finns i 3 kap. 4 § betaltjänstlagen.

Prövning av ägares lämplighet

4 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.11. En bestämmelse som på samma sätt hänvisar till bank- och finansieringsrörelselagens 14 kap. såvitt avser ägarprövning i betalningsinstitut, finns i 2 kap. 8 § betaltjänstlagen.

Närliggande tjänster och annan verksamhet

5 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.8.

I paragrafen anges vilka verksamheter som ett institut för elektroniska pengar får bedriva. Utöver utgivning av elektroniska pengar får instituten enligt *första stycket* även bedriva de verksamheter som betalningsinstitut får bedriva enligt lagen om betaltjänster. Av detta följer att ett tillstånd, eller undantag från tillståndsplikt, enligt lagen är mer omfattande än ett tillstånd enligt lagen om betaltjänster.

Ett institut för elektroniska pengar får även tillhandahålla närliggande tjänster och annan verksamhet. Till närliggande verksamhet hör drift av betalningssystem.

Av *andra stycket* framgår att en registrerad utgivare som önskar tillhandahålla betaltjänster som inte är knutna till utgivning av elektroniska pengar måste iakta en begränsning av betaltjänstverksamhetens omfattning som motsvarar den som följer av 2 kap. 3 § första stycket 1 lagen om betaltjänster, nämligen att genomsnittet av de totala betalningstransaktionerna under de senaste 12 månaderna inte överstiger ett belopp motsvarande 3 miljoner euro per månad.

På samma sätt som för betalningsinstitut enligt 3 kap. 5 § andra stycket betaltjänstlagen får Finansinspektionen enligt *tredje stycket* förbjuda ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare att driva annan verksamhet om verksamheten försämrar eller kan komma att försämma den finansiella sundheten eller Finansinspektionens möjligheter att utöva tillsyn över institutet.

Inlåning och kreditgivning

6 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.8.

Paragrafens *första stycke* innehåller förbud mot viss verksamhet. Ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare får inte bedriva inlåningsverksamhet. För att ta emot insättningar från allmänheten krävs tillstånd enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse eller registrering enligt lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet.

Andra stycket anger när ett institut får bevilja kredit. Detta får endast ske vid tillhandahållande av vissa betaltjänster. Förutsättningarna motsvarar dem som gäller för betalningsinstitut enligt 3 kap. 6 § andra stycket betaltjänstlagen, med det tillägget att det i bestämmelsen även anges att kredit aldrig får beviljas från medel som erhållits i utbyte mot elektroniska pengar.

I *tredje stycket* anges att kredit endast får beviljas om institutets kapitalbas är tillfredsställande med hänsyn till det totala kreditbeloppet. Bestämmelsen motsvarar, och avses ha samma innebörd som, 3 kap. 6 § tredje stycket betaltjänstlagen.

Skydds krav m.m.

7 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.9.

Paragrafen motsvarar artikel 7 i direktivet och anger hur medel som har tagits emot i utbyte mot elektroniska pengar som har getts ut ska skyddas.

I *första stycket* anges att medel som har tagits emot i utbyte mot elektroniska pengar som har getts ut antingen ska hållas avskilda eller omfattas av en garanti eller försäkring som ger ett likvärdigt skydd.

I *andra stycket* anges hur de medel som hålls avskilda ska förvaras eller placeras och vid vilken tidpunkt medlen ska avskiljas.

Tredje stycket reglerar skydd av medel som erhållits genom betalning via ett betalningsinstrument (definierat i 1 kap. 2 §). Dessa medel behöver inte skyddas innan de gjorts tillgängliga för ett institut för elektroniska pengar. Medlen ska dock skyddas senast fem bankdagar efter det att de elektroniska pengar som betalningen avsåg gavs ut.

Av *ffjärde stycket* följer att de skyddskrav som gäller för betalningsinstitut enligt betaltjänstlagen ska tillämpas även när ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare tillhandahåller betaltjänster som inte är knutna till utgivning av elektroniska pengar.

8 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.11.

Paragrafen motsvarar artikel 3.2 i direktivet. Institut för elektroniska pengar ska informera Finansinspektionen i förväg om alla väsentliga förändringar av åtgärderna för att skydda medel som tagits emot i utbyte mot utgivna elektroniska pengar. Detsamma föreslås gälla för registrerade utgivare. Enligt 5 kap. 27 § 6 får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddela föreskrifter om vad information enligt denna bestämmelse ska innehålla.

Bevarande av uppgifter

9 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.9.

Av bestämmelsen framgår att institut för elektroniska pengar ska bevara vissa uppgifter i minst fem år. Enligt 5 kap. 27 § 7 får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om bevarande av uppgifter.

Bestämmelserna i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism är tillämpliga även vid utgivning av elektroniska pengar. I 2 kap. 13 § den lagen finns bestämmelser om bevarande av handlingar eller uppgifter. De som ger ut elektroniska pengar kan således vara skyldiga att dels bevara vissa uppgifter enligt den förevarande paragrafen, dels efterleva kraven på bevarande av handlingar eller uppgifter i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Paragrafen motsvarar 3 kap. 8 § betaltjänstlagen och avses ha samma innebörd som den bestämmelsen. Bestämmelsen i betaltjänstlagen motsvarar betaltjänstdirektivets artikel 19, som genom en hänvisning i artikel 3.1 i det nya e-penningdirektivet är tillämplig även på institut för elektroniska pengar.

Revision, redovisning m.m.

10 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.9.

Paragrafens *första stycke* anger att ett institut för elektroniska pengar ska ha minst en auktoriserad eller godkänd revisor som har avlagt revisorsexamen som är utsedd av stämman. Detta motsvarar vad som gällde enligt 2 kap. 10 § 2002 års e-penninglag (jfr 3 kap. 9 § första stycket betaltjänstlagen). Bestämmelsen i 2 kap. 10 § 2002 års e-penninglag behandlas i prop. 2009/10:204 (s. 130 och 131).

Institut som även driver annan verksamhet än utgivning av elektroniska pengar ska enligt *andra stycket* lämna separata redovisningsuppgifter över den verksamhet som omfattar utgivning av elektroniska pengar. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 10 § betaltjänstlagen, avses ha samma innebörd, och genomför betaltjänstdirektivets artikel 15.3, som även är tillämplig på institut för elektroniska pengar i enlighet med e-penningdirektivets artikel 3.1.

Huvudkontor och tystnadsplikt

11 och 12 §§

Förslagen, som har behandlats i avsnitt 6.9, motsvarar 3 kap. 11 och 12 §§ betaltjänstlagen och avses ha samma innebörd.

Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, upplysningsskyldighet, meddelandeförbud och ansvarsbestämmelse

13–16 §§

Förslagen har behandlats i avsnitt 6.9 och 6.12.

Paragraferna motsvarar 3 kap. 13–16 §§ betaltjänstlagen och avses ha samma innebörd.

Ombud

17 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.13.

Första stycket motsvarar artikel 3.5 i direktivet och anger att institut för elektroniska pengar inte får ge ut elektroniska pengar via ombud.

Av *andra stycket* framgår att institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare som vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud, ska anmäla ombudet till Finansinspektionen.

I *tredje stycket* anges att anmälan ska innehålla uppgifter om ombudet, ombudets ledning och om hur ombudet ska leva upp till kraven i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Av *fjärde stycket* framgår att uppgifter om ett ombud som uppfyller kraven i tredje stycket ska föras in i det register som Finansinspektionen för enligt 5 kap. 5 §.

Den skyldighet som enligt *femte stycket* åvilar institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare bör kunna uppfyllas genom att man ser till att de regler och riktlinjer som styr ombudets verksamhet tydligt

anger att kunder ska informeras i förväg om att ombudet agerar för institutets eller utgivarens räkning.

18 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.14.

Av *första stycket* framgår att ett institut för elektroniska pengar som vill distribuera elektroniska pengar, lösa in elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster i ett annat EES-land genom ombud ska underrätta Finansinspektionen om detta.

I *andra stycket* anges vilka uppgifter som institutet ska lämna till Finansinspektionen.

Av *tredje stycket* framgår att Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet innan registrering av ombud sker och att Finansinspektionen under vissa förutsättningar kan vägra att registrera ett ombud.

Filialverksamhet inom EES i institut för elektroniska pengar

19 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.14.

Av *första stycket* framgår att ett institut för elektroniska pengar som avser att ge ut elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster genom filial i ett annat EES-land i förväg ska lämna en underrättelse med information om den avsedda verksamheten till Finansinspektionen.

Av *andra stycket* framgår att Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet innan registrering av filial sker och att Finansinspektionen under vissa förutsättningar kan vägra att registrera en filial.

Motsvarande bestämmelser avseende betalningsinstitut finns i 3 kap. 19 § betaltjänstlagen.

20 §

Av bestämmelsen framgår att Finansinspektionen ska lämna en underrättelse enligt 19 § till den behöriga myndigheten i värdlandet inom en månad från det att inspektionen mottog underrättelsen från institutet för elektroniska pengar. Bestämmelsen har till viss del fått en annan språklig utformning än den motsvarande bestämmelse som avser betalningsinstitut i 3 kap. 20 § betaltjänstlagen, men avses ha samma innebörd.

Gränsöverskridande verksamhet inom EES i institut för elektroniska pengar

21 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.14

Av *första stycket* framgår att ett institut för elektroniska pengar som avser att från Sverige ge ut elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster i ett annat EES-land i förväg ska lämna en underrättelse med information om den avsedda verksamheten till Finansinspektionen.

I *andra stycket* anges vad underrättelsen ska innehålla.

En motsvarande bestämmelse avseende betalningsinstitut finns i 3 kap. 21 § betaltjänstlagen.

22 §

Av bestämmelsen framgår att Finansinspektionen ska lämna en underrättelse enligt 21 § till den behöriga myndigheten i värdlandet inom en månad från det att inspektionen mottog underrättelsen från institutet för elektroniska pengar. Bestämmelsen har till viss del fått en annan språklig utformning än den motsvarande bestämmelse som avser betalningsinstitut i 3 kap. 22 § betaltjänstlagen, men avses ha samma innebörd.

Filialverksamhet utanför EES i institut för elektroniska pengar

23 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.14.

Ett svenskt institut för elektroniska pengar kan inrätta filial i ett land utanför EES, om Finansinspektionen beviljar tillstånd. I bestämmelsen anges vad en ansökan om tillstånd ska innehålla. En motsvarande bestämmelse avseende betalningsinstitut finns i 3 kap. 23 § betaltjänstlagen.

Skyldighet att underrätta Finansinspektionen om ändringar i verksamheten

24 §

Av *första stycket* framgår att ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare som avser att förändra den verksamhet om vilken Finansinspektionen har underrättats enligt 17–19 §§, 21 § eller 23 § ska underrätta Finansinspektionen. De ändringar som planeras kan avse t.ex. en utökning eller minskning av de tjänster som tillhandahålls eller personalförändringar avseende styrelseledamöter, VD eller ansvarig för verksamheten med utgivning av elektroniska pengar. Underrättelsen ska ske innan ändringen genomförs.

Enligt paragrafens *andra stycke* ska ett institut för elektroniska pengar som avser att förändra sådan verksamhet i ett annat land som Finansinspektionen tidigare har underrättats om meddela myndigheten i förhand om de planerade ändringarna. Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i värdlandet om ändringen. Det uppställs ingen särskild tidsfrist för när Finansinspektionen på detta sätt ska vidarebefordra informationen om de planerade ändringarna till värdlandets behöriga myndighet. Utgångspunkten bör dock vara att underrättelse till värdlandsmyndigheten bör ske utan onödigt dröjsmål för att denna ska kunna få kännedom om ändringarna utan onödig tidsutdräkt.

Motsvarande bestämmelser såvitt avser betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer finns i 3 kap. 25 § betaltjänstlagen.

Särskilda bestämmelser om utländska företag hemmahörande inom EES

25 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.14.

Av paragrafens *första stycke* framgår att ett utländskt företag från ett EES-land, som i sitt hemland har tillstånd att ge ut elektroniska pengar, inte behöver tillstånd enligt denna lag för att ge ut elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster i Sverige. Ett sådant företag behöver alltså inte ansöka om tillstånd som institut för elektroniska pengar, utan kan genom s.k. ”passporting” bedriva verksamhet med stöd av tillståndet i sitt hemland. Principen att ett tillstånd i hemmedlemsstaten möjliggör verksamhet i övriga medlemsstater motsvarar vad som unionsrättsligt redan gäller avseende många andra finansiella tjänster.

Av *andra stycket* framgår dock att ett sådant utländskt företag får ge ut elektroniska pengar genom filial i Sverige, samt distribuera eller lösa in elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster genom ombud eller filial i Sverige, först efter det att Finansinspektionen har tagit emot en underrättelse från den behöriga myndigheten i företagets hemland. Underrättelsen ska innehålla information om den verksamhet som avses bedrivas via ombudet eller filialen och uppgifter om ombudets eller filialens adress och ansvariga ledning. Det följer av e-penningdirektivets artikel 3.5 att det inte är tillåtet att ge ut elektroniska pengar genom ombud. Däremot kan såväl distribution som inlösen av elektroniska pengar, liksom tillhandahållande av betaltjänster ske genom ombud.

Liknande bestämmelser avseende andra finansiella företag finns i bl.a. 4 kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse, 4 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och 3 kap. 26 § betaltjänstlagen.

26 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.14.

Av paragrafen framgår att ett utländskt företag från ett annat EES-land som i sitt hemland har tillstånd att ge ut elektroniska pengar och avser att ge ut elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster i Sverige från sitt hemland, dvs. utan ombud eller filial här, får göra detta. En förutsättning för detta är att Finansinspektionen först har mottagit en underrättelse från den behöriga myndigheten i företagets hemland. Av underrättelsen ska det framgå vilka tjänster som företaget avser att tillhandahålla i Sverige.

En motsvarande bestämmelse avseende utländska kreditinstitut finns i 4 kap. 2 § lagen om bank- och finansieringsrörelse, och en motsvarande bestämmelse avseende utländska betalningsinstitut i 3 kap. 27 § betaltjänstlagen.

Särskilda bestämmelser om utländska företag hemmahörande utanför EES

27 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.14.

Av bestämmelsen framgår att företag från länder utanför EES kan beviljas tillstånd att ge ut elektroniska pengar från en filial i Sverige, om

vissa förutsättningar är uppfyllda. Bestämmelsen avses ha samma innebörd som de motsvarande bestämmelserna i 2 kap. 8 § 2002 års e-penninglag och 4 kap. 4 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Uppdragsavtal

28 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.13.

Anmälningsplikten enligt *första stycket* avser det uppdragsavtal som institutet eller utgivaren slutit med uppdragstagaren.

Av *andra stycket* framgår att sådana funktioner som är av väsentlig betydelse för verksamheten med utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster enbart får utföras av en uppdragstagare om uppdragsverksamheten uppfyller vissa krav. I denna del motsvarar bestämmelsen 8 kap. 14 § första stycket lagen om värdepappersmarknaden och 3 kap. 28 § betaltjänstlagen och avses ha samma innebörd.

Enligt 5 kap. 27 § 8 får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om vad institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare ska iakta och vilka krav de ska uppfylla i samband med uppdragsavtal.

4 kap. Bestämmelser om elektroniska pengar

Utgivning av elektroniska pengar

1 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.10.

I paragrafen anges att elektroniska pengar ska ges ut till det nominella beloppet och att utgivning ska ske utan dröjsmål. Detta innebär att elektroniska pengar inte får ges ut mot erhållande av medel som understiger eller överstiger det utgivna penningvärdet. Möjligheten att använda bonussystem och liknande vid utgivning begränsas därför. Direktivets uttryck att elektroniska pengar ska ges ut till det nominella beloppet mot erhållande av medel (artikel 11.1) föreslås formuleras så att elektroniska pengar ska ges ut till samma belopp som de medel som mottagits. Någon skillnad i sak är inte avsedd.

Frågan om utgivning av elektroniska pengar till annat belopp än det nominella har behandlats i prop. 2001/02:85 (s. 57 ff.). På motsvarande sätt omfattar den nya definitionen av elektroniska pengar även sådana som ges ut till andra belopp än det nominella. Enligt denna paragraf är sådan affärsverksamhet inte tillåten. Kringgåenden ska därmed inte vara möjliga.

Enligt direktivets artikel 6.3 ska medel som institut för elektroniska pengar tar emot från innehavaren av elektroniska pengar utan dröjsmål bytas ut mot elektroniska pengar. I den föreslagna paragrafen uttrycks detta så att utgivning ska ske utan dröjsmål. Någon skillnad i sak är inte heller här avsedd.

Inlösen

2 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.10.

I *första stycket* anges att en innehavare av elektroniska pengar ska kunna lösa in dessa hos utgivaren till det nominella beloppet. Sådan inlösen ska kunna begäras av innehavaren när som helst. Utgivaren är skyldig att se till att det finns möjlighet att begära inlösen. Paragrafen motsvarar artikel 11.2 i direktivet. Innehavaren ska kunna lösa in hela eller delar av värdet (jfr artikel 11.5).

Andra stycket innehåller bestämmelser som motsvarar direktivets artikel 11.6 och avser inlösen under vissa angivna förutsättningar. När inlösen begärs inom ett år från och med den dag då avtalet mellan utgivaren och innehavaren av elektroniska pengar upphör ska hela penningvärdet kunna lösas in. Hela penningvärdet ska även kunna lösas in när utgivaren av elektroniska pengar driver verksamhet som anges i 3 kap. 5 § första stycket beträffande vilken det inte är känt till vilken del medlen ska användas som elektroniska pengar.

3 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.10.

Paragrafen motsvarar artikel 11.3 i direktivet. Villkor för inlösen och avgifter ska anges i avtalet.

4 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.10.

Paragrafens *första stycke* anger de förutsättningar under vilka en utgivare av elektroniska pengar får ta ut en avgift vid inlösen. En utgivare av elektroniska pengar får ta ut en avgift om detta anges i avtalet i enlighet med 3 § och avgiften motsvarar skäliga kostnader för utgivaren för att genomföra transaktionen. Innebörden i detta uttryck har behandlats i avsnitt 6.10.

Av *andra stycket* framgår att utgivaren, om inlösen sker efter att avtalet mellan utgivaren av elektroniska pengar och innehavaren av elektroniska pengar har upphört att gälla, bara får ta ut avgift om det har gått mer än ett år från avtalets upphörande.

I *trede stycket* anges att bestämmelsen i första stycket är dispositiv mellan utgivare och personer som accepterar elektroniska pengar om dessa inte är konsumenter.

Ränta

5 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.10.

Paragrafen motsvarar artikel 12 i det nya e-penningdirektivet och anger att utgivare av elektroniska pengar inte får betala ränta eller ge andra förmåner som beror på hur länge innehavaren av elektroniska pengar behåller de elektroniska pengarna.

Förbudet gäller för alla utgivare, även banker och kreditmarknadsföretag.

5 kap. Tillsyn, ingripanden och bemyndigande

Tillsynens omfattning

1 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.11.

Av paragrafens *första stycke* följer att Finansinspektionen har tillsyn över att bestämmelserna i lagen följs och att inspektionen även därutöver utövar tillsyn över den verksamhet med utgivning av elektroniska pengar som bedrivs av institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare.

Andra och tredje styckena innehåller bestämmelser om ingripanden mot filialer till företag från länder utanför EES som har fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar i Sverige enligt 3 kap. 27 §. Liknande bestämmelser finns i 6 kap. 17 § 2002 års e-penninglag.

2 §

Av bestämmelsen framgår att institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare ska lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet som inspektionen begär för tillsynen. Liknande bestämmelser finns i annan rörelsereglering avseende finansiella företag, se t.ex. 8 kap. 2 § betaltjänstlagen och 14 kap. 5 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Platsundersökning

3 §

Enligt *första stycket* får Finansinspektionen när det är nödvändigt för tillsynen genomföra en undersökning hos ett institut för elektroniska pengar, en registrerad utgivare eller ett utländskt företag som bedriver verksamhet med utgivning av elektroniska pengar enligt i Sverige i enlighet med 3 kap. 25–27 §§. Liknande bestämmelser om behöriga myndigheters möjlighet att göra platsundersökningar finns i 23 kap. 4 § lagen om värdepappersmarknaden och 8 kap. 3 § betaltjänstlagen. I motiven till de bestämmelserna anges att Finansinspektionen genom en undersökning på plats kan inspektera alla aspekter av företagets verksamhet som inspektionen har tillsyn över, och att det som regel främst torde vara fråga om att ta del av handlingar och studera rutiner på plats (prop. 2006/07:115 s. 630 och 631, jfr prop. 2009/10:220 s. 365). Vidare uttalas att rätten att utföra platsundersökningar endast avser ett företags kontorslokaler och liknande och alltså inte inspektioner i privatbostäder. Motsvarande överväganden som gjordes i dessa förarbeten bör vara vägledande även vid tolkningen av den förevarande bestämmelsen.

Samarbete mellan behöriga myndigheter

4 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.11 och 6.14. Bestämmelserna avses ha samma innebörd som motsvarande bestämmelser i 8 kap. 4 § betaltjänstlagen.

Register över institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare

5 §

Finansinspektionen ska enligt bestämmelsen föra ett register över institut för elektroniska pengar, registrerade utgivare, deras ombud och filialer. Registret ska hållas tillgängligt hos Finansinspektionen. Liknande bestämmelser avseende betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer samt filialer och ombud till dessa finns i 8 kap. 5 § betaltjänstlagen.

Revision

6 §

Av bestämmelsens *första stycke* framgår att en revisor eller en särskild granskare i ett institut för elektroniska pengar som får kännedom om vissa angivna förhållanden omedelbart ska rapportera till Finansinspektionen. Eftersom ett institut för elektroniska pengar kan vara antingen ett aktieföretag eller en ekonomisk förening hänvisas i *punkten 3* till relevanta bestämmelser i såväl aktieföretagslagen (2005:551) som lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

I *andra stycket* anges att motsvarande rapporteringsskyldighet inträder om revisorn eller den särskilde granskaren får kännedom om sådana förhållanden som anges i första stycket vid fullgörande av uppdrag i moder- eller dotterföretag till ett institut för elektroniska pengar eller i ett företag som har en likartad förbindelse med institutet.

Bestämmelserna i första och andra stycket avses ha samma innebörd som motsvarande bestämmelser avseende andra finansiella företag i 13 kap. 10 § lagen om bank- och finansieringsrörelse, 23 kap. 8 § lagen om värdepappersmarknaden och 8 kap. 6 § betaltjänstlagen.

Avgifter till Finansinspektionen

7 §

Förslaget, som har behandlats i avsnitt 9.3, innebär att regler som motsvarar 14 kap. 16 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), och avses ha samma innebörd som den bestämmelsen, införs.

Ingripande mot institut för elektroniska pengar

8 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.11.

Av *första stycket* framgår att Finansinspektionen ska ingripa om ett institut för elektroniska pengar har åsidosatt sina skyldigheter enligt lagen om elektroniska pengar eller andra tillämpliga regler.

I *andra stycket* anges att Finansinspektionen ska ingripa genom föreläggande, förbud att verkställa ett beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska institutets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, en varning meddelas.

Motsvarande bestämmelser avseende andra finansiella företag finns i 15 kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse, 25 kap. 1 § lagen om värdepappersmarknaden och 8 kap. 8 § betaltjänstlagen. Bestämmelsen syftar till att Finansinspektionen ska kunna ingripa mot institut för elektroniska pengar som åsidosatt sina skyldigheter enligt lagen om elektroniska pengar eller andra tillämpliga regler, i samma utsträckning och med användning av samma ingripandeåtgärder som inspektionen enligt de andra uppräknade lagarna förfogar över såvitt avser andra typer av finansiella företag.

9 §

Enligt paragrafen får Finansinspektionen under viss förutsättning avstå från att ingripa mot ett institut för elektroniska pengar. Bestämmelsen avses ha samma innebörd som motsvarande bestämmelser avseende andra finansiella företag i 15 kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse, 25 kap. 2 § lagen om värdepappersmarknaden och 8 kap. 9 § betaltjänstlagen.

10 §

Av *första stycket* framgår att Finansinspektionen under vissa förutsättningar ska återkalla tillståndet för ett institut för elektroniska pengar om en person i ledande ställning – en styrelsemedlem, verkställande direktör, ställföreträdare för verkställande direktör eller ansvarig för verksamheten med utgivning av elektroniska pengar – inte längre uppfyller de krav som ställs på honom eller henne.

Av *andra stycket* framgår att Finansinspektionen i stället kan besluta att en person i ledande ställning inte längre får inneha sin post och förordna en ersättare. Avsikten är att detta alternativ ska kunna väljas i stället för återkallelse av tillstånd i de fall då det finns brister i ett ledningen i ett i övrigt livskraftigt institut och institutet inte förmår ändra på situationen. Det föreligger dock inte någon skyldighet för Finansinspektionen att använda sig av denna möjlighet i stället för att återkalla tillståndet. En bedömning får göras från fall till fall.

Av *fjärde stycket* framgår att bestämmelserna om styrelsen såvitt avser återkallande av tillstånd ska tillämpas på tillsynsorganet i dualistiskt organiserade europabolag eller europakooperativ. En motsvarande bestämmelse såvitt avser betalningsinstitut finns i 8 kap. 10 § fjärde stycket betaltjänstlagen.

Bestämmelserna avses ha samma innebörd som de motsvarande bestämmelser avseende andra finansiella företag som, förutom i 8 kap. 10 § betaltjänstlagen, även finns i 15 kap. 2 § lagen om bank- och finansieringsrörelse och i 25 kap. 4 § lagen om värdepappersmarknaden.

11 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.11. Genom paragrafen genomförs artikel 21 i betaltjänstdirektivet, som enligt artikel 3.1 i e-penningdirektivet ska gälla i tillämpliga delar för institut för elektroniska pengar.

Såvitt avser *punkten 1*, om återkallande på grund av att institutet för elektroniska pengar har fått tillståndet genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt, gäller att de oriktiga uppgifter som

lämnats ska ha varit av sådan art att det kan befaras att de påverkade beslutet att ge institutet tillstånd. Bestämmelsen är inte tillämplig i de fall då oriktiga eller felaktiga uppgifter visserligen har lämnats i ett ansökningsärende men dessa uppgifter inte var relevanta för beslutet att bevilja eller inte bevilja tillstånd. Sådana uppgifter kan avse rena felskrivningar eller felstavningar, exempelvis avseende institutets adress eller ledande befattningshavares namn, som inte materiellt påverkar beslutet att ge eller inte ge tillstånd (jfr prop. 2009/10:220 s. 297).

I fråga om återkallandegrunden i *punkten 4* kan noteras att betaltjänstdirektivets bestämmelse såvitt avser betalningsinstitut har genomförts genom en bestämmelse i 8 kap. 11 § första stycket 4 betaltjänstlagen. När det gäller institut för elektroniska pengar, som enligt e-penningdirektivet kan bedriva såväl betaltjänstverksamhet som utgivning av elektroniska pengar, framgår av bestämmelsen att tillstånd ska återkallas om det skulle utgöra ett hot mot betalningssystemets stabilitet om institutet fortsatte att bedriva sin verksamhet med utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster.

12 §

Av *första stycket* framgår att Finansinspektionen får besluta om hur avvecklingen av rörelsen ska ske i ett institut vars tillstånd har återkallats.

I *andra stycket* anges att Finansinspektionens beslut om återkallelse får förenas med förbud att fortsätta rörelsen.

Bestämmelsen avses ha samma innebörd som motsvarande bestämmelser avseende andra finansiella företag i 25 kap. 6 § lagen om värdepappersmarknaden och 8 kap. 12 § betaltjänstlagen.

13 §

Av paragrafen framgår att Finansinspektionen ska vidta åtgärder mot ett institut för elektroniska pengar, om en behörig myndighet i ett annat land underrättar inspektionen om att institutet har överträtt föreskrifter i det landet. Inspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet om vilka åtgärder som vidtas. Bestämmelsen avses ha samma innebörd som motsvarande bestämmelser avseende andra finansiella företag i 15 kap. 5 § lagen om bank- och finansieringsrörelse, 25 kap. 7 § lagen om värdepappersmarknaden och 8 kap. 13 § betaltjänstlagen.

Straffavgift och förseningsavgift

14–17 §§

Av paragraferna framgår att Finansinspektionen får besluta att ett institut som har fått anmärkning eller varning ska betala en straffavgift. Vidare föreskrivs bestämmelser om straffavgiftens storlek. De belopp som föreslås, liksom kriterierna för fastställandet av avgiftens storlek, motsvarar de som såvitt avser andra finansiella företag finns i 15 kap. 7–9 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse, 25 kap. 8–10 §§ lagen om värdepappersmarknaden och 8 kap. 14–16 §§ betaltjänstlagen, och avses ha samma innebörd. Det framstår som lämpligt att i möjligaste mån

utforma bestämmelserna avseende institut för elektroniska pengar så att de motsvarar vad som gäller för andra finansiella företag.

På motsvarande sätt finns bestämmelser om förseningsavgift i 15 kap. 10 § lagen om bank- och finansieringsrörelse, 25 kap. 11 § lagen om värdepappersmarknaden och 8 kap. 17 § betaltjänstlagen. Den nu föreslagna bestämmelsen i 17 § avses ha samma innebörd som dessa bestämmelser. I respektive bestämmelse hänvisas till det bemyndigande som Finansinspektionen fått att meddela föreskrifter om vilka upplysningar som berörda finansiella företag ska lämna till myndigheten. En motsvarande bestämmelse om möjlighet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att besluta om förseningsavgift även i fråga om institut för elektroniska pengar föreslås i 27 § 9.

Verkställighet av beslut om straffavgift och förseningsavgift

18–20 §§

Av 3 kap. 1 § första stycket 6 utsköningsbalken framgår att en förvaltningsmyndighets beslut får verkställas enligt utsköningsbalkens bestämmelser om det finns en särskild föreskrift om detta. I paragraferna föreskrivs särskilda bestämmelser om verkställighet av ett beslut om straffavgift eller förseningsavgift avseende institut för elektroniska pengar.

Bestämmelserna avses ha samma innebörd som motsvarande bestämmelser i 15 kap. 11–14 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse och 8 kap. 18–20 §§ betaltjänstlagen.

Ingripande mot utländska företag

21 §

Av *första stycket* framgår att Finansinspektionen kan förelägga ett utländskt företag som ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster, i enlighet med ett tillstånd i ett annat land att ge ut elektroniska pengar, att göra rättelse om dess verksamhet med utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster i Sverige inte bedrivs enligt gällande regler om konsumentskydd, åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller bestämmelserna i förordning (EG) nr 1781/2006 och sådan lag som kompletterar denna förordning. Eftersom de företag som har tillstånd att ge ut elektroniska pengar enligt e-penningdirektivets artikel 6.1 a också kan tillhandahålla betaltjänster, ges Finansinspektionen enligt denna bestämmelse möjlighet att ingripa i fråga om såväl utgivning av elektroniska pengar som tillhandahållande av betaltjänster i sådana företag.

Av *andra stycket* framgår att Finansinspektionen får ingripa mot ett utländskt företag som har tillstånd i ett annat EES-land att ge ut elektroniska pengar och inte följer bestämmelserna i 4 och 5 kap. betaltjänstlagen såväl när företaget ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster genom filial i Sverige som när företaget tillhandahåller betaltjänster, löser in eller distribuerar elektroniska pengar genom ombud i Sverige. Finansinspektionen får även ingripa om ett

sådant företag inte följer bestämmelserna om utgivning av elektroniska pengar, ränta och inlösen i lagen om elektroniska pengar.

Genom hänvisningen till lagen om betaltjänster genomförs betaltjänstdirektivets artikel 82.2, där det anges att värdmedlemsstatens behöriga myndigheter ska utöva tillsyn över att filialer och ombud följer bestämmelserna i betaltjänstdirektivets avdelningar III och IV, såvitt avser betaltjänster som tillhandahålls av utländska företag från andra EES-länder som i hemlandet har tillstånd att ge ut elektroniska pengar. Möjligheten att ingripa mot företag som inte följer bestämmelserna om utgivning av elektroniska pengar, ränta och inlösen innebär att artikel 13 i e-penningdirektivet, av vilken följer att medlemsstaterna ska införa bestämmelser om sanktioner vid överträdelse av dessa bestämmelser, genomförs såvitt avser utländska företag med tillstånd i andra EES-länder.

I *tredje stycket* anges att om det utländska företaget inte följer föreläggandet enligt första eller andra stycket ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. Om rättelse inte sker får Finansinspektionen enligt *fjärde stycket* förbjuda företaget att ge ut elektroniska pengar eller påbörja nya betalningstransaktioner i Sverige, efter att dessförinnan ha underrättat den behöriga myndigheten i företagets hemland. I brådskande fall kan Finansinspektionen meddela förbud utan en föregående underrättelse till den behöriga hemlandsmyndigheten, men i så fall ska den myndigheten underrättas så snart som möjligt efteråt.

Liknande bestämmelser avseende utländska företag som tillhandahåller betaltjänster finns i 8 kap. 21 § betaltjänstlagen.

22 §

Av bestämmelsen framgår att Finansinspektionen genast ska förbjuda ett utländskt företag med tillstånd i ett EES-land, som har fått sitt tillstånd i hemlandet indraget, att ge ut elektroniska pengar eller påbörja nya betalningstransaktioner i Sverige. Det företag som förbudet avser får således inte ge ut elektroniska pengar eller påbörja nya betalningstransaktioner i Sverige. En liknande bestämmelse avseende betalningsinstituts påbörjande av nya betalningstransaktioner finns i 8 kap. 22 § betaltjänstlagen.

Ingripande mot registrerade utgivare

23 §

Av *första stycket* framgår att Finansinspektionen ska ingripa om en registrerad utgivare åsidosätter sina skyldigheter enligt lagen om elektroniska pengar eller andra tillämpliga regler. Finansinspektionen ska då utfärda ett föreläggande att inom viss tid vidta åtgärder för att komma till rätta med situationen eller att upphöra med verksamheten. I detta sammanhang kan särskilt framhållas att en registrerad utgivare som tillhandahåller betaltjänster är skyldig att efterleva bl.a. betaltjänstlagens bestämmelser om tillhandahållande av betaltjänster.

I *andra stycket* anges vad som gäller i de fall då en registrerad utgivare inte längre uppfyller kriterierna för att undantas från tillståndskravet och

inte ansöker om tillstånd inom 30 dagar. Finansinspektionen ska i sådana fall förelägga utgivaren att inkomma med ansökan. Om utgivaren inte rättar sig efter föreläggandet, ska Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten. Bestämmelsen avses ha samma innebörd som den motsvarande bestämmelsen avseende betaltjänstverksamhet i 8 kap. 23 § andra stycket betaltjänstlagen

Finansinspektionen får också, enligt *tredje stycket*, förelägga den person som driver en viss verksamhet att lämna de upplysningar om verksamheten som krävs för att kunna bedöma om tillståndsplikt för verksamheten föreligger. Bestämmelsen avses ha samma innebörd som den motsvarande bestämmelsen avseende betaltjänstverksamhet i 8 kap. 23 § tredje stycket betaltjänstlagen.

Ingripande mot den som saknar tillstånd eller registrering

24 §

I paragrafens *första stycke* anges att Finansinspektionen ska förelägga den som driver verksamhet som omfattas av lagen om elektroniska pengar utan att vara berättigad till det att upphöra med verksamheten.

Av *andra stycket* framgår att Finansinspektionen för förelägga den som driver viss verksamhet att lämna de upplysningar som inspektionen behöver för att bedöma om viss verksamhet omfattas av lagen.

Ett föreläggande som avser ett utländskt företag får enligt *tredje stycket* riktas mot såväl företaget som den som i Sverige är verksam för företagets räkning.

Genom bestämmelsen genomförs artikel 10 i e-penningdirektivet. Bestämmelsen avses ha samma innebörd som den motsvarande bestämmelsen avseende betaltjänstverksamhet i 8 kap. 24 § betaltjänstlagen.

Vite

25 §

Av paragrafen framgår att ett föreläggande eller förbud som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag får förenas med vite. Bestämmelsen har till viss del fått en annan språklig utformning än de motsvarande bestämmelserna i 15 kap. 20 § lagen om bank- och finansieringsrörelse, 25 kap. 29 § lagen om värdepappersmarknaden och 8 kap. 25 § betaltjänstlagen, men avses ha samma innebörd.

Överklagande

26 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.16. Bestämmelsen avses ha samma innebörd som motsvarande bestämmelser i 8 kap. 26 § betaltjänstlagen även om dess första stycke till viss del har fått en annan språklig utformning.

Bemyndigande

27 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.1.

I paragrafen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vissa ämnen.

Enligt *första punkten* delegeras normgivningskompetens att meddela föreskrifter om hur genomsnittligt utestående skulder enligt 2 kap. 3 § 5 ska beräknas.

I *andra punkten* delegeras normgivningskompetens att meddela föreskrifter om vad som utgör tillräckliga styr- och kontrollformer vid prövning av en ansökan enligt 2 kap. 6 § första stycket 2 a.

I *tredje punkten* delegeras, på motsvarande sätt som i 3 kap. 29 § 1 betaltjänstlagen, normgivningskompetens rörande beräkningen av kapitalkrav enligt 3 kap. 2 § första stycket.

Fjärde punkten motsvarar bemyndigandet i 3 kap. 29 § 2 betaltjänstlagen.

I *femte punkten* delegeras, på motsvarande sätt som i 3 kap. 29 § 3 betaltjänstlagen, normgivningskompetens för hur institut för elektroniska pengar och registrerade utfärdare ska hantera medel enligt 3 kap. 7 § andra stycket som tagits emot i utbyte mot utgivna elektroniska pengar och andra medel som tagits emot för genomförandet av betalningstransaktioner och hur stor andel av medlen hos institut för elektroniska pengar och registrerade utfärdare som omfattas av skyddskraven enligt 3 kap. 7 § tredje och fjärde styckena.

Enligt *sjätte punkten* får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer föreskriva vad information till inspektionen enligt 3 kap. 8 § ska innehålla.

Sjunde punkten motsvarar bemyndigandet i 3 kap. 29 § 4 betaltjänstlagen.

I den *åttonde punkten* delegeras, på motsvarande sätt som i 3 kap. 29 § 5 betaltjänstlagen, normgivningskompetens rörande vad som ska iakttas och vilka krav som ska uppfyllas vid uppdragsavtal enligt 3 kap. 28 §.

I *nionde* och *tionde punkterna* delegeras, på motsvarande sätt som i 8 kap. 27 § betaltjänstlagen, normgivningskompetens rörande dels vilka upplysningar ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet enligt 2 §, dels sådana avgifter som avses i 7 §.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Frågor om ikraftträdande- och övergångsbestämmelser har behandlats i avsnitt 6.17.

Övergångsbestämmelsen i *punkten 3* innebär att om något institut för elektroniska pengar före den 30 april 2011 har beviljats tillstånd och påbörjat verksamheten enligt dagens reglering får institutet fortsätta med denna verksamhet utan att tillstånd krävs enligt denna lag fram till den 30 oktober 2011. Institut måste emellertid lämna den information som Finansinspektionen behöver så att inspektionen senast den 30 oktober 2011 kan bedöma om institutet uppfyller kraven i denna lag och, om

kraven inte uppfylls, vilka åtgärder som krävs för att se till att de uppfylls eller om det är lämpligt att återkalla tillståndet. Om kraven uppfylls ska Finansinspektionen enligt *punkten 4* bevilja tillstånd och institutet vara skyldigt att följa den nya lagen.

Av övergångsbestämmelserna i *punkten 5* följer vidare att Finansinspektionen – oberoende av ansökan – ska bevilja tillstånd under förutsättning att inspektionen har tillräcklig information för att kunna bedöma att kraven är uppfyllda. Om Finansinspektionen finner att förutsättningarna är uppfyllda, ska myndigheten informera berörda företag innan tillstånd meddelas. De företag som omfattas av övergångsbestämmelserna ska ansöka om tillstånd, men kan alltså också få besked från Finansinspektionen att de kan beviljas tillstånd på grundval av befintliga uppgifter. Det åligger dock varje berört företag att se till att nödvändiga tillstånd för verksamheten finns och att, om det är nödvändigt, komma in med en ansökan till Finansinspektionen i sådan tid att ett eventuellt beslut om att meddela tillstånd kan tas inom den i lagen angivna tidsfristen. Finansinspektionen ska informera den berörda juridiska personen innan tillstånd meddelas.

I *punkten 6* ges särskilda övergångsbestämmelser för den som före den 30 april 2011 medgetts undantag av Finansinspektionen enligt 2 kap. 6 § lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar och inom samma tid inlett sådan verksamhet. Ett sådant undantaget institut får till och med den 30 april 2012 fortsätta denna verksamhet inom Sverige i enlighet med lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar utan att behöva ansöka om tillstånd och utan att i övrigt behöva följa denna lag.

10.2 Förslaget till lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173)

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.2 och 9.5.

10.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.5.

10.4 Förslaget till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.5.

10.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.5.

- 10.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.5.

- 10.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.5.

- 10.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.5. En hänvisning har också tagits in till 3 kap. 14 § lagen (2010:751) om betaltjänster.

- 10.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.5.

- 10.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.6 och 9.5.

- 10.11 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.5.

- 10.12 Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:531) om särskild tillsyn i finansiella konglomerat

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.5.

- 10.13 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.5.

10.14 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.5.

10.15 Förslaget till lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.13 och 9.5.

10.16 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.4. Ändringen i *första stycket 3* innebär att även institut för elektroniska pengar och betalningsinstitut omfattas av bestämmelsen. Sekretess gäller således för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ärende hos statlig myndighet om innehav av aktier eller andelar i ett institut för elektroniska pengar eller ett betalningsinstitut. Sekretessregleringen vid ägarprövning i institut för elektroniska pengar och betalningsinstitut kommer därigenom att bli densamma som för övriga typer av finansiella företag som nämns i paragrafen.

10.17 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.9, 8.3 och 9.5.

I 5 kap. 2 § och rubriken därtill föreslås att det uttryckligen föreskrivs att de undantag som följer av bestämmelsen kan omfatta även ramavtal för elektroniska pengar. Därigenom klargörs att parterna, också beträffande betaltjänster som är knutna till elektroniska pengar, får komma överens om villkor som avspeglar ett mera kontantliknande transaktionsmönster.

Europaparlamentets och rådets direktiv

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om elektroniska pengar

Härigenom föreskrivs¹ följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § I denna lag finns bestämmelser om utgivning av elektroniska pengar och om institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare.

Lagen gäller inte penningvärde som

1. lagras på instrument som kan användas endast inom ett begränsat nätverk av leverantörer, hos en leverantör i dennes affärsställe eller i fråga om ett begränsat varu- eller tjänsteutbud, eller

2. används för betalningstransaktioner som verkställs med hjälp av teleutrustning eller annan elektronisk utrustning, när de köpta varorna eller tjänsterna levereras till och är avsedda att användas med hjälp av teleutrustning eller annan elektronisk utrustning, förutsatt att operatören för utrustningen inte agerar enbart som en mellanhand mellan betal-tjänstanvändaren och leverantören av varorna eller tjänsterna.

Definitioner

2 § I denna lag betyder

1. *elektroniska pengar*: ett elektroniskt förvarat penningvärde som

d) representerar en fordran på utgivaren,

e) ges ut mot erhållande av medel i syfte att genomföra betalningstransaktioner, och

f) godtas som betalningsmedel av andra än utgivaren.

2. *institut för elektroniska pengar*: ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som har fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar enligt denna lag,

3. *registrerad utgivare*: en juridisk person som enligt 5 § har undantagits från tillståndsplikt,

4. *utgivare av elektroniska pengar*: institut för elektroniska pengar, registrerade utgivare, den som är undantagen från tillståndsplikt enligt 4 § och företag som enligt 26 § fjärde stycket fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar.

De begrepp som definieras i 1 kap. 2 och 4 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster ska ha samma betydelse i denna lag.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG av den 16 september 2009 om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet, om ändring av direktiven 2005/60/EG och 2006/48/EG och om upphävande av direktiv 2000/46/EG (EUT L 267, 10.10.2009, s. 7–17, Celex 32009L0110).

Tillstånd, m.m.

Tillståndsplikt

3 § Elektroniska pengar får ges ut endast efter tillstånd av Finansinspektionen, om inte annat följer av 4 eller 5 §.

Tillstånd får ges till ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening.

Undantag från tillståndsplikt, m.m.

4 § Tillstånd att ge ut elektroniska pengar behövs inte för

1. banker och kreditmarknadsföretag enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

2. statliga och kommunala myndigheter, när de ägnar sig åt myndighetsutövning,

3. utländska fysiska och juridiska personer samt myndigheter inom EES, motsvarande dem i 1–2 med undantag av sådana fysiska eller juridiska personer som har undantagits från tillståndsplikt enligt nationella bestämmelser som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG,

4. Europeiska centralbanken och nationella centralbanker i andra EES-länder, när de inte agerar i egenskap av monetär eller offentlig myndighet,

5. postgiroinstitut inom EES som enligt nationell lagstiftning har rätt att ge ut elektroniska pengar, och

6. filialer till kreditinstitut från länder utanför EES.

Särskilda bestämmelser om utländska företag finns i 26 §.

5 § En juridisk person får ansöka hos Finansinspektionen om att undantas från tillståndsplikt enligt 3 §. Inspektionen ska besluta om undantag om

1. motsvarande förutsättningar som anges i 2 kap. 3 § första stycket 2–5 lagen (2010:751) om betal tjänster är uppfyllda, och

2. den planerade verksamheten har sådan begränsad omfattning att genomsnittligt utestående skulder hänförliga till elektroniska pengar aldrig överstiger fem miljoner euro.

6 § Finansinspektionen ska registrera dem som har beviljats undantag enligt 5 § (registrerade utgivare). En registrerad utgivare ska underrätta Finansinspektionen om sådana förändringar som påverkar dennes möjlighet att uppfylla villkoren för undantag enligt 5 §.

7 § En registrerad utgivare som inte längre uppfyller villkoren i 5 § ska ansöka om tillstånd enligt 3 §. Ansökan ska göras inom 30 dagar från den dag då villkoren inte längre uppfylldes.

En registrerad utgivare ska avföras ur registret om utgivaren anmäler att den inte längre ger ut elektroniska pengar eller om det på annat sätt framgår att utgivarens verksamhet har upphört.

Prövning av en ansökan om tillstånd och förutsättningar för tillstånd

8 § Vid prövningen av en ansökan om tillstånd att ge ut elektroniska pengar ska bestämmelserna i 2 kap. 6, 7 och 9 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster tillämpas på motsvarande sätt.

Institut för elektroniska pengars och registrerade utgivares rörelse, m.m.

Startkapital

9 § Ett institut för elektroniska pengar ska när det påbörjar sin verksamhet ha ett startkapital som vid tiden för beslut om tillstånd motsvarar minst 350 000 euro.

Kapitalkrav

10 § Ett institut för elektroniska pengar ska vid varje tidpunkt ha en kapitalbas som motsvarar minsta av startkapitalet enligt 9 § eller ett kapitalkrav beräknat enligt 11 §. Betalningsinstitutets kapitalbas får inte underskrida det högsta av dessa två belopp.

Vid beräkningen av kapitalbasen och dess sammansättning gäller 3 kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar och de föreskrifter som meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 6 samma lag.

Ett institut för elektroniska pengar som tillhör samma grupp som ett annat institut för elektroniska pengar, eller ett betalningsinstitut, kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller försäkringsföretag får inte vid beräkning av kapitalbasen ta med sådana poster som ingår i beräkningen av något av dessa företags kapitalbas.

För ett institut för elektroniska pengar som har bytt redovisningsvaluta gäller att kapitalbasen inte får understiga det högsta av de belopp som följer av 6 och 7 §§ lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag.

11 § Kapitalkravet enligt 10 § uppgår till två procent av genomsnittet av det sammanlagda belopp av skulder hänförliga till elektroniska pengar som getts ut vid utgången av varje kalenderdag under de sex föregående kalendermånaderna, beräknat den första kalenderdagen i varje kalendermånad och tillämpat för denna kalendermånad. Om ett institut för elektroniska pengar tillhandahåller betaltjänster som inte är knutna till utgivning av elektroniska pengar ska institutet dessutom beräkna ett kapitalkrav för den verksamheten enligt 3 kap. 3 § lagen (2010:751) om betaltjänster.

På grundval av en utvärdering av institutet för elektroniska pengars riskhanteringsprocesser och interna kontrollmekanismer får Finansinspektionen besluta att kapitalkravet enligt 10 § ska höjas eller sänkas. Höjningen eller sänkningen får inte överstiga 20 procent av detta belopp.

Prövning av ägares lämplighet

12 § Bestämmelserna om ägarprövning i kreditinstitut i 14 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska tillämpas även beträffande institut för elektroniska pengar.

Närliggande verksamhet och annan verksamhet

13 § Utöver att ge ut elektroniska pengar får ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare tillhandahålla närliggande tjänster, betaltjänster och till dem närliggande tjänster samt annan verksamhet.

Finansinspektionen får förbjuda ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare att driva annan verksamhet. Ett sådant beslut får meddelas om verksamheten försämrar eller kan komma att försämra den finansiella sundheten i institutet för elektroniska pengar eller den registrerade utgivaren eller Finansinspektionens möjligheter att utöva tillsyn över institutet eller den registrerade utgivaren.

Inlåning och kreditgivning

14 § Ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare får inte i sin verksamhet med betaltjänster eller utgivning av elektroniska pengar

1. ta emot insättningar eller andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten, eller

2. erbjuda andra konton än betalkonton som uteslutande används för betalningstransaktioner.

Ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare får i sin verksamhet med betaltjänster bevilja kredit för sådana betaltjänster som avses i 1 kap. 2 § 2, 3, 4 och 6 lagen (2010:751) om betaltjänster om

1. krediten endast utnyttjas i samband med genomförande av en betalningstransaktion,

2. krediten inte beviljas ur medel som innehas för att genomföra en betalningstransaktion eller ur medel som erhållits i utbyte mot elektroniska pengar, och

3. kredit som utnyttjas vid betalning med betalningsinstrument, som lämnats inom ramen för gränsöverskridande verksamhet inom EES, återbetalas inom 12 månader.

Institut för elektroniska pengar får bevilja kredit enligt andra stycket endast om institutets kapitalbas är tillfredsställande med hänsyn till det totala kreditbeloppet.

Skyddskrav m.m.

15 § Ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare ska vidta åtgärder för att skydda de medel som har tagits emot i utbyte mot utgivna elektroniska pengar. Sådana medel ska

1. hållas avskilda från institutets eller den registrerade utgivarens egna tillgångar och medel som innehas för annans räkning än innehavaren av de elektroniska pengarna, eller

2. omfattas av en försäkring eller garanti som ger samma skydd för innehavaren av de elektroniska pengarna som om medlen hållits avskilda enligt 1.

Medel för genomförande av transaktioner enligt första stycket 1, som fortfarande innehas av institutet för elektroniska pengar eller den registrerade utgivaren vid slutet av bankdagen efter den dag då medlen mottogs, ska avskiljas på ett särskilt konto hos en svensk bank, ett svenskt kreditmarknadsföretag eller ett utländskt bank- eller kreditföretag eller investeras i likvida tillgångar med låg risk.

Medel som erhålls i form av en betalning via ett betalningsinstrument behöver inte skyddas förrän de har krediterats ett betalkonto hos ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare, eller på annat sätt gjorts tillgängliga för ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare. Medlen ska dock skyddas senast fem bankdagar efter det att de elektroniska pengarna som betalningen avsåg gavs ut.

Institut för elektroniska pengar eller registrerade utgivare som tillhandahåller betaltjänster som inte är knutna till utgivning av elektroniska pengar ska för den verksamheten tillämpa bestämmelserna om skyddskrav i 3 kap. 7 § lagen (2010:751) om betaltjänster.

16 § Institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare ska informera Finansinspektionen i förväg om alla väsentliga förändringar i åtgärder för att skydda medel som erhållits i utbyte mot utgivna elektroniska pengar.

Bevarande av uppgifter

17 § Bestämmelserna i 3 kap. 8 § lagen (2010:751) om betaltjänster, om bevarande av uppgifter, ska tillämpas på motsvarande sätt på institut för elektroniska pengar.

Revision, redovisning m.m.

18 § Bestämmelserna i 3 kap. 9 och 10 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster, om revision och redovisning m.m. ska tillämpas på motsvarande sätt på institut för elektroniska pengar.

Huvudkontor och hemvist

19 § Ett institut för elektroniska pengar och en registrerad utgivare som är en juridisk person ska ha sitt huvudkontor i Sverige.

Tystnadsplikt

20 § Den som är eller har varit knuten till ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare som anställd eller uppdragstagare får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon i anställningen eller under uppdraget i verksamheten med utgivning av elektroniska pengar

eller betaltjänster har fått veta om enskildas förhållanden till institutet eller utgivaren.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken ska inte följa för den som bryter mot förbudet.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

I 6 kap. 9 § lagen (2010:751) om betaltjänster finns särskilda bestämmelser om tystnadsplikt vid behandling av personuppgifter i register som förs av en betaltjänstleverantör eller av den som ansvarar för ett betalningssystem enligt 6 kap. 1 § lagen (2010:751) om betaltjänster.

I 5 a § kreditupplysningslagen (1973:1173) finns bestämmelser om att det som gäller om tystnadsplikt enligt första stycket inte hindrar att uppgifter i vissa fall utväxlas för kreditupplysningsändamål.

Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

21 § Bestämmelser om skyldighet för de som ger ut elektroniska pengar att medverka till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism finns i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Upplysningsskyldighet

22 § Institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare är skyldiga att lämna ut sådana uppgifter som avses i 20 § första stycket, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av en annan stat eller en mellanfolklig domstol begärs av åklagare.

Meddelandeförbud

23 § Den undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 22 § får besluta att institutet för elektroniska pengar eller den registrerade utgivaren samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående att uppgifter har lämnats enligt 22 § eller att det pågår en förundersökning eller ett ärende om rättslig hjälp i brottmål.

Ett sådant förbud får meddelas om det krävs för att en utredning om brott inte ska äventyras eller för att uppfylla en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige.

Förbudet ska vara tidsbegränsat, med möjlighet till förlängning, och får inte avse längre tid än vad som är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet. I ett ärende om rättslig hjälp i brottmål får dock förbudet tidsbegränsas bara om den stat eller mellanfolkliga domstol som ansökt om rättslig hjälp samtycker till detta.

Om ett förbud inte längre är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet ska undersökningsledaren eller åklagaren besluta att förbudet ska upphöra.

Ansvarsbestämmelse

24 § Till böter döms den som uppsåtligen eller av grov oaksamhet bryter mot ett meddelandeförbud enligt 23 §.

Ombud, filialer och uppdragsavtal

25 § Institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare får inte ge ut elektroniska pengar via ombud.

Bestämmelserna i 3 kap. 17 och 18 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster om tillhandahållande av betaltjänster genom ombud ska tillämpas på motsvarande sätt beträffande institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare. Detsamma ska gälla för inlösen och distribution av elektroniska pengar genom en fysisk eller juridisk person som agerar som ombud för ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare.

Bestämmelserna i 3 kap. 28 § lagen (2010:751) om betaltjänster om uppdragsavtal ska tillämpas på motsvarande sätt beträffande institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare.

Gränsöverskridande verksamhet

26 § När en utgivare av elektroniska pengar bedriver verksamhet enligt denna lag i ett annat land inom EES, är bestämmelserna i 3 kap. 19–22 och 25 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster tillämpliga på den verksamheten.

En utgivare av elektroniska pengar får, om de förutsättningar som anges i 3 kap. 23 § lagen (2010:751) om betaltjänster är uppfyllda, inrätta en filial i ett land utanför EES.

Ett utländskt företag som hör hemma inom EES och som i hemlandet har tillstånd att ge ut elektroniska pengar får bedriva sådan verksamhet i Sverige under de förutsättningar som anges i 3 kap. 26 och 27 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster.

Ett annat utländskt företag än ett sådant som avses i tredje stycket får ges tillstånd att ge ut elektroniska pengar från filial i Sverige. Tillstånd får ges endast om

1. företaget ger ut elektroniska pengar i det land där det har sitt säte och i det landet står under betryggande tillsyn av en behörig myndighet som har medgett att företaget etablerar sig i Sverige, och

2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 8–11 §§.

Bestämmelser om elektroniska pengar

Utgivning av elektroniska pengar

27 § Elektroniska pengar ska ges ut till samma belopp som de medel som mottagits. Utgivning ska ske utan dröjsmål.

Inlösen

28 § En utgivare av elektroniska pengar ska på begäran av en innehavare när som helst och till det nominella beloppet lösa in penningvärde som motsvarar ett innehav av utestående elektroniska pengar.

Begärs inlösen den dag då avtalet med utgivaren upphör och upp till ett år efter den dagen ska hela penningvärdet lösas in. Hela penningvärdet ska också lösas in om ett institut för elektroniska pengar bedriver sådan verksamhet som anges i 13 § första stycket och det inte är känt till vilken del medlen ska användas som elektroniska pengar.

29 § I avtalet mellan utgivaren av elektroniska pengar och innehavaren av elektroniska pengar ska villkoren för inlösen och eventuella avgifter i samband därmed anges tydligt och väl synligt. Innehavaren av de elektroniska pengarna ska ha underrättats om dessa villkor för att han eller hon ska bli bunden av ett avtal eller ett erbjudande.

30 § Vid inlösen får en utgivare ta ut en avgift endast om detta anges i avtalet i enlighet med 29 § och avgiften motsvarar skäliga kostnader för utgivaren för att genomföra transaktionen.

Om inlösen sker efter att ett avtal enligt 29 § upphört att gälla får utgivaren ta ut avgift endast om det förflutit mer är ett år från det att avtalet upphörde.

En utgivare av elektroniska pengar får inte avtala om villkor som avviker från första eller andra stycket med den som är konsument.

Ränta

31 § En utgivare av elektroniska pengar får inte bevilja ränta eller andra förmåner beträffande elektroniska pengar för en period under vilken en betaltjänstanvändare innehar dem.

Tillsyn, avgifter och överklagande

32 § Bestämmelserna i 8 kap. lagen (2010: 751) om betaltjänster, om tillsyn och ingripande mot de som tillhandahåller betaltjänster, ska tillämpas på motsvarande sätt beträffande de som ger ut elektroniska pengar.

Om ett företag som fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar från filial i Sverige enligt 26 § fjärde stycket överträder en bestämmelse enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, företagets bolagsordning, stadgar, reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet, eller om företaget på annat sätt visat sig olämpligt att ge ut elektroniska pengar, får Finansinspektionen återkalla tillståndet eller, om det är tillräckligt, meddela varning.

Om ett filialtillstånd återkallas i enlighet med andra stycket tillämpas reglerna i 8 kap. 12 § lagen (2010:751) om betaltjänster. Finansinspektionen ska underrätta behörig myndighet i det land där företaget har sitt säte om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna paragraf.

33 § Institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare ska med avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet.

34 § Ett beslut av Finansinspektionen om att den som bedriver en viss verksamhet ska lämna de uppgifter som behövs för att inspektionen ska kunna bedöma om verksamheten är tillståndspliktig enligt denna lag får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får besluta att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Bemyndiganden

35 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. beräkningen av genomsnittligt utestående skulder enligt 5 §,
2. vad som utgör tillräckliga styr- och kontrollformer vid prövning av en ansökan enligt 8 §,
3. beräkningen av kapitalkrav enligt 10 §,
4. hur institut för elektroniska pengar och registrerade betaltjänstleverantörer ska hantera medel enligt 14 §,
5. hur institut för elektroniska pengar och registrerade utfärdare ska hantera medel enligt 15 § andra stycket som tagits emot i utbyte mot utgivna elektroniska pengar och andra medel som tagits emot för genomförandet av betalningstransaktioner och hur stor andel av medlen hos institut för elektroniska pengar eller registrerade utfärdare som omfattas av skyddskraven enligt 15 § tredje och fjärde stycket,
6. vilka uppgifter som ska anses relevanta enligt 17 §,
7. vad institut för elektroniska pengar och registrerade utfärdare ska iakttä och vilka krav som ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utfärdare ska uppfylla vid uppdragsavtal enligt 25 § tredje stycket,
8. vad en underrättelse till Finansinspektionen till följd av hänvisningen i 12 § och information till inspektionen enligt 16 § ska innehålla,
9. vilka upplysningar ett institut för elektroniska pengar, en registrerad utfärdare eller den eller de som har ansvar för ett betalningssystem ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet, och
10. sådana avgifter som avses i 33 §.

-
1. Denna lag träder i kraft den 30 april 2011.
  2. Genom lagen upphävs lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar.

Förlag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §¹

En medlem som har avgått har rätt att sex månader efter avgången få ut sina inbetalda eller genom insatsemission tillgodoförda medlemsinsatser. Beloppet får dock inte överstiga vad som belöper på honom eller henne i förhållande till övriga medlemmar av föreningens egna kapital enligt den balansräkning som hänför sig till tiden för avgången. Vid beräkningen av föreningens egna kapital ska bortses från reservfonden, uppskrivningsfonden och förlagsinsatserna. I en kreditmarknadsförening får utbetalningar av insatsbelopp dock ske tidigast sex månader efter medlemmens avgång och verkställas bara en gång per kvartal och efter Finansinspektionens tillstånd. Ett insatsbelopp i ett institut för elektroniska pengar får betalas ut bara när det kan ske med hänsyn till bestämmelserna i lagen (2002:149) om *utgivning av* elektroniska pengar.

En medlem som har avgått har rätt att sex månader efter avgången få ut sina inbetalda eller genom insatsemission tillgodoförda medlemsinsatser. Beloppet får dock inte överstiga vad som belöper på honom eller henne i förhållande till övriga medlemmar av föreningens egna kapital enligt den balansräkning som hänför sig till tiden för avgången. Vid beräkningen av föreningens egna kapital ska bortses från reservfonden, uppskrivningsfonden och förlagsinsatserna. I en kreditmarknadsförening får utbetalningar av insatsbelopp dock ske tidigast sex månader efter medlemmens avgång och verkställas bara en gång per kvartal och efter Finansinspektionens tillstånd. Ett insatsbelopp i ett institut för elektroniska pengar får betalas ut bara när det kan ske med hänsyn till bestämmelserna i lagen (2010:000) om elektroniska pengar.

Den avgångne har vidare rätt att i samma ordning som övriga medlemmar få ut vad som belöper på honom eller henne av beslutad vinstutdelning.

Går föreningen i likvidation inom sex månader från avgången eller meddelas inom samma tid beslut om att försätta föreningen i konkurs, ska den avgångnes rätt att få ut medlemsinsatser bedömas enligt grunderna för reglerna om skifte av föreningens tillgångar.

En medlems rätt enligt första–tredje styckena får begränsas i stadgarna. Detta gäller dock inte i sådana fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket eller 12 kap. 20 §.

¹ Senaste lydelse 2008:3.

I fall som avses i första stycket fjärde meningen ska Finansinspektionen ge tillstånd till utbetalning, om inte kreditmarknadsföreningens förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras.

Denna lag träder i kraft den 30 april 2011.

Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Härigenom föreskriv att 7 kap. 2 § konkurslagen (1987:762) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

2§¹

Förvaltare utses av rätten. Rätten bestämmer också antalet förvaltare.

Flera än en förvaltare får utse om det med hänsyn till boets omfattning och beskaffenhet är behövt att förvaltningen delas eller att den handhas odelad av flera. Om en förvaltare är jävig men det med hänsyn till förhållandena i konkursen är olämpligt att entlediga honom, får rätten utse någon annan att sköta förvaltningen i den del förvaltaren är jävig.

Om boets förvaltning skall vara delad, skall en förvaltare utses för varje del av förvaltningen. Rätten bestämmer efter vilka grunder delningen skall ske.

Särskilda bestämmelser om att ett allmänt ombud skall delta i konkursförvaltningen finns i försäkringsrörelselagen (1982:713), *lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar* och *lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse*.

Särskilda bestämmelser om att ett allmänt ombud skall delta i konkursförvaltningen finns i försäkringsrörelselagen (1982:713) och *lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse*.

Denna lag träder i kraft den 20 april 2011.

¹ Senaste lydelse 2004:306.

Förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Om rätt för vissa utländska företag att driva verksamhet i Sverige finns särskilda bestämmelser, nämligen

1. för kreditinstitut 4 kap. 1, 2 och 4–6 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

2. för värdepappersföretag 4 kap. 1 och 4 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

3. för finansiella institut 4 kap. 3 § lagen om bank- och finansieringsrörelse,

4. för utländska försäkringsgivare lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige,

5. för börser och clearingorganisationer 12 kap. 9 § och 19 kap. 12 § lagen om värdepappersmarknaden,

6. för centrala värdepappersförvarare 2 kap. 6 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument,

7. för förvaltningsbolag och fondföretag 1 kap. 6–11 §§ lagen (2004:46) om investeringsfonder,

8. för utgivare av elektroniska pengar 2 kap. 8 § samt 5 kap. 6 och 7 §§ lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar, 8. för utgivare av elektroniska pengar 4 och 26 §§ lagen (2010:000) om elektroniska pengar,

9. för företag som driver inlåningsverksamhet 2 § lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,

10. för utländska försäkringsförmedlare 3 kap. lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, och

11. för företag som tillhandahåller betaltjänster 3 kap. 26 och 27 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster.

Denna lag träder i kraft 30 april 2011.

¹ Senaste lydelse 2010:846.

Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 och 2 §§, 5 kap. 4 § och 8 kap. 1 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

Denna lag är tillämplig på kreditinstitut, värdepappersbolag och betalningsinstitut. Med kreditinstitut avses bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker, kreditmarknadsföretag (kreditmarknadsbolag respektive kreditmarknadsföreningar), *institut för elektroniska pengar*, Sveriges allmänna hypoteksbank och Svenska skeppshypotekskassan. Med värdepappersbolag avses det som sägs i 1 kap. 5 § 26 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Med betalningsinstitut avses det som sägs i 1 kap. 4 § 5 lagen (2010:751) om betaltjänster. Denna lag är dock inte tillämplig på betalningsinstitut som huvudsakligen ägnar sig åt annan verksamhet än att tillhandahålla betaltjänster.

Denna lag är tillämplig på kreditinstitut, värdepappersbolag och betalningsinstitut. Med kreditinstitut avses bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker, kreditmarknadsföretag (kreditmarknadsbolag respektive kreditmarknadsföreningar), Sveriges allmänna hypoteksbank och Svenska skeppshypotekskassan. Med värdepappersbolag avses det som sägs i 1 kap. 5 § 26 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Med betalningsinstitut avses det som sägs i 1 kap. 4 § 5 lagen (2010:751) om betaltjänster. Denna lag är dock inte tillämplig på betalningsinstitut som huvudsakligen ägnar sig åt annan verksamhet än att tillhandahålla betaltjänster.

Bestämmelserna om koncernredovisning i 7 kap. ska tillämpas på finansiella holdingföretag som uteslutande eller huvudsakligen förvaltar andelar i dotterföretag som är kreditinstitut eller värdepappersbolag eller utländska företag av motsvarande slag. Med finansiellt holdingföretag avses ett aktiebolag, ett handelsbolag eller en ekonomisk förening vars verksamhet uteslutande eller så gott som uteslutande består i att i vinstsyfte förvärva och förvalta andelar i dotterföretag.

2 §²

¹ Senaste lydelse 2010:847.

² Senaste lydelse 2006:872.

När det i denna lag hänvisas till en bestämmelse i årsredovisningslagen (1995:1554) skall bestämmelsen tillämpas utan hinder av att den anges gälla för aktiebolag, om inte annat särskilt föreskrivs.

Bestämmelser i årsredovisningslagen som skall tillämpas på större företag och större koncerner skall tillämpas på kreditinstitut och värdepappersbolag som omfattas av denna lag, om inte annat särskilt föreskrivs.

Bestämmelser i årsredovisningslagen som gäller ekonomiska föreningar skall tillämpas på medlemsbanker, kreditmarknadsföreningar och institut för elektroniska pengar som är ekonomiska föreningar, om inte annat särskilt föreskrivs.

Bestämmelser i årsredovisningslagen som gäller ekonomiska föreningar skall tillämpas på medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar som är ekonomiska föreningar, om inte annat särskilt föreskrivs.

Om bestämmelsen i årsredovisningslagen hänvisar till en annan bestämmelse i årsredovisningslagen eller till årsredovisningslagen i dess helhet, skall även hänvisningen tillämpas, om inte annat följer av bestämmelserna i denna lag eller i föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag.

5 kap.

4 §³

Utöver vad som följer av 1 § skall följande uppgifter lämnas om skulder och eget kapital:

1. För varje efterställd skuld som uppgår till mer än tio procent av samtliga efterställda skulder, skall uppgift lämnas om lånebelopp, lånevaluta, räntesats, förfallodag, omständigheter som kan medföra förtida återbetalning, efterställningsvillkoren samt förutsättningar och villkor för betalning på förfallodagen eller för konvertering. Vidare skall sammanfattande upplysningar lämnas om vilka regler som gäller för övriga efterställda skulder.

2. Större belopp i posten Övriga skulder (post 4) skall specificeras till sin storlek och art.

3. I bankaktiebolag och andra aktiebolag som omfattas av denna lag skall eget kapital delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital eller ansamlad förlust. Under bundet eget kapital skall tas upp Aktiekapital, Uppskrivningsfond, Reservfond och Kapitalandelsfond. Under fritt eget kapital skall tas upp fria fonder, var för sig, balanserad vinst eller förlust samt vinst eller förlust för räkenskapsåret. Balanserad förlust och förlust för räkenskapsåret tas därvid upp som avdragsposter.

4. I sparbank skall eget kapital delas upp i fonder och vinst eller förlust för räkenskapsåret. Med fonder avses Grundfond, Uppskrivningsfond, Reservfond, Kapitalandelsfond, Fond för verkligt värde samt Garantifond. Benämningen fond får inte användas för annat belopp i balansräkningen. Förlust för räkenskapsåret tas upp som avdragspost.

5. I medlemsbank, kreditmark- 5. I medlemsbank och kredit-

³ Senaste lydelse 2005:557.

nadsförening och i institut för elektroniska pengar som är en ekonomisk förening skall eget kapital delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital eller ansamlad förlust. Under bundet eget kapital skall tas upp Insatskapital, Uppskrivningsfond, Reservfond och Kapitalandelsfond. Medlemsinsatser och förlagsinsatser skall redovisas var för sig. Under fritt eget kapital skall tas upp fria fonder, var för sig, balanserad vinst eller förlust samt vinst eller förlust för räkenskapsåret. Balanserad förlust och förlust för räkenskapsåret tas därvid upp som avdragsposter.

6. Aktiebolag, medlemsbanker och ekonomiska föreningar som omfattas av denna lag skall lämna närmare upplysningar om det belopp av fritt eget kapital som inte kan anses utdelningsbart med hänsyn till tillämpliga bestämmelser om kapitalskydd enligt rörelselagarna för kreditinstitut och värdepappersbolag, samt om de förhållanden som motiverar bedömningen.

7. Om en sparbank har bidrag till garantifonden i annan valuta än i redovisningsvalutan, skall dessa räknas om enligt växelkursen på balansdagen. Skillnaden mellan det omräknade beloppet och motsvarande belopp vid räkenskapsårets ingång, skall föras mot Andra fonder.

8 kap.

1 §⁴

Bolagsverket är registreringsmyndighet för företag som omfattas av denna lag.

För andra företag som avses i denna lag än banker och hypoteksinstitut skall 8 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) tillämpas, i stället för 2–8 §§ nedan, med följande avvikelser:

Vid tillämpningen av 8 kap. 3 § och 4 § första och tredje styckena årsredovisningslagen om offentliggörande skall kreditmarknadsföreningar och institut för elektroniska pengar omfattas av bestämmelserna för aktiebolag.

Vid tillämpningen av 8 kap. 6 § årsredovisningslagen om förseningsavgifter skall kredit-

Vid tillämpningen av 8 kap. 3 § och 4 § första och tredje styckena årsredovisningslagen om offentliggörande ska kreditmarknadsföreningar omfattas av bestämmelserna för aktiebolag.

Vid tillämpningen av 8 kap. 6 § årsredovisningslagen om förseningsavgifter ska kreditmarknadsföretag och värde-

⁴ Senaste lydelse 2006:488.

marknadsföretag, värdepappers- pappersbolag alltid anses som
bolag och *institut för elektroniska* publika företag.
pengar alltid anses som publika
företag.

Denna lag träder i kraft den 30 april 2011.

Förslag till lag om ändring i lagen (2000:35) om byta av redovisningsvaluta i finansiella företag

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2000:35) om byta av redovisningsvaluta i finansiella företag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

I denna lag avses med

försäkringsbolag: försäkringsaktiebolag och ömsesidigt försäkringsbolag som omfattas av försäkringsrörelselagen (1982:713),

understödsförening: förening som avses i 1 kap. 1 § lagen (1972:262) om understödsföreningar,

3. *kreditinstitut*: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank samt kreditmarknadsföretag enligt 1 kap. 5 § 11 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och institut för elektroniska pengar enligt 1 kap. 2 § lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar,

3. *kreditinstitut*: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank samt kreditmarknadsföretag enligt 1 kap. 5 § 11 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

finansiellt företag: de företag som anges i 1–3 samt

a. värdepappersbolag enligt 1 kap. 5 § 26 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

b. fondbolag enligt 1 kap. 1 § första stycket 7 lagen (2004:46) om investeringsfonder,

c. börs enligt 1 kap. 5 § 3 lagen om värdepappersmarknaden,

d. svensk clearingorganisation enligt 1 kap. 5 § 5 lagen om värdepappersmarknaden, och

e. central värdepappersförvarare enligt 1 kap. 3 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument,

3. *finansiell företagsgrupp*: grupp av företag som avses i 9 kap. 1 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar eller annan grupp av företag på vilka, enligt föreskrift meddelad med stöd av 13 kap. 1 § 33 samma lag, bestämmelserna om finansiell företagsgrupp ska tillämpas, och

4. *koncern*: detsamma som i 1 kap. 11 och 12 §§ aktiebolagslagen (2005:551), varvid det som sägs om moderbolag tillämpas även på andra juridiska personer än aktiebolag.

Denna lag träder i kraft den 30 april 2011.

¹ Senaste lydelse 2008:279.

Förslag till lag om ändring i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 10 § lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap. 10 §¹

Bestämmelser om uppgiftsskyldighet finns i 26 j § lagen (1972:262) om understödsföreningar, 7 a kap. 10 a § försäkringsrörelselagen (1982:713), 8 kap. 2 a § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, 4 kap. 5 § lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar, 2 kap. 20 § lagen (2004:46) om investeringsfonder, 1 kap. 11 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, 6 kap. 8 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, 10 kap. 18 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar och 1 kap. 12 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Bestämmelser om uppgiftsskyldighet finns i 26 j § lagen (1972:262) om understödsföreningar, 7 a kap. 10 a § försäkringsrörelselagen (1982:713), 8 kap. 2 a § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, 2 kap. 20 § lagen (2004:46) om investeringsfonder, 1 kap. 11 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, 6 kap. 8 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, 10 kap. 18 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar, 1 kap. 12 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, 3 kap. 14 § lagen (2010:751) om betaltjänster och 22 § lagen (2010:00) om elektroniska pengar.

I de lagar som anges i första stycket finns även bestämmelser om meddelandeförbud och ansvarsbestämmelser för den som bryter mot ett sådant förbud.

Denna lag träder i kraft den 30 april 2011.

¹ Senaste lydelse 2007:557.

Förslag till lag om ändring i lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Bestämmelserna i 3–5 §§ är inte tillämpliga på

1. tillåtligheten av marknadsföring genom icke begärd e-post,
2. utgivning av elektroniska pengar av sådana aktiebolag eller ekonomiska föreningar som enligt 2 kap. 6 § lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar undantagits från den lagens bestämmelser,
2. utgivning av elektroniska pengar av sådana aktiebolag eller ekonomiska föreningar som enligt 5 § lagen (2010:000) om elektroniska pengar undantagits från den lagens bestämmelser,
3. reklam för fondandelar enligt artikel 44.2 i rådets direktiv 85/611/EEG av den 20 december 1985 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/18/EG,
4. sådana krav för försäkringsverksamhet genom sekundäretablering eller gränsöverskridande verksamhet som avses i avdelning IV i rådets direktiv 92/49/EEG av den 18 juni 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring samt om ändring av direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG och avsnitt IV i rådets direktiv 92/96/EEG av den 10 november 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser direkt livförsäkring och om ändring av direktiven 79/267/EEG och 90/619/EEG,
5. sådana krav för obligatoriska skadeförsäkringar som avses i artikel 30.2 i rådets direktiv 92/49/EEG,
6. avtalsförpliktelser vid konsumentavtal,
7. upphovsrätt och närstående rättigheter, skydd för kretsmönster för halvledarprodukter och industriellt rättsskydd, eller
8. formkrav för avtal som skapar eller överför rättigheter i fast egendom.

Denna lag träder i kraft den 30 april 2011.

¹ Senaste lydelse 2009:359.

Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 5 §, 2 kap. 2 § och 7 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

5 §¹

I denna lag betyder

1. *anknutet företag*: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag,

2. *bank*: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank,

3. *bankaktiebolag*: ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva bankrörelse,

4. *behörig myndighet*: en utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över utländska kreditinstitut,

5. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

6. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt kreditinstituts etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

7. *finansieringsinstitut*: ett företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

1. *anknutet företag*: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländska företag,

7. *finansieringsinstitut*: ett företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

a) förvärva eller inneha aktier eller andelar,

b) driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller

c) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–10 och 12 utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 §,

8. *hemland*: det land där ett företag har fått tillstånd till rörelse som avses i denna lag,

¹ Senaste lydelse 2009:361.

9. *kapitalbas*: detsamma som i 3 kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar,

10. *kreditinstitut*: bank och kreditmarknadsföretag,

11. *kreditmarknadsbolag*: ett aktiebolag om har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

12. *kreditmarknadsförening*: en ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

13. *kreditmarknadsföretag*: kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsförening,

14. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 5 a § representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

15. *medlemsbank*: en ekonomisk förening som avses i lagen (1995:1570) om medlemsbanker,

16. *sparbank*: ett företag som avses i sparbankslagen (1987:619),

17. *startkapital*: det kapital som definieras i artikel 57 a och b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/44/EG,

18. *utländskt bankföretag*: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva bankrörelse,

19. *utländskt kreditföretag*: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva finansieringsrörelse, och

20. *utländskt kreditinstitut*: ett utländskt bankföretag och ett utländskt kreditföretag.

2 kap.

2 §²

Tillstånd att driva bankrörelse behövs inte för

1. utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar, eller

2. tillhandahållande av betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster.

7 kap.

1 §³

Ett kreditinstitut får driva bara finansiell verksamhet och verksamhet som har ett naturligt samband med den.

Ett kreditinstitut får i sin verksamhet, bland annat

² Senaste lydelse 2010:760.

³ Senaste lydelse 2007:563.

1. låna upp medel, till exempel genom att ta emot inlåning från allmänheten eller ge ut obligationer eller andra jämförbara fordringsrätter,

2. lämna och förmedla kredit, till exempel i form av konsumentkredit och kredit mot panträtt i fast egendom eller fordringar,

3. medverka vid finansiering, till exempel genom att förvärva fordringar och upplåta lös egendom till nyttjande (leasing),

4. tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,

5. tillhandahålla betalningsmedel,

6. ikläda sig garantiförbindelser och göra liknande åtaganden,

7. medverka vid värdepappersemissioner,

8. lämna ekonomisk rådgivning,

9. förvara värdepapper,

10. driva rembursverksamhet,

11. tillhandahålla värdefackstjänster,

12. driva valutahandel,

13. driva värdepappersrörelse under de förutsättningar som föreskrivs i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, *samt*

14. lämna kreditupplysning under de förutsättningar som föreskrivs i kreditupplysningslagen (1973:1173).

13. driva värdepappersrörelse under de förutsättningar som föreskrivs i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

14. lämna kreditupplysning under de förutsättningar som föreskrivs i kreditupplysningslagen (1973:1173), *samt*

15. ge ut elektroniska pengar.

Denna lag träder i kraft den 30 april 2011.

Förslag till lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag¹

Härigenom föreskrivs att 23 § tredje stycket lagen (2004:575) om europabolag ska upphöra att gälla.

Denna lag träder i kraft den 30 april 2011.

¹ Senaste lydelse av 23 § 2006:598.

Förslag till lag om ändring i lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat ska ha följande lydelse.

1 kap. 3 §¹

I denna lag betyder

1. *anknutet företag*: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet är att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländska företag,

2. *behörig myndighet*: Finansinspektionen eller någon annan myndighet inom EES som utövar tillsyn, individuellt eller på gruppnivå, över ett reglerat företag med huvudkontor inom EES,

3. *blandat finansiellt holdingföretag*: ett moderföretag som inte är ett reglerat företag och som tillsammans med sina dotterföretag, varav minst ett är ett reglerat företag med huvudkontor inom EES, och andra företag utgör ett finansiellt konglomerat,

4. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

5. *finansiellt institut*: ett företag som inte är ett kreditinstitut, värdepappersbolag eller fondbolag eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

a) förvärva aktier eller andelar,

b) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2-10 och 12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § samma lag, eller

c) driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

5. *finansiellt institut*: ett företag som inte är ett kreditinstitut, värdepappersbolag eller fondbolag eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

b) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2-10, 12 och 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § samma lag, eller

d) ge ut elektroniska pengar enligt lagen (2010:00) om utgivning av elektroniska pengar.

6. *finansiell sektor*: ett eller flera av följande företag

a) kreditinstitut, värdepappersbolag, fondbolag eller motsvarande utländska företag samt finansiella institut och anknutna företag (bank- och värdepapperssektorn),

¹ Senaste lydelse 2007:569.

b) försäkringsföretag, utländska direktförsäkringsföretag, utländska återförsäkringsföretag och försäkringsholdingföretag (försäkringssektorn), och

c) blandade finansiella holdingföretag,

7. *fondbolag*: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder,

8. *försäkringsföretag*: en understödsförening enligt lagen (1972:262) om understödsföreningar eller ett försäkringsbolag enligt försäkringsrörelselagen (1982:713),

9. *försäkringsholdingföretag*: ett moderföretag som inte är ett försäkringsföretag, ett utländskt direktförsäkringsföretag, ett utländskt återförsäkringsföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag och vars huvudsakliga verksamhet är att förvärva och förvalta andelar i dotterföretag som uteslutande eller huvudsakligen är försäkringsbolag, utländska direktförsäkringsföretag eller utländska återförsäkringsföretag,

10. *institut*: kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag,

11. *konglomeratdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG av den 16 december 2002 om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat och om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG, 79/267/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG, 93/6/EEG och 93/22/EEG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/78/EG och 2000/12/EG, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/1/EG,

12. *kreditinstitut*: 12. *kreditinstitut*: en bank eller

a) en bank eller ett kreditmarknadsföretag enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse, eller ett kreditmarknadsföretag enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse.

b) ett institut för elektroniska pengar enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar,

13. *reglerat företag*:

a) ett institut eller ett motsvarande utländskt företag, eller

b) ett försäkringsföretag eller ett utländskt direktförsäkringsföretag,

14. *relevant behörig myndighet*:

a) en behörig myndighet som ansvarar för tillsynen över en finansiell företagsgrupp, försäkringsgrupp eller en motsvarande utländsk grupp som ingår i ett finansiellt konglomerat,

b) någon annan behörig myndighet än som avses i a som utsetts till samordnare för ett finansiellt konglomerat, eller

c) någon annan behörig myndighet som de myndigheter som avses i a och b kommer överens om är relevant,

15. *samordnare*: den behöriga myndighet som enligt 4 kap. ansvarar för tillsynen över ett finansiellt konglomerat,

16. *sektorsbestämmelser*: de bestämmelser i lag och andra författningar som gäller för den rörelse som drivs av institut och försäkringsföretag,

17. *utländskt återförsäkringsföretag*: ett företag som inte är ett försäkringsföretag eller ett utländskt direktförsäkringsföretag och vars huvudsakliga verksamhet är att försäkra risker som överläts av försäkringsföretag, utländska direktförsäkringsföretag eller utländska återförsäkringsföretag, och

18. *värdepappersbolag*: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden.

Denna lag träder i kraft den 30 april 2011.

Förslag till lag om ändring i lagen (2006:595) om
europakooperativ

Härigenom föreskrivs att 27 § tredje stycket lagen (2006:595) om
europakooperativ ska upphöra att gälla.

Denna lag träder i kraft den 30 april 2011.

Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar

Häri genom föreskrivs att 1 kap. 3 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar ska ha följande lydelse.

1 kap.
3 §¹

I denna lag betyder

1. *anknutet företag*: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag,

2. *behörig myndighet*: Finansinspektionen eller en annan myndighet inom EES som utövar tillsyn över institut, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *exponeringar*: poster som redovisas som tillgång i balansräkningen, derivatavtal som redovisas som skulder eller åtaganden utanför balansräkningen,

5. *finansiellt holdingföretag*: ett finansiellt institut som inte är ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 1 kap. 3 § 3 lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat och

a) som har minst ett dotterföretag som är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag, och

b) vars dotterföretag uteslutande eller huvudsakligen utgörs av sådana företag som avses i a eller finansiella institut,

6. *finansiellt institut*: ett svenskt eller utländskt företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

a) förvärva eller inneha aktier eller andelar,

b) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2-10 och 12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § samma lag, eller

c) driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

7. *finansiellt instrument*: ett avtal som ger upphov till en finansiell tillgång för en part samtidigt som en annan part får en finansiell skuld eller utfärdar ett egetkapitalinstrument,,

¹ Senaste lydelse 2009:364.

8. *finansiellt moderholdingföretag inom EES*: ett inom EES etablerat finansiellt holdingföretag, som inte är dotterföretag till ett institut eller ett motsvarande utländskt företag som auktoriserats inom EES eller till ett annat finansiellt holdingföretag som är etablerat inom EES,

9. *holdingföretag med blandad verksamhet*: ett svenskt eller utländskt moderföretag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländskt företag, finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 1 kap. 3 § 3 lagen om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, men som har minst ett dotterföretag som är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag,

10. *institut*: kreditinstitut och värdepappersbolag,

11. *kapitalkravsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (omarbetning), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/23/EG,

12. *kreditinstitut*: bank, kreditmarknadsföretag och Svenska skeppshypotekskassan,

13. *kreditinstitutsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/44/EG,

14. *moderinstitut inom EES*: ett institut eller motsvarande utländskt företag som auktoriserats inom EES och som

a) har ett institut, ett finansiellt institut eller ett motsvarande utländskt företag som dotterföretag eller som har ett ägarintresse i ett sådant företag, och

b) inte är dotterföretag till ett annat institut eller ett motsvarande utländskt företag som auktoriserats inom EES eller till ett finansiellt holdingföretag som är etablerat inom EES,

15. *operativa risker*: risker för förluster till följd av inte ändamålsenliga eller inte fungerande interna förfaranden eller system eller på grund av mänskliga fel eller yttre händelser, samt rättsliga risker,

16. *riskvikt*: en procentsats som beskriver en risknivå hos en exponering,

17. *värdepapperisering*: en transaktion eller ett program varigenom den kreditrisk som är förenad med en exponering eller en grupp exponeringar delas upp i delar, och som har följande egenskaper:

a) betalningarna inom ramen för transaktionen eller programmet är beroende av utvecklingen av exponeringen eller gruppen av exponeringar, och

b) prioriteringen av delarna avgör hur förluster fördelas under den tid transaktionen eller programmet pågår, och

18. *värdepappersbolag*: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden.

Denna lag träder i kraft den 30 april 2011.

Förslag till lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § och 2 kap. 5 § lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap

2§

Denna lag gäller för fysiska och juridiska personer som driver

1. bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
2. livförsäkringsrörelse,
3. verksamhet av det slag som beskrivs i 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
4. verksamhet som kräver anmälan till eller ansökan hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet eller lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
5. försäkringsförmedling enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling ifråga om sådan verksamhet rörande livförsäkring, bedriven av andra än anknutna försäkringsförmedlare,
6. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar, 6. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2010:000) om elektroniska pengar,
7. fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder,
8. verksamhet som fastighetsmäklare med fullständig registrering enligt fastighetsmäklarlagen (1995:400),
9. verksamhet för kasinospel enligt kasinolagen (1999:355),
10. verksamhet som godkänd eller auktoriserad revisor eller registrerat revisionsbolag,
11. yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionstjänster men som inte omfattas av 10,
12. yrkesmässig verksamhet som består i att lämna råd i avsikt att påverka storleken på en skatt eller avgift (skatterådgivare),
13. yrkesmässig verksamhet som advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 3 § första stycket,
14. yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist än som avses i 13, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 3 § första stycket,
15. yrkesmässig verksamhet till den del verksamheten avser tjänster som anges i 3 § andra stycket och verksamhetsutövaren inte är en sådan person som avses i 10–14,
16. yrkesmässig handel med varor, till den del verksamheten avser försäljning mot kontant betalning som uppgår minst till ett belopp som motsvarar 15 000 euro,

17. verksamhet med att som betalningsinstitut tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster, eller

18. verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen om betaltjänster utan att vara betalningsinstitut.

2 kap.

5 §

Bestämmelserna om grundläggande kundkännedom och om förtlöpanande uppföljning av affärsförbindelser i 3, 4 och 10 §§ gäller inte för

1. svenska myndigheter,
2. verksamhetsutövare som anges i 1 kap. 2 § 1 – 7, 17 och 18, och som har hemvist
  - a) inom EES,
  - b) i en stat utanför EES om staten har bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt som motsvarar dem som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism och om det finns tillsyn över att dessa bestämmelser följs,
3. företag inom EES vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG, eller
4. företag utanför EES vars överlåtbara värdepapper är upptagna till motsvarande handel och omfattas av motsvarande informationsskyldighet som företag under 3,
5. livförsäkringar, om den årliga premien uppgår till ett belopp motsvarande högst 1 000 euro eller engångspremien uppgår till ett belopp motsvarande högst 2 500 euro,
6. pensionsförsäkringar enligt 58 kap. 4–16 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) som inte får återköpas,
7. pensionsavtal och pensionsrätter för anställda eller i den försäkrades förvärvsverksamhet, om inbetalning sker i form av avdrag på lön och överlåtelse av rättigheter inte är tillåten,
8. elektroniska pengar enligt lagen (2002:149) om *utgivning av elektroniska pengar*
  - a) om det penningvärde som kan lagras på ett elektroniskt medium som inte kan laddas uppgår till högst 150 euro, eller
  - b) när det gäller elektroniska medier som kan laddas, det penningvärde som omsätts under ett kalenderår inte överstiger 2 500 euro och högst 1 000 euro kan lösas in under samma period, eller
8. elektroniska pengar enligt lagen (2010:000) om elektroniska pengar
  - a) om det penningvärde som kan lagras på ett elektroniskt medium som inte kan laddas uppgår till högst 250 euro, eller
9. när det gäller verkliga huvudmän bakom gemensamma konton som förvaltas av advokater eller andra oberoende jurister som har hemvist

a) inom EES, om uppgifter om de verkliga huvudmännens identitet kan göras tillgängliga på verksamhetsutövarens begäran, eller

b) i en stat utanför EES, om uppgifter om de verkliga huvudmännens identitet kan göras tillgängliga på verksamhetsutövarens begäran och advokaten eller den oberoende juristen omfattas av skyldigheter som motsvarar dem som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism och om det finns tillsyn över att dessa skyldigheter uppfylls.

Denna lag träder i kraft den 30 april 2011.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 30 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

30 kap. 5 §¹

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ärende hos en statlig myndighet om innehav av

1. aktier i bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, värdepappersbolag eller försäkringsaktiebolag,

2. andelar i medlemsbank eller kreditmarknadsförening, eller

3. aktier eller andelar i börs eller clearingorganisation,

3. aktier eller andelar i börs, clearingorganisation,
betalningsinstitut eller institut för elektroniska pengar.

Sekretessen gäller inte beslut av myndigheten och inte heller för uppgift från en annan myndighet om uppgiften inte är sekretessreglerad där.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 30 april 2011.

¹ Senaste lydelse 2009:1419.

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:751) om betaltjänster dels att rubriken närmast före 5 kap. 2 § ska ha följande lydelse, dels att 1 kap. 3 § och 5 kap. 2 § ska ha följande lydelse.

1 kap.

3 §

Med betaltjänstleverantörer avses i denna lag följande tillhandahållare av betaltjänster:

1. banker och kreditmarknadsföretag enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

2. institut för elektroniska pengar och de företag som har undantagits från tillstånd enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar, 2. institut för elektroniska pengar och de företag som har undantagits från tillstånd enligt lagen (2010:000) om elektroniska pengar,

3. betalningsinstitut och de fysiska eller juridiska personer som har undantagits från tillståndsplikt enligt 2 kap. 3 §,

4. statliga och kommunala myndigheter, när de inte ägnar sig åt myndighetsutövning,

5. utländska fysiska och juridiska personer samt myndigheter inom EES, motsvarande dem i 1–4 med undantag av sådana fysiska eller juridiska personer som har undantagits från tillståndsplikt enligt nationella bestämmelser som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG,

6. Europeiska centralbanken och nationella centralbanker i andra EES-länder, när de inte agerar i egenskap av monetär eller offentlig myndighet,

7. postgiroinstitut inom EES som enligt nationell lagstiftning har rätt att tillhandahålla betaltjänster, och

8. filialer till kreditinstitut från länder utanför EES.

5 kap.

Betalningsinstrument som avser låga belopp.

Elektroniska pengar och betalningsinstrument som avser låga belopp.

2 §

För sådana betalningsinstrument som avses i 4 kap. 19 § första stycket får betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren i ramavtal komma överens om

För *elektroniska pengar och* sådana betalningsinstrument som avses i 4 kap. 19 § första stycket får betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren i ramavtal komma överens om

1. att leverantören inte behöver underrätta användaren att betalningsordern har avvisats, om det av sammanhanget klart framgår att den inte har utförts,
2. att betalaren inte får återkalla betalningsordern efter att ha godkänt att den genomförs,
3. andra tidsgränser för genomförandet än de som anges i 19–23 §§, eller
4. att det inte ska vara möjligt att spärra betalningsinstrumentet.

Denna lag träder i kraft den 30 april 2011.

Remissinstanser

Sveriges riksbank, Svea hovrätt, Stockholms tingsrätt, Förvaltningsrätten i Stockholm, Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Ekobrottsmyndigheten, Datainspektionen, Revisorsnämnden, Riksgäldskontoret, Finansinspektionen, Skatteverket, Stockholms universitet juridiska fakulteten, Konkurrensverket, Post- och telestyrelsen, Konsumentverket, Allmänna reklamationsnämnden, Tillväxtverket, Regelrådet, Sveriges advokatsamfund, FAR SRS, Svensk Handel, Svenskt Näringsliv, Företagarna, Sveriges Försäkringsförbund, Svenska Bankföreningen, Finansförbundet, Stockholms handelskammare, Finansbolagens Förening, REKON, Svenska Skeppshypotekskassan, TeliaSonera AB, Telenor AB.